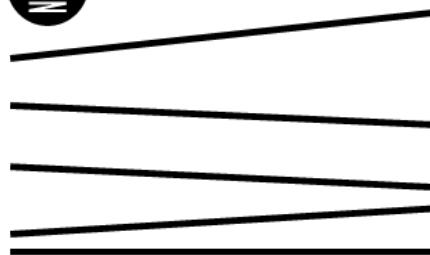

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Baggesen, Jens.

Ungdomsarbejder.

Vol. 1

København : J. F. Schultz, 1791

2 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Ungdomsarbeider

af

Jens Baggesen.

— NOS HÆC NOVIMUS ESSE NIHIL.

MART.

Første Deel.

København,

hos Hof- og Univers. Bogtrykker J. F. Schultz,

1791.

Til

P u b l i c u m .

Da jeg i Aaret 1788 udgav Subscriptionsplacaten paa Bagateller i Vers og Prosa, drømte jeg ikke om den Hovedforandring i min daværende Skiebne, som indtil nu har hindret og opholdt

Udgaven af disse Smaaarbeider. En Reise til
Badet i Pyrmont, som min yderlige Svaghed
dengang gjorde nødvendig, traf en længere Reise
efter sig, og denne syffelsatte mig med saa megen
anden Beskæftigelse, at jeg saa mig nødt til at
opsætte Opfyldelsen af mit offentlige Løfte, for at
efterkomme andre Pligter, der ikke mindre for-
bandt mig. Ved min Hjemkomst fandt jeg, i det
jeg giennemsaae de til den lovede Udgave bestemte
Stykker, at to Aars nærmere Bekiendtskab med
mig selv og Verden ikke havde havt mindre Ind-
flydelse paa den litterariske, end paa den øvrige
Deel af mit Væsen. Jeg saa ikke blot, som

før,

før, Pletter i mine Stykker; men jeg saae Stykker, hvori alt var Plet, uagtet jeg dengang alt havde udvalgt, omarbejdet, forandret og forbedret dem.

Fuldbestemt, aldrig for Fremtiden at levere Publicum noget Arbejde, uden forud at have givet det al den fuldendte Runding og Glathed, det staaer i min Magt at give det, foretog jeg mig en nye og meget strengere Mynstring af mine Ubetydeligheder; og gav mig til med den yderste Flid og Taalmodighed, at uddanne dem jeg valgte.

Dette, tildeels meget kiedsomme Arbejde har kostet mig ulige mere Tid og Møie, end alt

hvad der forhen (naar jeg undtager Oversættelsen af Niels Klim) under mit Navn har forladt Pressen. Saa af mine Læsere ville vide mig Tak for denne Umage, færre ville ved hurtig Gienembladen opdage den, de fleste ville maaskee henregne den til det man kalder Tidspilde — men alle disse Betragtninger fritoge mig ikke fra min Pligt: at gjøre det jeg gjorde, saa got, som det var mig mueligt, at gjøre det.

Først efter aldeles at have tilfredsstillet min Samvittighed i denne Henseende, vover jeg at overlade disse tvende første Bind af mine Forsøg til deres endelige Skiebne. Neppe ville de kunne

møde

måde nogen strengere Bedømmelse end min egen, hvad deres Indhold angaaer: Jeg veed at det er Bagateller. Jeg vilde ogsaa have kaldt dem saa, hvis det ikke i et alvorligere Lune var faldet mig ind, at denne Titel havde noget — skal jeg kalde det søgt, Kiødesløst, vildt eller alt tilhøbe? — noget i det mindste, der kunde misforstaaes saaledes; og derfor besluttede at forandre den. En Bogs Titel kan fra een Side betragtet ansees som dens første Hilsen paa Publicum — og denne kan undertiden have noget saa characteristisk, at man deraf strax slutter sig til dens øvrige Opdragelse. Er denne første Hilsen

stiv, stolt, overskuende — eller modsat, skæv,
krybende og tiggeragtig, fristes man letteligen
til at lade Bekendtskabet dermed være til
Ende. For at undgaae al Fare for sig Af-
skrækken — valgte jeg det naturligste af alt,
at falde disse Forsøg hvad de virkeligen ere,
Ungdomsarbeider.

Man vil formodentligen undre sig over, at
jeg i denne Samling har udeladt adskillige Styk-
ker, der med nogen Forandring maaskee vilde
have været de fleste Læsere mindre uvelkomne,
end adskillige af de optagne. Rigtig nok havde
jeg ogsaa samlet en Deel Elegier, deels trykte,
deels

deels utrykte, som de af mine Smaastrykker,
der uidentviol vare Lyset mindst uværdige; men
disse vilde have udgiort allene et heelt Bind for
sig. Af samme Aarsag findes heller ingen pro-
saiske Stykker indtrykte. Modtagelsen af det
nærværende vil bestemme, om dets Overskud skal
forblive i min Pult eller ikke.

Jeg haaber, at man vil tilgive mig, om eet
eller andet Stykke skulde synes alt for langt fra
det Maal, Guder, Mennesker, og jeg selv satte
mig i det Dieblig det faldt mig ind at dyrke Mu-
serne. Denne Dyrkelse har hidindtil været for-
bunden med saa megen Kummer, afbrudt af saa

mange ubehagelige Tilfælde, forstyrret af saa megen Uroe — og min Tilstand overalt været saa modsat det otium, quod carmina scribentes quaerunt, at det ikke er at undre, om den Sielsudmattelse og Legemssvagthed, hvormed jeg meer i smertefuld Krampe end i rusende Begeistring har frembragt disse Smaating, her og der stikker frem, trods al den Umage jeg har gjort mig for at skjule den.

Zil

C h a r l o t t e

Grevinde af Schimmelmann.

Apollo ledte mig til Bredden af Castale,

Hvor Gratiernerne mødte mig i Dands;

Med frygtsomt Blik, med Stammen i min Tale,

Og dog med Fryd, som ingen Toner male,

Nedlagde jeg for dem min Krands:

"Modtager den, tilbedede Gudinder!"

Saa stammed jeg, — "den uanseelig er;

"Men Uskyld bandt den — og fra mine Kinder

"En Taare randt paa hvert dens Blad, Gudinder!

"O! disse Dug er alt dens Værd."

De tog den med de Smil, som vækked op til Lide

Saa manges Kold og Følesløs" og Død;

Jeg ved hvert Smil saae Skønnere den blive —

"Run Gratierne tage, for at give!"

Saa deres søde Stemme lød.

"Charlotte," sang den første, "vor Veninde,

"Skal denne Krands af os sig Skænket see!"

"Charlotte," sang den anden, "den skal finde

"For skønnet," sang den tredie Gudinde —

"Charlotte!" sang de alle tre.

Grevinde! (men min Tak kan Tausshed eene male)

Chariterne forlode mig i Dands

Fortryllet, stum, fra Bredden af Castale,

Med Følelser, som Gratier kun tale,

Jeg saae dem række Dem min Krands.

Ungdoms-

613 4 175. 1. 1.

Ungdomsarbeider.

Indhold, af første Deel.

Forfatterens Liv og Levnet af hans Fætter	Pag. 1	—
Odins Reise til Dovre eller Poesiens Oprindelse	67	
Ja og Nei, eller den hurtige Frier	115	
Thomas Moore, eller Venfæbs Seier over Kierlighed	150	
Kallundborgs Krønike, eller Censuren Oprindelse	167	
Constance, eller Amors Hærn	203	
Døden og Doctoren, eller den sorte Vest	233	
Kirkegaarden i Sobradise	243	

Forfatterens Liv og Levnet

af

hans Fætter *).

Med begge Anmærkninger

og et Real-Register.

(F r a g m e n t .)

— At eo quid magis ridiculum? — **)

Tanaqu. Fab. cap. IV. de futilitate Poëtices.

Alf alle Tanke, som en Pen
Har af et Blekhorn-henslængt paa Papiret
Mig ingen synes saa bemærkelig som den,

Hyor:

*) Simon Simonson, velmeriteret Skoleholder i Gulbue.

**) "Kan noget være latterligere?" Jeg begriber egentlig ei
hvad min lærde Fætter har villet sige med dette Motto.

Enten

Hvormed min Callundborgske gode Ven *)

Sin Bog om salig Paars har ziret:

"Bort Levnet er kun fort! det er mod Evighed

"Som liden Landsbye mod en stor og mægtig Sted."

Uf! at jeg med en Hammer denne Tanke

Dybt ind i manges Pander funde banke,

Som op og ned i Buegangen spanke, **)

Og sommetider, hvor de burde gaae,

Til andres Qual aldeles stille staae;

Som

Enten han mener dermed, at intet kan være latterligere end Forfatteren, eller: end hans Liv og Levnet, eller: end hans Fætter, eller: end begge Anmærkninger, eller: end det alt tilhøbe, vil jeg ikke undersøge; men overlader aldeles til Læserens finere Skønsomhed, at dømme hvad han burde have ment. Dandskabss fuldt synes det altid, og var det ikke min Fætter, der havde skrevet det, havde jeg sandelig neppe ladet det trykke.

B.

*) Hans Mikkelsen, privilegeret Hvidtølsbrygger i Callundborg.

F.

**) Et meget got Ord, stemplet af Selskabet for de skønne Videnskaber. See Sapphos Brev til Phaon.

Som fra det eene til det andet vanke,
 Smaa Glutter mellem Duffetvies lig,
 For, som de kalde det, at more sig,
 Og faae, med Narreriers Drengesvøbe,
 Den dovre Tidens Hest til i Galop at løbe!
 Af! at jeg kunde banke den i hver,
 Som finder Tidens Traad for lang ham er,
 Og mæisom stræber, den at lægge sammen
 I Giestebud, Aviser og Tobak,
 Balletter, Kanefarter, Kort, og Snak,
 Og stive Søndag: Selskabs tvungne Gammen!
 Af, at jeg kunde banke den i hver,
 Som paa forvovne, nattegamle Vinger
 Sig seiendes mod Evigheden svinger;
 Som troer, paa giennembidte Gaasefær
 At svæve Lysets høie Throne nær,
 Og mellem Sole med fortryllet Dre
 Pleiadernes Musik til Engles Sang at høre;
 Som hisset, i Begeistnings Massepie

Med hine til prostituerede Ni,
 Forglemmer hvad paa Jorden er at gjøre,
 Og drukner Tidens Nuus *) i Sværmerie
 Med Laurer, Lotter, Minner, Marianer,
 Og i den himmelreene Sympathie,
 Som smitter Siel og Krop med Kaserie,
 Suk, Selvfud, Hængsel, Afsmagt, Agonie,
 Og tusind andre jammerlige Vaner!

Ak! at jeg kunde banke den i dem,
 Der Nat og Dag studere, gruble, svede,
 Og møisomt efter det i Bøger lede,

Som

*) Tempus edax rerum. Det er bekiendt, at Tiden gnas
 ver alle Ting; man kan derfor ret passende ligne den ved
 en Muus. Min Fætter synes ellers at have staalet dette
 Billede hos een af de forvorneste Digtere i den høie Poesie,
 hvis Navn jeg ikke erindrer, og hvis Værker desværre alle
 ere tabte. Stedet, jeg sigter til, lyder saa:

Tidens hungrige Muus saa længe paa Melkveiens Øste
 Gnave, til, lidt efter lidt, de smuldre; men Evigheds Rispuus
 Snapper, een efter anden tilsidst de gnavende Tider —

Som, naar de vilde bruge deres fem,
 Er hos hver Klokker Nat og Dag tilstede,
 Den sande, salige Philosophie,
 Al Viisdom, Dyd, og Lykke stikker i:
 At døse hen, fra Buggen og til Graven,
 Bestandig efter Næsen, ligesrem,
 Knæp see paa Stierne, siden tælle dem,
 Og i hver Kamp, den være nok saa slem,
 At sløife Hiernen og besætte Maven —
 Ak! at jeg havde kunnet banke den
 Ret dybt i Panden paa den gode Ven,
 Hvis Levnet her til, gyseligt Exempel,
 Jeg stiller frem i Estertidens Tempel! *)

I Unge, som endnu har ei begyndt
 Paa gamle Fero, tuli, latum, ferre,
 Hvis Kundskabs Flødestind endnu er tyndt!
 O hører mig, og gjører Ondt ei værre!

U 3

Afskum

*) Læseren gjør vel i, bestandig at erindre sig, det er en gammel Skoleholder, som taler.

Afstummer, mens I kunne, dette Skind,
 Studering paa Fornuftens Mælk udbreder,
 Og troer, dens søde Mælk jer Krop og Sind
 Langt bedre føder, end den sure fæder!
 Flyer al Philosophie som Gift og Pest,
 Betragtning, Gransken, Pønsen og deslige; *)
 Og næies tarvelig med hvad en Præst,
 Og høit en Provst om dit og dat kan sige. **)
 Betænker, Eders Lives Tid er kort!

Og

*) Cavete, ne quis vos decipiat per philosophiam.
 F.

**) Det er virkelig bedrøveligt at see, hvor meget Studering
 tager Overhaand i vore Tider, især i disse nordiske Riger.
 Ved hvert Skridt i de smaa Riøbstæder møder man en
 latinsk Skoledreng, og hvor man seer hen i Kiøbenhavn,
 seer man paa en Student, hvis man ikke seer paa en
 Professor. Fremmede, som komme hertil, studse ved de
 mange blege, mørke, søvnige Ansigter, og tænke kun lidt
 paa, at hele Nationen studerer. Folkets Hang i gamle
 Dage til Umaadelighed i Mød og Øl har forandret sig
 til Umaadelighed i Læsning og Grublen, saa at man virk-
 elig kan flage med Seneca: Litterarum intemperan-
 tia hodie laboramus. F.

Og driver den ei hen i Taaget bort
 Med det unyttigste paa hele Jorden;
 Opvoxer! spiser! drikker! sover! leer!
 Og bliver, hvis I kunne, snart til fleer!
 Og dæer omsider i Naturens Orden!
 Og troer, at denne Klokker-Lethargie
 Er mere værd end alle lærde Møier,
 End al den dybeste Philosophie,
 Og hele Musechorets Tryllerie,
 Hvorved kun slet man sover og fordøier!
 Med Andagt læser min Biographie! *)
 Der findes hist og her en Deel deri,
 Som i sit hele Lys min Sætning sætter. **)

O! speiler Eder i min stakkels Fætter,

A 4

Som,

*) Jeg kalder den min Biographie, fordi jeg har skrevet den. Saaledes siger man: Mutarfs Biographier, uagtet man deri finder slet ingen Efterretninger om Mutarf.

F.

**) "Sætning sætter." Det klinger noget haardt Herr Fætter!

B.

Som, Himlen veed, dog ikke drev det vidt;
Men lidt af denne Suurdei, meget lidt,
Er, om end nok saa lidt, for meget! hører:
"Bort Levnet er kun kort, det er mod Evighed,
"Som liden Landsbye mod en stor og mægtig Sted!"
Og denne Sandhed Jer til Nytte fører!
Og spilder ei den smule Tid, I har,
Paa Ting som eene Spot og Uroe bringe
Og ængster ei Jer Præst, og Moer, og Faer,
Ufald I slige har,
Med over Pøblen Jer at ville svinge!
For Eders Sundhed sørger, drikker Viin,
Og spiser got, og sover, og fordøier!
Med Riden, Dandsen, Kyssen Jer fornøier!
Og bruger aldrig anden Medicin!
Forlader aldrig gode gamle Skikke,
Og lader Verden rulle, som den kan!
Mod egen sieldne Kummer holder Stand,

Og lader ingen andens gaae jer an!

Og, fremfor alting, tænker, tænker ikke! *)

A 5

Men

*) Thought is trouble to the Head. Prior.

Jeg haaber, at denne Fætter Simonsens Indledning vil forsonne mine alvorlige, rettroende, og profaiske Læsere med alt det øvrige, og beder dem derfor, at læse den til allersidst. Da den upaatvivlelig er det bedste, og maaskee eeneste ret fornuftige i den hele Samling, vilde jeg gierne have anbragt den i Enden; men man forestilte mig, at det var en dødelig Synd imod Lovene for en Bogs Indretning, at sætte Indledningen i Udgangen. Det var at anbringe Rudsken bag paa Karet, sagde min Fætter. — Det andet er at sætte Styrmanden for i Skibet, sagde jeg. — Det er ikke afgjort, sagde han, at din Bog ligner et Skib, meer end en Karet. — Ganske rigtig, svarte jeg, den ligner ingen af Delene, da den bestaaer af adskillige Stykker, saa meget, som en Krigshær, eller en Samling af Skolebørn, og i begge Tilfælde bør Generalen gaae bag efter, for at holde Styr paa Tropperne. Deri var endda nogen Meening, igientog min Fætter; men min Indledning skal staae først, fordi jeg vil have man skal læse den. Jeg blev ganske flau ved denne Grund, og indvendte ikke et Ord meer. Det var imidlertid dog artig nok, om et eller andet philosophiskt Hoved i Sielland vilde paatage sig, at undersøge om en saadan Bog meest ligner et Skib, en Karet, en Krigshær, eller en Flok Skolebørn,

Men det er nok; thi Tiden løber bort,
 Som Sophocles ret mærkeligen siger: *)
 Og hvad du gør i Verden, gør det fort!
 Den Regel aldrig nogensinde sviger.

Min Fætter Baggesen, med Fornavn Jens,
 Er født et Steds paa Jorden
 I Norden,
 I en Slags Æstet, om hvis Existens
 Frue Samas Dulcian har ingen Tøne.
 Hans Fader var en Mand, hans Moder var en Kone,
 Den Sag er plat;
 Men hvo der havde dem paa Jorden sat,
 Har

børn, og ved samme Leilighed bestemme, hvorvidt Forfatteren ligner meer eller mindre en General, Skolemester, Styrmænd eller Rudsse. B.

*) ΑΛΙΣ ἤδη γὰρ πολὺς ἐκτέταται χρόνος

Sophocl. Aj. flagr. in fine v. 1423.

Har Læshed skult i Glemsels mørke Nat! *)
 Grundlærde Pennes Myriader
 Formode blot, at brave Lameks Søn,
 Der biergede blant andet, og vort Røn, **)
 Herr Kaptein Noah var hans Stammefader —
 Og jeg — jeg finder Hypotesen Røn. ***)

Saa snart han kom til Lyset blev han vranten;
 Han vrippede den Gang han først blev søgt;
 Han skreeg forfækkelig, da han blev døbt,
 Og var fra den Tid af bestandig skranten.

Man

*) Min Fætter gaaer heri for vidt. Jeg har fikre Esterret-
 ninger om, at det og har været en Mand og en Kone.

B.

**) Det er bekiendt nok, at Noah biergede i sin Ark mange
 flere Dyr, end Mennesker. Herved falder mig en Dum-
 hed ind, som mange store Skribentere have gjort sig skyl-
 dige i, ved at paastaa, at der ingen Fiske var i Arken;
 ligesom om Karper og Karusser kunde leve i salt Vand?

B.

***) Der kan imidlertid tvistes meget om denne, som om alle
 Hypotheser. See alle de Forfattere, som have skrevet om
 de forskellige Folkeslags Herkomst, v. a. s.

B.

Man har fortalt, at efter Præstens Bud
 Den onde Aand kom ikke rigtig ud;
 Men at en Stump til Barnets store Plage,
 Af den Ureenes Næse blev tilbage;
 Og den Omstændighed var Aarsag i
 Den megen Synd paa Prent han siden øved, *)
 Hvormed han Faer og Moer og Præst og Degn
 bedrøved,
 For Folk at dyffe hen sig Sønnen selv berøved,
 Og med Seline, Cypris og de Ti
 Bedrev Afguderie,
 Altsammen under Navn af Poesie.

Det være, som det vil. Enhver i Kirken troede,
 At den urene Aand med Krop og Siel **)

Var

*) See alle de følgende Stykker i denne Samling. F.

**) Man indvende mig ikke, at en Aand har ingen Krop; thi
 den Sætning er åbenbar falsk, i det mindste om denne
 Aand, som her tales om. Hvis den urene Aand ingen
 Krop havde, hvorledes skulde han da kunne fylde en Plads
 og tage Rummet op i et Barn? Det er bekiendt nok
 des:

Var ganske jaget ud af sit Hotel;
 (At kalde Fornems Huus Hotel, er Mode,
 Og Satan fornem er, det veed man vel)
 Jeg ei bedømme vil, hvorvidt den Snak er grundet;
 Kan være, den af Nid er blot opspundet;
 Endskjønt det let kan træffe til engang,
 At den, som af en Abning lar sig blæse,
 Især naar Abningen er trang,
 Kan miste lidt i Flugten af sin Næse.

Det

desuden, at den urene Aand stinker, hvilket man dog ikke
 kan forudsætte om en Aand, der er bare Siel. Dievlene,
 det er sandt, kunne snærpe sig ind og gjøre sig saa bitte
 smaa, at tre, fire Skofke magelig kunne rummes i et Fin-
 gerbøl; men netop det, at de snærpe sig ind, beviser, at
 de have Kroppe. End ydermere: Dievelen staaer, gaar,
 flyver, rider, skyder, galer som en Hane, og brøler som
 en Løve, taler alle Sprog, æder ikke allene; men sluger;
 og yngler, efter adskillige Færefædres Forsikringer. Den
 onde Aand overalt er i Grunden aldeles ingen Aand;
 thi en Aand har hverken Riød eller Been; og den onde
 Aand har i høi Grad begge Dele. Det gaar endog saa
 vidt, at en Bisp (som best maa vide sligt) har offentlig
 tilstaaet: at Dievelen var næsten intet andet end bare
 Riød.

F.

Det lille Nor opvorte Dag fra Dag
 Paa Faders Knæ, paa Moders Skød, saa rolig,
 Reed paa sin lille Riephest nok saa trolig,
 Og fandt i Pebernødder megen Smag,
 Og meente, fra sin Faders lille Bolig
 At kunne see bag Søen tydelig
 Det Plankeværk, som er ved Verdens Ende,
 Bag hvilket Sol og Maane skjuler sig,
 Naar Engle Himlens mange Lamper tænde;
 Og troede hele Verden var saa glad,
 Som han, naar han af Moders Haand fik Mad.

Men dette glade Liv kun varte kort —
 Af! spæde Barndoms Dage snart henglide!
 De sorte Haar med Alderen blir hvide;
 Men Livets Hvidt med Alderen blir sort.

Fem Aar var omme. Tanken i hans Hierne
 Begyndte meer og meer at spire frem.
 Nu gad han vidst, hvor langt den næste Stierne

Var

Var fra hans Hiem? *)

Og hvad der var bag Plankeværket,

Som han bag Søen havde mærket? —

Og om man kunde did i fire Dage gaae? —

Hvor stor vel Jorden var? om fyrretive Haver,

Enhver saa stor, som den, der tæt ved Huset laae,

Vel kunde til dens Størrelse forslaae? —

Om og Khabarbra var Guds Gaver,

Da Ingefær, som han i Sirup fik

For Hoste? — hvorhen Solen gik?

Hvorledes den kom op igien? hvorlunde

Den,

*) Denne Nød kunde jeg have knækket ham. Huxghen og andre holde Sirius for den nærmeste Fixstjerne, og have udregnet, at en Kanonkugle, i bestandig lige Fart, vilde behøve 690,000 Aar, for at naae den; og dog har Huxghen kun angivet dens Fraftand fra os 27,664 Gange større end Solens. Bradley og den store Lambert have bevist, at denne Beregning er alt for tarvelig, og med al Sandsynlighed ansat Fraftanden 15 Gange større. Den nærmeste Stjerne er altsaa i det mindste 8400,000,000,000 Mile fra min Fætters Hiem. O Sirius! O Fraftand!

Den, uden Been, saa hurtig rende kunde? —

Hvor Storken havde faaet fat

Den lille Søster, han saa længe ventede,

Og som den bragte ham forleden Nat?

Om alle Mennesker af Storkene blev hentet? *) —

Den Grublen og den Spørgen satte tit

Hans Moder i Forlegenhed for Svar;

Hans Moster fandt, den gik for vidt,

Og frygtede det ei gode Tegn just var;

Hun leed ei denne Spørgen for sin Død,

Og stoppede hans Mund med Sukkerbrød.

Men Degnen derimod, Draklet der i Egnen,

Saae heri Glimt af Philosophen, Degnen;

"Jeg frit tør bande paa," saa lød hans Ord,

"At der i ham en Diaconus groer,

"En Philosoph, hvis Gud vil holde ham i Live;

"Det

*) Det vilde være mig en let Sag, at opløse alle disse Problemer, ligesaa net som det første i foregaaende Note; men for at give Læseren noget at øve sin Lærdom og Skarpsindighed paa, vil jeg lade dem staae til videre.

"Det tidlig degne skal, der gode Degn skal blive."

Hans Fader skænkede ved saadan Leilighed

Nok et Kruus Ol — og Degnen saa blev ved:

"Jeg selv, mens jeg var meget lille,

"Til alting Grunden vide vilde;

"Nu spurgte jeg om Dit nu Dat —

"Eet Spørsmål kan jeg got erindre:

"Vi havde hiemme just en lille Kat,

"Der var saa stor, som jeg, maaskee lidt mindre,

"Den fangede, som andre Katte, Muus,

"Der vrimled' i min salig Faders Huus —

"Strax grublede den lille Petrus paa,

"Hvorledes det gif til, og spurgte saa:

"Hvi fanger Katten Muus? hvi fanger

Muus ei Katten?

"Af slige Spørsmål gjorde jeg en Skof;

"Men eene dette synes mig er nok; *)

"Min

*) Det synes mig ogsaa. Den der kan gøre eet eeneste saas-
dant Spørsmål, kan gøre tusinde. Havde noget af
min

"Min Moder tænkte paa det hele Matten;
 "Med Graad hun har mig tit fortalt,
 "Hvor vægtigt disse Ord paa hendes Hierte faldt.
 "Fra den Tid af man lod mig strax studere;
 "Nu er jeg Degn, og kan med Tiden blive mere.
 "Sæt Pogen," blev han ved, "saasnart I kan,
 "I den latinske Skole,
 "Og seer kun til, om ikke ogsaa han
 "Med Tiden faaer engang den sorte Kiøle!"

Man rigtig nok fortæller, at vor Pog
 Lod til at have Lyst til meer at vide,
 End der behøves til at blive Drog;
 Men paa Fortællinger man ikke stort kan lide.
 Jeg er hans Fætter, jeg, og jeg bevidne kan,
 At jeg hos Ynglingen, hos Barnet, og hos Moret
 Har aldrig Tegn til noget andet sporet,
 End til særdeles tarvelig Forstand;

Men

min Fætters været halv saa dybsindigt, skulde jeg aldrig
 have fortrudt, at man lod ham studere.

F.

Men dermed har man ogsaa nok — o ja!
 Til Degn, til Præst, til Provst et cetera —
 Fra denne Kant jeg Degnen Net vil give;
 Thi hvad kan ikke Degn og Biskop blive?
 Og hvoraf gjør man ikke Provst og Præst?
 Til Rang og Rigdom, svøbt i Troens Kappe,
 Paa Kirkens brede, bolsterbløde Trappe
 Man stiger snarest, mageligst og best.

”Slaae dig i Herrens Navn til Vogen
 ”Paa Degnens Ord!”

Udbrød omsider baade Faer og Moer —
 Og glad blev Vogen —
 Thi Hedninger maae sige hvad de vil, *)
 Studering er dog bare Børnespil,

B 2

Og

*) De gamle Hedninger, og især den hedenske Bormester
 Cicero har fast overalt talt med megen Agtelse om Læs-
 ning og Studeringer: ”Studia adolescentiam alunt,
 senectutem oblectant, secundas res ornant, ad-
 versis perfugium et solatium præbent.” o. s. v.

Og læse: Fero, tuli, latum, ferre —
 Hic, hæc, hoc, hujus, horum, harum, horum —
 Og alt det andet dumme Raffelorum
 Er intet andet end unyttigt Fias,
 (Der moeret Børn; som anden Spas)
 Om ikke det, som end er værre.

Med samme Belyst derfor, som hver anden,
 Der menneskelig Hierne fik i Panden,
 (Og ikke tvungen blir dertil)
 Min Fætter gav sig af med dette Spil,
 Og, som man kaldte det, studerte —
 Det er at sige: læste graadig alt,
 Hvad prentet i hans Hænder faldt,
 En smule Flogt og meget galt,
 Og — det forstaaer sig — over alt
 Saa got, han kunde, mediterede.

Det gik i Førstningen ret got,
 Saa længe han sig holdt til Præfner blot;
 Men siden fik han fat paa de fordømte Bøger,

Hvori

Hvori paa hedenſk Viis man efter Sandhed ſøger,
Og, om ei finder, dog den kommer mere nær,
End raadeligt i denne Verden er.

I diſſe Satans egne Hexerier,
Aſtronomier og Philoſophier
(Det Kiſſchow både for!) han grubled' Dag og Nat.
Det nyttede kun lidt, at Degnen fik ham fat,
Og læſte for ham — ſkændt, til Degnens Ære,
Man paastod, at han kunde, naar han gad,
Omvende hvem det ſkulde være —
Men det Fragment af Mørkets Aand, ſom ſad
Fra Daaben af i Drengens Hals tilbage,
Forſpildte reent Omvenderens Uimage.

Jeg ei fortælle tør det Rama=Skrig,
Som i den hele Bye herover reifte ſig;
Thi Pogen lod ſig offentlig forlyde,
Naar han i Snak med Byens Lærde kom,
Med Meninger om Jordens Dreien om,
Om flere Verdener, om naadig Dom

Selv over Dievlene, naar Enden kom —
 Om Salighed for Tyrk, saa vel, som Jyde,
 Og meget andet sligt, som Gud forbyde!

Forgiæves Degn, forgiæves Præst
 Forsøgte hver paa sin Maneer, som best,
 Den unge Synder om at vende —
 Omsonst forbød de ham, at lade Jorden vende,
 Omsonst de trued' ham med evig Soed,
 Ifald han havde noget derimod,
 At Fadig's Autor evig maatte brænde
 Omsonst de trued' ham med evig Ild,
 Ifald han troede Vredens Gud saa mild,
 At han den mindste Diævel af den Gryde,
 Som evig lige stærk skal evig syde,
 Tog op' igien — "nei!" raabte begge "nei!"
 "Guds Vredes Flamme slukkes evig ei!"

Den arme Dreng forbauset og fortabt,
 Paa Dievlens og Voltaires Begne,
 I Taarer udbrød: "Har da Gud ei skabt

"De mindste Dievle selv saavel som Degne?

"Og mon han ikke danned' til sin Ære,

"Og til Lyksalighed,

"Alf ingen Ting den syndige Voltaire

"Saavel som Deres Belærværdighed?

"Og forudsaae han, at han skulde blive

"Til evig Tid forskudt,

"Hvi trak han ham af intet frem til Live?

"Hvad havde han, før han blev til, forbrudt?"

Man nu for sildigen fandt ud,

At det var Synd mod Mennesken og Gud,

At lade sig en Pøg studere

Meere.

For end, om mueligt, dog hans arme Siel

At redde fra bekiendte Kløer af Satan,

Der raged til sig Cora, ' Biram, Dathan,

Kong Achab, Zambri, Dronning Jesabel,

Pilatus, Judas, Mahomet, Voltaire,

Og fleer, som man ei værdiger den Ære,

At nævne, skøndt man veed dem meget vel, *)
 Besluttet' man, med eet at sige Stop
 Til denne kietterske Galop
 Før han med Krop og Siel (som oventil citerede)
 Midt ind i Dievestalden gallopperte.

Tolv Nar han havde fyldt i stakket Tid;
 (Man veed, at Tiden, som en Hest kan vende)
 Da han Befaling fik Studeringen at ende,
 For med desmeer Opmærksomhed og Flid
 En Amtsforvalters Steeg at vende,
 Polere Fuldmagts Støvler, Krøller slaae
 Paa gamle, vrantne, stridige Parykker,
 Gummere Tal — og Næsestyvne faae,
 Naar hist et Nul var Feil, og her en Kop i Stykker.
 Tungt gif en Tid paa denne Maade bort
 Medbøiet under Latris og Transport;

End

*) S. Er. Socinus, Spinoza, og overhovedet alle
 Hedninger og alle Philosopher.

End tungere min Fætter gif i Tiden —

Og tungt han har bestandig gaaet siden.

Men, kiære Læser! jeg vil være kort —

Og ikke Pen, Papir og Blef forsøde

Med hvad en Sriverdreng kan møde;

I Vers, det veed vor Herre! flinger sligt

Kun jammerligt —

Gud lad os aldrig i vort Heltedigt

Saa stærkt til nationale Helte trænge,

At maatte søge dem blandt Sriverdrenge!

Jeg troer det Belansthændighed og Pligt,

At springe dem forbi,

Naar man har mindste Bæsen med de Ni.

Omtalte Fætter (hvis Biographie

Begynder nu mig selv at kiede,

Fordi der er saa lidt besynderligt deri)

Gif Dag fra Dag til dette Maskepie

Med Bufler, Støvler, Tal, Steegvenderie,

Og Næsestyvne, meer og meere Leede —

Og samme gif saa vidt, at han — gif med,
Og sandtes ikke meer paa det benævnte Sted.

Man hørte Graad og Skraal og Skrig i Norden;
(Man husker han var fød et Steds i Nord)
Man troede, han var ikke meer paa Jorden,
(O! hvad man ikke troer!)

Fordi man fandt ham ei paa tusind Skrits Distance —
Saa slutter Flox, at alt, hvad her vi sandse,
Er blot Indbildning, lutter Drømmespil,
Og troer, at ingen Ting er virkeligen til,
Fordi han intet til sin Slutnings Hinder
I hurtig giennemledte Hierne finder —
Man fandt ham endelig; og hver, som græd, nu loe,
Især de to,

Paa hvilke Himlen blid hans Velfærd lod beroe.

Han bad om Lov til meer at læse —
Thi Sielen havde sultet, som en Hund,
Mens paa Comptoirets Skær han stod paa Grund
I blot Fadaise.

Og fik corporlig Straf, for hvergang i en Krog
 Paa ferste Gierning man ham fandt med mindste Bog,
 Selv Hübners skiemtende Geographie,
 Hvor Himlen veed dog lidt af sundt og sandt er i.
 En Almanak, med Aftensang i Enden,
 Og salig Søsrens Arithmetica
 Var al den Læsning, som han uden Skiænden
 Af Amts-Calisen slap heelsret fra.
 Tykkelig den, hvis tarvelige Hiérne
 Kan af saa smaa Portioner blive mæt!
 Ak! i min stakkels Fætters sultne Stierne
 Stod skrevet: Gaae Bekomsten ei saa let.
 I svie Tid han stopped' sig i Panden
 Fast hele Sognets Sort paa Hvidt,
 Og nød den cene Tome paa den anden
 Med idelig forstærket Appetit.
 Jeg een Anmærkning dog maa hertil lægge:
 En Slughals i et Fad, en Slughals i en Bog:
 De sluger begge,

Den eene sig for mæt, den anden sig for flog —
 Det første Kroppen kun, det sidste Sielen skader:
 Jeg derfor mindre hint, og meere dette hader;
 Og meget heller her fortælle gad
 Hvis Sandhed ikke bandt mig Munden:
 At Fætter stræbte meer i tilladt Fad
 Med Skeen at randsage Bunden,
 End i forbudne Bog, at vende sidste Blad.

Den lærde Verden vil, til Fætter's Ære,
 Det veed jeg nok af modsat Mening være;
 Men ak! men o! Gud naade den,
 Som kun den lærde Verden har til Ben
 Den, for det første, kun er meget lille, *)
 Den, for det andet, er gemeenlig svag,
 Den, for det tredie, sig gierne holder stille,
 Og, for det fjerde, gier min Fætter en god Dag.

Men

*) Man maae ikke formænge den lærde Verden med den
 studeerte Verden. Der er næsten ligesaa stor Afstand
 fra den Studeerte til den Lærde, som fra den Lærde til
 den Wiise.

Men atter til Historien tilbage —

(De Parentheser har Sieur. Satan skabt!

Med dem kom ind i Verden Langheds Plage,

Og Kortheds skønne Paradiis blev tabt.)

I Stapelstaden vare tvende Skoler,

Den eene lav, den anden høi;

I begge lærte man — at gjøre Støi,

Og mellem allehaande Caprioler,

At bande, fives, bares, og lidt meer —

Paa gode danske Skolegangs Maneer.

Et hundred Børn, som' Bier i en Rue, *)

Ommylred i den Laves Stue,

Til riisbevæbnede Despot indtreen,

Og med en Degne-majestætisk Mine,

Som spaaede Næsen Puf og Bagen Pine,

Jog paa sit Sted, som Lynet, hver og een —

Hvorpaa fra Fibelbrættet til de Stykker,

Welsa:

*) I Hulsby og andre Landsbyer siger og skriver man Stue
istedenfor Rube.

Belsalige Pontoppidan

Som Troens Grændsestiel har streget an

Og overladt til dem, Geniet trykker —

Religionens heele Theorie

I sammenblandet Skraal og Skrig og Knurren

Blev ramset uden ad og opædt inden i

Til sand Opbyggelse, for Folk, som gif forbi

Og hørte denne Christendommens Surren;

Indtil det høistforønskte Bortgangs Bud.

Udsprede Sværmen, der for Glæde reent af Lave

Påa Kirkegaarden mellem Fædres Grave

Med brudne Been ombytted' Hovedbrud. *)

Aldeles anderledes var den Høie,

Hvor med den bare Troe man ikke lod sig nisie.

En halv Snees Drengebørn af Stand,

(Der i Corsøer er meget rare)

Hvis Mødre Fruer og Madammer vare,

Blev

*) Dette Sted er, som flere andre, alt for localt.

Blev oplært her i alt hvad tænkes kan.

Pontoppidan,

Der hisset var Peripherien,

Var Centrum her; med mindre Hovedbrud,

End hist man til ham gif, man her gif fra ham ud

Til Sprogene, Geographien,

Historien, og selv Philosophien.

Det var et saligt Syn om Vinteren, at see

Med hvilken Mængde Bøger, spændt i Belte,

Om Morgnen efter nattefaldne Sne

Hver af Eleverne saaes giennem Gaden ælte.

Min arme Fætter ofte saae det an,

Og allensund derved hans Tænder løb i Vand —

"Ak!" tænkte han (og ak! jo meer de spanked'

Jo stærkere hans Hjerte banked')

"Ak! hvorfor er din Fader ikke rig,

"Hvorfor er dog din Moder ei Madame,

"At denne Lod dig ogsaa kunde ramme?

"O Himmel! vilde du bønheøre mig,

"Og

"Og mild i denne Skoles Himmelglæde
 "Bed et Mirakel, eller saa omtrent,
 "Mig blot en tolvte Part tilstæde!" —

Et sligt Mirakel var i Byen aldrig hendt
 Den Skole var, som hvert et Himmerige,
 Tilgiængelig allene for de Rige —
 Naturligviis! for intet intet faaes.
 For tvende Skilling høit, per Dreng og Pige,
 Man i den lave kunde slaaes,
 I denne derimod det koster vel en Daler,
 Foruden Bøger, Bælk, og Pen, og Linealer.

Til Lykke var den Skoles Precepteur
 (Saa kaldte man ham i Corsøer)
 En Mand af stort Genie og den Geniet egne
 Point d'honneur,
 Der ikke findes lettelig hos Degne;
 Han fandt det under sig og sit Genie,
 At lære Børn at læse, skrive, regne —
 Som han for Resten var ei reent ufyndig i;

Men

Men derimød Latin, Geographie,
 Historie, Moral, Philosophie
 Han ikke havde holdet mod sin Ære
 Selv mindre vorne Børn at lære,
 Hvis ei en lille Hindring, nemlig den,
 At han det alt for længe siden
 Aldeles havde glemt, og ei gad spille Tiden,
 Med nu at lære om igjen,
 Ham havde nødt til den bekvemme Raade,
 At lade Skolen selv sig raade.

En delikat Samvittighed

(Som Folk af Point d'honneur er gierne plaget med)
 Forbød ham midlertid, endskiønt med frelsed Ære,
 Aldeles rolig i sin Mag at være;

Hver Mand af stort Genie sig nemlig føler tidt
 Om just ei Patriot, saa dog Cosmopolit —

"En Smule," tænkte han, "var det og nok saa lidt,

"En Smule burde Børnene dog lære,

"At skrive for Exempel? Jeg vil see

E

"Svar:

”Hvorledes jeg udfører den Idee —”

Tænkt! sat i Værk — En anden havde nyiet

Sig med den Selvbevidstheds søde Lyst,

At have klækket ud i cosmopoliske Bryst

En Plan, som har det Heeles Vel for Diet,

Og ladet det ved sit Desidero

Beroe.

Men denne Statsmand *) var i dette, som i meere
Just skabt til at realisere.

Der om min Fætter's Skrift gik Nye
I begge Skolerne og i den hele Bye —
Hvor underlig sig Lykken dog mon føie!
Han pludselig blev hensat i den Høie.

Hvor:

*) Min Fætter har Ret. En Skoleholder, og især en
Skoleholder, som den her beskrevne, kan gjerne kaldes en
Statsmand; med mindre man vil nægte, at en Konge
kan belægges med dette Navn. Jeg, for min Part,
holder for, at det Ordsprog: Spørgsmaal om Kon-
gen er Adel? særdeles passende kan paralleleres med
det: Spørgsmaal om Kongen er Statsmand?

Hvordan han loe, hvordan han sang,
 Og hvor han græd, og hvor han sprang,
 Og hvor han reent af overvættes Glæde
 Gik fra sig selv og sin Forstand
 Til dette de Corsbærskke Musers Sæde,
 Jeg ei beskrive vil, fordi jeg ikke kan.

Men derimod hvorledes han nu lærte,
 Hvad han begiærte:

Den hele høiere Theologie,

Historie, Geographie,

Latin især, og hvad der hører til —

Med sig en Grundighed, at før et Aar var omme

Han fandtes udlært efter alles Domme —

Jeg ei beskrive kan, fordi jeg ikke vil.

Men udlært i Corsbær ei vilde sige meget;

En critisk Theolog af vores Rørbyes Bærd *)

Man der endogsaa havde kaldet lærd

I Fætters Tid. Oplysningen er steget

*) See Recensionen over Nysa i Kritik og Antikritik.

Og, som man siger, dagligdags tiltager
Mangfoldig der, som andensteds;
Man Salomon fra Tjorgen Hattemager,
Og Klogt fra dumt at skille nu begynder,
Og skal, som jeg har hørt, med mangel Arvesynder
Ei længer være nær saa vel tilfreds,
Som den Tid. — Jeg, for min Part, ei just ynder
Den overalt nu giængse Lysen op,
Men haaber med en hver gudfrygtig Synder,
Naar jeg betragter dens vanhellige Galop,
At man dertil i Tide siger Stop,
Før det for sildig er, som snart kan hende,
Og inden, før man rigtig seer sig om,
Den heele Christendom,
Med Moses, Arvesynd og andet Prent
I vores gode gamle Testament,
Pontoppidans og Augsburgs Confession,
Og Universitetets Fundation,
Samt al den øvrige Religion,

Til Harm for hver dens Vægter og Patron,
 I Bund og Grund blir løbet overende. *)
 Oplysning er ret brav til Tid og Sted,
 Naar der er Naade med
 Men, naar den gaaer for vidt, som hos de Tydske, **)
 Naar Grublen, om det Sande selv er sandt,
 (Man har jo noget sligt af — denne — Kant,
 Der ingen Ting skal see saa grant?)
 Kort, naar Fornuft sig mænger deriblant —
 Saa skielve bør hver Tydsk — og vi er' alle jydsk.
 Og sandelig det lader til
 I vore Dage, eller vore Nætter,
 Som om man efterhaanden glemme vil — —

Men hillemen! jeg glemmer reent min Fætter —
 Han nu var meer ulykkelig end før;
 Han havde smagt en Dryp af denne Kilde,

§ 3

Hvis

*) See Hr. J. H. Nørbyes Erklæring i No. 11. af
 Kritik og Antikritik Pag. 175. 76. hvis noget af dette
 Blad endnu svømmer oven paa Lethen.

**) Ikke at tale om de Franke.

Hvis Væld man udtømt ham forsikre vilde
 Fordi dens Brønd her virkelig var tør —
 Men skönt han rigtig nok i begge disse Skoler
 Ei kunde lære meer, end alt han havde lært,
 Fandt han det dog en smule sært,
 Om ei et Steds imellem begge Poler
 Der skulde gives een endnu, hvor man
 Dog i det mindste vidste meer end han.

"Der gives saadan een, der gives flere;

"Men af! der hører Penge til

"Et fattigt Varn kan ikke strax studere,

"Fordi det vil —

"J Slagelse, min fiere! for Exempel

"So Miil herfra er sligt et Viisdoms Tempel;

"Men Veien er dertil, som den til Vrens, lang

"Og trang." *) —

"Den være, som den vil! man kan jo rende,

"Naar man har Mod og Lyst, til Verdens Ende —"

"Ret

*) Den nye lige Landevei var den gang ikke anlagt.

"Net saa! men det er ikke dermed giort!

"Betænk, min lille Ven, han har en Mave,

"Der ogsaa vil en smule Næring have —"

"Oh! Vand og Brød dog koster ikke stort! —"

"Net saa! Men for at finde hvad han søger,

"Behøver han, foruden dette, Bøger;

"Hvor faaer man uden Penge disse fra? —"

"Men der er dog Stipendier." "O! ja!

"Men deels man faaer dem ikke strax i Hænde,

"Et Prøve-Aar maae først gaae halv til Ende;

"Deels gaae de Fløiten til Logie, til Brænde,

"Til Pen, Papiir, og Lys, etcetera.

"Lyd han mit Raad, og lad den Grille fare!

"For sildig han fortryder den engang!

"Den Tempel-Bei, som sagt, er alt for lang,

"For knudret, torner, og for fuld af Fare! —"

Men af! Exempler nok man har derpaa:

Naar eengang skrevet staaer i Skiæbnen "Gaae!"

Saa byder al Fornuft omsonst os staae.

Forgiæves stræbte man, ved Faren at belyse,
 At faae min Fætter til for dette Tog at gyse,
 Anførte ham Exempler sidst og først *)
 Paa Lærde, som frepeerte var' af Gield,
 Poeter, som omkomne var af Tørst,
 Og andre, som var' sulted reent ihiel; **)
 Og viiste ham, som i et Perspectiv,
 Sit hele følgende Studeringsliv —
 Omsonst! han trodsed' alt; han havde lært at fryse,
 Var vant til Sult og Tørst, og lod sig ikke kysse.

I Slagelse var giængs den ægte danske Skif,
 (Jeg siger ægte dansk, thi alle danske Skikke
 Just er det ikke)

At give fattig' Børn, som der Oplysning fik,

Ved

*) Det skulde egentligen hedde først og sidst; men et Hy-
 steron Proteron imellem gjør, efter mine Tanker, især
 i Poesien, en fortræffelig Virkning.

F.

**) Historia Litteraria, saa vel den nye, som den gamle,
 erimler af flige Exempler.

F.

Ved eget Bord at spise og at drikke —
 Og vee min Fætter, om det ham af Minde gik!
 Om ei hvert Smørrebrød, som gav hans Hunger Lise,
 Hos Stolpe, Clausen, Andersen, og Glise,
 End mindede ham tidt, naar Siælland synes frem,
 At dog Goddædighed har der sit sande Hiem!
 O! vidste jeg, at det ham nogensinde,
 Selv i det næste Sekel, gik af Minde,
 Jeg slængte Pennen strax, og angred hvert Minut,
 Jeg havde spildt paa her med Minnets Lige
 At salte hen til Verdens sidste Dage
 Et Levnetsløb, som burde gaae caput! *)

I Tillid til at han og kunde nyde
 Sin Deel i denne gæstfrie Hielpsomhed,
 Og stolende paa hvad der kunde flyde
 For Resten af hans lærde Greed,
 I Troen til det Forsyn, som fra Hunger

*) Nei! Kære Fætter! frngt ikke herfor. Altid skal mit Hjerte med Taknemmelighed erindre disse Velgierninger.

Bæstærmer hielpeløse Navneunger,
 Beslattede man endelig hans Noe
 Med, efter meget contra, . meget pro,
 At skikke ham til denne sorte Skole,
 For paa Latin at lære der den Troe,
 Som hialp saa mangen i den sorte Kiøle.

Man mærked' og, (imellem os!) *)
 At Fætter egentligen var i Grunden
 Langt mindre stærk i Næven end i Munden,
 Et Slags Rhinoceros,
 Som Alfkens Bøger kunde sluge;
 Men ellers var til ingen Ting at bruge.
 Man læste af hans Physiognomie,
 At Klogskab ei var det, som han stak dybest i,
 Og at han neppe nogensinde
 Paa Enildheds Binge
 Sig til den mindste Lykke vilde svinge;

Man

*) En skøn Hemmelighed, som man kun betroer Du
 blifum!

Man læste af hans Handlinger og Ord
 At han sit eget Navn stod Fare for at glemme,
 Og at han egentlig ei havde hiemme
 Paa denne Jord;

Man læste af hans Helbred, at han ikke
 Til meget Slid og Slæb sig vilde stikke;
 Man slutted' af det alt, tilsammenlagt,
 At han var — et Rhinoceros, som sagt.

Nu er til Lykke brugeligt paa Landet,
 At, naar et Drengbarn ei duer til andet,
 Og intet Hoved har, selv ikke til en Læst,
 Saa, for at danne det til Lærer eller Præst, *)
 Man slænger det i den latinske Skole hen.
 Hvad Jorden bruger ei, foræres Himmelen.
 Det synes underligt; men det er intet Under;
 Den Bedtægt sig paa gamle Støtter grunder:

Erfar-

*) Det er to ganske forskellige Embeder, som man veed.
 En Lærer er ikke altid Præst; og en Præst er endnu
 mindre altid Lærer.

Erfaring os har lært, at hver, som gaaer paa to,
Selv den, som ei tilgavns kan vogte Evin,
Kan lære hele Troen paa Latin,
Og vogte Kirkens Faar med samme Troe.

Hvorledes man nu rusted ud min Fætter
Med nye Støvler og med nyvendt Kiol,
Med Kalvekryds og med Mansketter,
Hvori han kunde skinne, som en Sol
Imellem hine Sole,
(Jeg kalder Sol i aandelig Forstand
Enhver som lyser op et Land,
Og a priori hver, som gaaer i Skole)
Hvordan han Afsked tog, hvormeget Band
Udgydet blev, med meer, jeg her fortæller ei —
Hvordan han endelig den trange Wei
Til Templets Port fik lagt tilbage,
Og ved dets blotte Syn forglemt al sin Plage,
Hvordan i dette Syn han strax fornam
Skinbarlig alle Muser hilse ham,

Og sølte Phøbus selv, livagtig, op ad Dage
 Med al sin Guddoms Gld og Kraft og Lyst
 Beaande hans af Glæde spændte Bryst —
 Jeg det og meer endnu beretter ikke heller;
 Fortælle hvo der vil, deslige Bagateller.

Jeg springer Bei og Port til Templet reent forbi,
 Og som Homer (den jeg i alle Stykker
 Gad fulgt) har gjort for mig, min Læser rykker
 Med Fætter i en Snup midt ind deri. *)
 Der staaer han. Lad ham staae! Imidlertid
 Vil Læseren og jeg ei tabe reent vor Tid,
 Men see os for i Beien noget om
 I dette Rectordom.

Latinske Skoler ere Monarkier,
 Og deres sorte Hobe, som i meer,
 I Dragt, i Sværmen, og i den Maneer

De

*) - - - - - festinat & in medias res,
 Non secus ac notas, auditorem rapit.

De styres paa, fast alt tilfælles har med Bier,
Paa tvende Smaating nær:

En Dronning,

Og Honning —

En Rector have de for hin,

Og Honningen er her Latin.

Og denne Skole var et Despotie
Med Adel og Aristocrater i,
Af alle Former, hvori Tyrannie
Den arme Menneskhed fordanner og forqvæler,
Den værste! Selv aldeles Anarchie
Udklækker ei saa mange Stakler,
Kun Død er dennes Frugt; men hins er Slaverie.

Regenten, som ved Kunsten, trods Naturen,
Var bleven dens Tyran

Var en Pisistratus *) — Censuren

Gif

*) Om den Tyran Pisistratus kan man læse en Høben
hos Herodotus, Athenæus, Plutarchus, Justinus, Elias-
nus, o. s. Det smukkeste af alt det man veed om ham
fortæl

Gif ham ærbødigen forbi, som Mand,
 Som Rector, og som Lærd — men nødt til Sværdet
 Af tusind Misbrug, som hans Formand lod
 I Anarkiet fæste Rod,
 Af Iver for sin Pligt han havde hærdet
 Et Henri Quatre - Bryst
 Til Josephs Lyst *),
 Og med en Strænghed uden Lige
 Holdt i bestandig Zittren Skolens Rige.

Regierte

fortæller Valerius Maximus i sin 5 Bog 1 Kapitel.
 Et ungt Menneske mødte en gang Prindsessen hans Datter
 paa Gaden, og løb til i sin Fortvivlelse eller Hens-
 ynelse, eller rimeligviis i begge (quippe amore accen-
 sus) og fyste hende. Hans Gemalinde fordrede den for-
 vovne Elsters Liv. "Skulde vi dræbe dem, som
 holde af os, svarte Tyrannen, hvad skulle vi da
 gjøre ved dem, som ikke lide os?" og gav det
 unge Menneske sin Kiæreste. Elige Tyranner hol-
 der jeg meget af.

F.

*) Joseph den anden, som nu skal være død, siger man.

F.

Han er virkelig saa aldeles død, som man kan ønske sig,
 for over et Aar siden; men i Hulbye har man de ude-
 landske Efterretninger meget sildig.

B.

Regierte Mennesker til Bederlag regiere,
 Og strængt regierede regiere strængt;
 Tyrannens Slaves Træl vil og tyrannisere,
 Trykt vil han trykke, dobbelt, trykke meere;
 Hængt Mand vil have hele Verden hængt.
 Man overalt sig kan til denne Sandhed stave:
 Den strængeste Despot er just den største Slave.
 Tyranniseer! tyranniseret vær!
 Det kommer ud paa eet — saasnart man selv vil byde
 Maae man til Bederlag en anden lyde
 Og den, som lyder hist, vil omverdt byde her.
 Jeg veed det med mig selv med hvilken zevsist Truen
 Jeg ryster min forældede Paryk
 Og slynger Tordenriset rundt i Stuen, *)
 Naar Præsten over mig har gjort sig alt for tyk.
 Ham Provsten gav formodentlig en Snippe
 Grettesat af Bispen, der
 Høit over mig og Præst og Provst ophøiet er
 Den første Høg i dette Høge-Knippe.

Qvo

*) See Homer's Beskrivelse paa Jupiter. i. p. 1.

Qvo jure nu den første Første blev?

Qvo jure den, som ei regieres meer, regierer?

Der staae vi! Tusind Lærde skrev

Derover sig og tusind Gæss ihjel *)

For og imod med lige Skæl,

Og end, i Mangel af et Himmelbrev,

Man lige klog derover disputerer.

Jeg ei vil øge den Dispyt —

Jus pædagogicum — derover gad jeg skrive

En Bog; men over Jus divinum Pyt!

Det lar jeg blive.

Det Skolarke, som her jeg taler om,

Hvis Ark med al den Ret, som dydig Iver,

Rettskaf=

*) Eger i det mindste 20,000 Penne. Sænderligt nok
ellers, at det Dyr, som spiller en saa vigtig Rolle i Ver-
dens Oplysning, er eet af de alledummeeste blandt alle
flærede og uflærede Bæstner. Jeg har ofte Umage med
at forestille mig dette; og jeg kan umækelig troe, at den
Gaas, hvoraf Pennen, der skrev Contrat Social, blev
traakt, har været en almindelig Gaas.

Retfæstthed og Kundskab eene giver,
 Til Zeptret kom,
 Indvortes var i Bund og Grund fordærvet,
 Og Sobradise selv er ikke meer udnervet
 Af Politikens Utugt end det var. *)
 Nu er det Smørrebrød Pisistratus at være,
 Naar man i et Athen kan styre, raade, lære,
 Og naar en Solon man til Formand har;
 Men i en Hellig-Anders-Skoles Rige, **)

Hvor salig Otte Rud i forudselig Slum

Lod

*) Kongeriget Sobradise skal dog være i en meget jammerlig Forfatning, efter næsten alle Beretningers — Taushed. Siden Cervantes, der i sin udødelige Don Quixotte gjorde det den Ære, at ommelde det, har ikke een eeneste Skribent af Betydning værdiget det Erindring.

**) Hellig Anders er Slagelses Patron. Han indreed alle Byens vidtløftige Marker i een Nat paa et nattes gammelt Føl, og var saa hellig, at han kunde hænge sine Handsker paa Solens Straaler. Hans Begravelses Hoi er endnu at see paa høire Haand af Veien til Korsøer.

Rod fem og syv bestandig være lige,
 Og Peer, som Poul, bestandig være dum,
 Man ei saa let i første Dieblig
 Realiserer Platos Republik.

Blandt hundred andre Glendrianer,
 Som der i Mørket havde fæstet Rod,
 Uroffet, endelig uroffseligen stod
 Den Primret, som en Mesterlectianer
 Gav Hals og Haand i Skolen over hver
 I alle mindre Klasser. Fiern og nær
 I vores, Davens, og i Tyrkens Egne,
 I hele Herkeriets Allevegne,
 Hvis Negerhelvedet *) man gaaer forbi,
 (Og hvo tør vove blot sit Blik deri?) **)

D 2

Dim=

*) Vestindien. Min Fætter har Ret. Det vil falde vanskeligt, saa aldeles at realisere Himmerig nogensteds paa Jorden, som man virkelig her har realiseret Helvede.

B.

**) Min Fætter bliver altid heftig, og taber undertiden af Fatning, naar han kommer paa denne Materie. "For-
 bandede

Omsonst man leder om dets Mage.

I dette Dieblif, skøndt ikke saare frie,

Jeg i mit hersoms Slaverie

Dog tænker gysende derpaa tilbage.

For Nesten herskede deri

Epil, Slagsmaal, Dobblen, al Slags Blasphemie,

Og selv en lille smule Tyverie,

Med meer, som man i alle Skoler hitter,

Og som dog alle Muser og Chariter

Gaae rødmende forbi.

Gaa var Forsatningen, om ikke værre,

Da den nysnævnte Rector kom,

Og

bandede være de Forfattere, som misbruge deres dialectiske Vid under Navn af Philosophie til at forsvare denne diævelske Handel og Behandling, som naar alle Gmaaring engang ere fattede overbord. i Fethe og blot de større Masser blive biergede i Historiens Baad, vil komme Efterverdenen til at gysse for de Aarhundrede, vi have faldet de meest oplyste." Man maae ikke forbande Mennesker, tiere Fatter, sagde jeg. "Jeg forbander ikke Mennesker," raabte han, "jeg forbander disse Forfattere."

Og sandt at alting burde støbes om.

Misbrugene var allerede færre

Da Fætter kom derher;

Men der var fleer end nok igien,

Desværre!

Primretten stod især med dobbelt barske Miner

Paa det nedbrudte Tyveries Ruiner.

Min Fætter, som vi lode staae,

Blev strax ved Skolens Indgang lidt confus;

Da han fornam, at hver var med ham dus;

Een efter anden til ham sagde saa:

"Du er Notarius!"

Hans Hierte skialv af Glæde ved den Ære,

Com forekom ham ufortient —

"Jeg ikke værdig er; men stræbe skal, at lære...

Begyndte han "Der er en Styver! hent

Mig strax en Spegesild!" var Svaret —

"De spørger." — "Slyngel!" sagde han

Som rakte Styveren, "nu spørger man

Med sli­ en Slyn­el? er du vel forvaret
 I Hovedet? gaae strax!" — Men om jeg strax ei gif? —
 Et vældigt Drefign i samme Dieblif
 Ledfaget af et Skrald af Strube-Torden
 Min arme Fætter lignede til Torden.

Saa var hans Indtog. Jeg har blot fortalt
 Den første Hilsen, som et kort Exempel
 Paa Høfligheden i de Musers Tempel;
 Den i et enkelt Træk os maler alt.
 Af denne Sort der gives daglig mange;
 Men jeg dem ikke her opregne vil —
 Vær ikke bange!
 Der vilde gaae for mange Gæst dertil. *)

* * * * *

Har

*) Her følger i min Fætters Manuscript tolv Sider, som jeg, i det mindste ikke for denne Gang, vover at lade trykke. Ikke fordi der findes det mindste, som jo alle Rescripter, om de end stode ved Magt, vilde rigtig forklarte tillade; men fordi den Lov, som er mig, om ikke min Fætter helligere end alle Politimester-Riendelser,
 forbys

Har Syttenhundrede og to og firsindstive
 Han endeligen ud af denne Skole slap
 Til Universitetet — — *)

* * * * *

— — — — Hip som hap,
 Der efterlod sig en bestandig Slum,
 Hvori han tog (i Drømme, som det hedder)
 Med tredive Samvittigheder **)

D 4

Exa

forbinder mig det. Det er nemlig det store Bud, som
 rigtig nok ikke staaer paa nogen af de Mosaiske Tavler;
 men som er indskrevet, eller i det mindste burde være ind-
 skrevet i alle christne og hedenske Skribenteres Hjerter:
 Sied ingen Læser til Døde. Jeg har frngtet, at dette
 kunde blive Tilfældet, hvis jeg længer underholdt mine
 Læsere med et Liv og Levnet, som begyndte skræffeligen
 at kiede mig selv. Har jeg taget Feil, skal det være mig
 inderlig kiert; thi, uagtet jeg ikke selv har skrevet det,
 er det dog skrevet af en Person der staaer i nøie Forbin-
 delse med mig, og Blodet, som man veed, er, i hvor
 tyndt det er, dog altid tykkere end Vand. B.

*) Utter en Hiatus — af samme Aarsag.

**) Den praktiske Philosophie antager tredive Samvittighe-
 der (hør Conferenceraad Obelitz's Coll. de XXX
 Con-

Examen philosophicum.

Hvoraf han vaagned' op til alskens Qvide;
 Nu fik han først tilgavns hvad Verden var at vide,
 Og blev, af Satan tilskyndt først,
 Af Hunger deels, og deels af Tørst,
 Af Graad, og stundom selv af Latter,
 Men først og sidst af Kierlighed — **Sorfatter.**

Man af hans Liv og Levnet kan
 Udpine, hvis man vil, den Lære:
 At et og andet i vort Land
 Er ikke som det burde være,
 Mindst det, hvorpaa det øvrige beroer:

Opdra-

Conscientiis). Det er altid got, og især hvad Samvittighed angaaer, at have noget at løbe paa. Man har, foruden denne faste Stof, endnu adskillige andre, f. Ex. Jorddrot:Samvittighed, Recensent:Samvittighed, Caspellan:Samvittighed, den gode Samvittighed, som et von, o. s. v. giver. Den, Horaz taler om: Nil conscire sibi, nulla palefcere culpa, er, hvis den ellers nogenfinde har været i Brug, for længe siden af Moden.

Opdragelsen. At at jeg denne Tanke
 Med Sandheds egen Hammer kunde banke
 I alle Hoved:Gierner i vort Nord: *)
 At den er overalt det vigtigste paa Jorden
 Til Enkeltens og til det Heles Gavn!
 Og hellig være hver den Edles Navn
 Tre Gange hellig! hellig! hellig. være
 Den Borgers, Statsmands eller Fyrstes Ære,
 Som virksom stræber at afhielpe dette Savn,
 Og derved skabe Lys og Liv og Lyst i Norden!!!

*) Det er reent omsonst at ville banke den i dem, som have
 Gierne blot i Maven.

Ende paa Biographien.

N e a l = R e g i s t e r .

A. A n d (den onde) er ikke kommen riatic ud af Forfatteren, p. 12. er i Grunden ingen Aand, p. 13. i Noten. har baade Ried og Been (sammest.) er allers egentligst bare Ried (ibid.) A c h a b (Kong) fordømmes, p. 23. U r v e s n d, holdes ikke nok som i Hævd, p. 36. U r v e s n d e r (en) begnnder at tabe sin Credit, (sammest.) U g s b u r g, denne Bnes Confession holdes nu omstunder ikke hellig nok i Kiøbenhavn, p. 36.	Bastille (la) see Revolution. Biographie (Forfatterens) er ikke hans Fatters — er kun skreven af hans Fatter, p. 7, Det er ubist om den er latterlig, p. 1. Der er meget lidt besnuderligt deri, p. 25. Biographier (Plutarks) deri findes ingen Efterretninger om Plutark p. 7. i Not. B i r a m (istedenfor Abiram) tages af Fanden, p. 23. B i s p, veed meest om Dieverlen, p. 13 i Noten.
C.	
B. B a g g e s e n (Jens) er født et Steds i Norden, p. 10. er aldeles ikke af Adel, p. 11. nedstammer fra Noah, o. s. v. (see Forfatter.)	C h r i s t e n d o m, dens Curren, p. 30. (den hele) staaer Fare for at kuldkaestes, p. 36. C o r a (ikke Naumanns) gaar til Helvede, p. 22.

E r s ø e r , Nøgtet siger ikke meget om samme, p. 10.
 Hoor langt Fjirstiernen Si-
 rius er fra denne Bue,
 p. 15. Dreungebørn af
 Stand ere meget rare der,
 p. 30. Dens Lærde vare
 for endeel Aar siden tems-
 melig Orthodore, p. 20:23.
 Beskrivelse paa dens davæ-
 rende Skoler p. 29:38.
 Dens Oplysning, p. 35.

C o s m o p o l i t , hvem er,
 p. 33. Mangen saadan las-
 der det beroe ved Ønsker,
 p. 34.

D.

D a t h a n , gaaer Pokker i
 Bold, p. 23.

D e g n , skal tidlig degne,
 p. 17. Kan med Tiden bliv-
 ve meere, p. 18. Kan als-
 ting blive, p. 19.

D i a c o n u s , see Degn.

D i e v e l e n , er fornem, p. 13.
 har adskillige menneskelige
 Egenskaber, (ibid. i Not.)
 er ikke kommen rigtig ud af
 Forfatteren, p. 12. rager
 adskillige Personer til sig,
 p. 23.

D i e v l e n e , kunne snørpe sig
 sammen, p. 13. hvor man-
 ge der kunne gaae i et Fing-
 gerbøl, (sammest.) om de
 have samme Oprindelse, som
 Degne? p. 23.

D r o g , til at blive det behø-
 ves ikke stort, p. 18.

E.

E n g l e , tænde Himmelen-
 samper, p. 14.

F.

F a m a (Gudinden) om hells-
 des Dulcian, p. 10.

F a n e t t e (la) see Revolu-
 tion.

F o r f a t t e r e n , hvad han
 hedder, p. 10. hvor han er
 fød, (ibid.) har en Faer,
 p. 10. og en Moer (ibid.)
 er kun bleven maadelig
 døbt, p. 12. vorer, p. 14.
 rider paa Ritzhest, (ibid.)
 spiser Pebernødde, og be-
 gynder at tænke, (sammest.)
 spørger, p. 15. og bliver
 ved at spørge, p. 16. rø-
 ber tarvelig Forstand, p. 18.
 slaaer sig til Bogen, p. 19.

F o r s

Forfatteren, bliver alde-

les forheret af Satan,

p. 21. tager Dievelen

og Voltaire i Forsvar,

p. 22. jages altsaa fra

Bogen igien, p. 24. og

bliver tolv Aar gammel,

(ibid.) bliver Skrivedreng

og Steegvender, p. 25.

faaer Lede til Steegvender-

riet, p. 25. og forsvinder,

p. 26. kommer igien, og

bliver henfat i den høie

Skole i Corsøer, p. 34.

gaaer fra Forstanden af

Glæde, p. 35. studerer den

høiere Theologie, og bliz-

ver udlært (sammest.)

men savner dog noget, p. 28.

og gaaer til Slagelse, p. 44.

hvor han hilser paa Muser-

ne, og hilses af dem, p. 54.

Kommer til Universitetet,

p. 55. tager Examen Philo-

sophicum, p. 55. og bli-

ver endelig: Forfatter,

p. 56.

G.

Giæd spille en betydelig Rolle

i den lærde Verden, p. 34.

H.

Haar (sorte) blive hvide med

Alderen, p. 14.

Hattemager (Jergen) bliz-

ver ikke altid noksom dis-

tingveret fra Kong Salo-

mon. Man begynder denne

Distinction i Corsøer, p. 36.

Hedninger, kunne sige hvad

de ville, p. 19. har talt

med Ugtelse om Studering,

(sammest.) fordømmes,

p. 24.

Henrik den fjerde, noget

om hans Bryst, p. 47.

Hierne, bør støfies, p. 5.

Hovedhierne, p. 57.

Himmelen, maae tage til

Takke med det Jorden ikke

bruger, p. 43.

Himmerig, er kun tilgæng-

eligt for de Rige, p. 32.

Homer, Fortale over ham,

p. 45.

Horaz, citeres sammesteds.

Hübner, Recension af hans

Geographie, p. 27.

Hunghen, meer om ham

see p. 15.

I.

J.

Jesabel, (Dronning) hendes
Eskæbne, p. 23.

Judas, staaer imellem Vilas-
tus og Mahomet, p. 23.

Jus, (divinum,) p. 49.
(pædagogicum), (ibid.)

K.

Kant, grubler paa Endst
om det Gande er sandt;
igjendriver, p. 37.

Katte, hoi de fange Mus, p. 17.

Karper, kunne ikke leve i
salt Vand, p. 11.

Karusser, see Karper.

Klokkere, besidde den sande
Philosophie, p. 57.

Kube, falder i Gulbye Rue,
p. 29.

L.

Latin, er Honningen i de las-
tiske Biekuher, p. 46. hen-
der ikke meget i Corføer,
p. 33. 34.

Lethargie, see Klokkere.

Lærde, en Hoben af dem cres-
pere, p. 40.

Løkke, hvor underlig samme
kan seie sig, p. 34.

M.

Mahomet, fordømmes p. 23.

Mave, bør besættes, p. 5.
har sin Hierne for sig selv,
p. 57 i Not.

Medicin, den bedste, p. 8.

Moses, staaer i Fare for, at
lobes over Ende, p. 36.

Muser, ere prostituerede, p. 4.
hjelpe paa Forfatteren, p. 44.

N.

Noah, bierger det menneske-
lige Røn, p. 11.

O.

Oplysning (Lumieres Auf-
klärung) er steget mangfoldig
i Corføer, p. 35. gaaer
forvidt hos de Endste, p. 37.
ikke at tale om de Franske,
(ibid. see Noten). for den
fielbe de Endste. (see Jords-
drotternes Klage.)

Opdragelse, dens Nødvæn-
dighed, p. 57. staaer ikke
paa de bedste Gødder i Nors-
den, (sammest.) Betsignelse
over dem, som bidrage til
dens Forbedring (in fine).

P.

P a v e n , meget lidt om ham,
p. 51.

P a r e n t h e s e r , fordømmes,
p. 29.

P i l a t u s , ligesaa, p. 23.

P i s i s t r a t u s , meget om
ham, p. 46. om hans Ros-
ne, p. 47. om hans Dats-
ter, (sammest.)

P h i l o s o p h e r , fordømmes,
p. 23.

P h i l o s o p h i e , see Klokkere.

P h o b u s , prægtig Beskrivelse
paa ham, p. 45.

P o i n t d' H o n n e u r , er Ges-
niet egen, p. 32. er gjerne
forbunden med en delicat
Samvittighed, p. 33.

P o n t o p p i d a n , hans Apo-
theosis, p. 30. har bestemt
Tidens Grændser, (ibid.)
er Peripherie paa et Sted
og Centrum paa et andet,
p. 31. hans Confession er
færdig at gaae i Løbet,
p. 36.

P r æ f e n e r , det gaaer got,
naar man holder sig til dem
allene, p. 20.

Q.

Q u i d e , (Forfatterens) bes-
gynner for Alvor, p. 56.

R.

R e c t o r , see p. 46. 47.

R e l i g i o n , hvad didhører,
p. 36. dens Theorie op-
ramses og opædes, p. 30.
Man vil løbe den overende
i Nysa, p. 36, 37.

R e v o l u t i o n . (i Philosof-
phien) see Kant. (den franz-
ske) derom tales intet i
dette Værk.

R h a b a r b r a , om det og Ins-
gefærer Guds Gaver, p. 15.

R i q u e t t i (l'ainé, ci-de-
vant Mirabeau) see Res-
olution.

R h i n o c e r o s , see p. 42 og
43.

R ø r b y e , er critisk Theolog,
p. 35. hans Værd, som
Theolog, (sammest.) vilde
være bleven anseet for lærd
i Corsær for 12 Aar siden,
(ibid.) hans Erklæring,
p. 37. i Noten.

E.

Eambittighed, er delicat
hos Folk af Point d'Hon-
neur, p. 33.

Eambittigheder, hvor
mange man bruger til Eras-
men philosophicum, p. 55.
man kan ikke have for man-
ge at labe paa, (sammeft.)

Salomon (Kong) er en ganz
ffe anden Mand end Jor-
gen Hattemager, p. 36.

Satan, see Dievelen.

Sielland, Goddædighed har
hiemme der, p. 41.

Sirius, er den nærmeste af
alle Fjrstierner, p. 15. hvor
langt den er fra Forfatter-
rens Hiem, (sammeft. i Not.)

Skikke, alle gamle ere gode,
p. 8.

Skoler, deres Tilstand i
Corføer, p. 29:35. Beskri-
velse paa den høie, p. 30.
31. paa den lave, p. 29.
30. hvad man lærte i begge,
p. 30. (Latinske) ere Mo-
narchier, p. 45. deri slæn-
ges hovedløse Drengbørn,
for at dannes til Præster
og Lærere, p. 43. sam-

menlignes med Viefuber,
p. 45. Beskrivelse paa den
i Slagelse, p. 46:50.

Skriverdrenge, duer ikke
til Helt i et Episk Digt,
p. 26.

Slagelse, ligger 2 Mil fra
Corføer, p. 38. sammesteds
er et Biiidsoms Tempel,
(ib.) Veien dertil er lang
knudret og tornesuld, p. 39.
om den ægte danske Skif i
denne Bne, p. 40, 41.

Socinus, fordømmes, p. 24.

Sol, (Solen) skjuler sig om
Natten bag Plankeværket
ved Verdens Ende, p. 14.
løber uden Been, p. 16.
Sol i aandelig Forstand,
p. 44. **Sol a priori**,
(ibid.)

Spinoza, fordømmes, p. 24.

Statsmand, hvem er, p. 34.
Om en Konge altid er
Statsmand, (ibid.) (en)
i Corføer er skabt til at
realisere, (sammeft.)

Stjerne (Fjrst) hvor langt
den nærmeste er fra Cor-
føer, p. 15.

Stjerne

Srierner, Refutation af det
bekiendte: "Os homini
"sublime dedit, coe-
"lunque tueri jussit &
"erectos ad fydera tol-
"lere vultus. p. 5.

Storke, om alle Mennesker
blive hentede af samme?
p. 16.

Studering, sætter Fløde
paa Fornustens Mælk, p. 6.
har taget Overhaand i disse
Riger, (sammest.) er Vær-
nespil, p. 19. og unyttigt
Fias, p. 20. er skadelig
for Steegvendere, p. 24.

Øen, hvad der er bag ved
samme? p. 15.

T.

Tiden, er en Hest, p. 3. rens-
der og som en Hest, p. 24.
kan lægges sammen, som
en Traad, p. 3. er en
Muus, p. 4. gnaver paa
Mælkveiens Øste, (see Not.)
fanges af Evighedens Kat,

(ibid.) løber bort paa
Græsk, p. 10. gaaer tungt
under Fateris og Tranøs
port, p. 24.

Theolog, see Nørbye.

U.

Universitetet, dets Fun-
dation, p. 36. dets Hip-
som Nap, p. 55. naar
Forfatteren kom did, (ibid.)

V.

Voltaire, Dom over ham
i Corsøer, p. 22. er skabt
af ingen Ting, saavel som
Præsten, p. 23. gaaer sam-
me Wei, som Cora, Da-
than og Abiram, (sammest.)

X.

Vacat.

Y.

Ydermere, p. 13 i Noten.

Z.

Zambri, fanges af Dieves
len, p. 23.

Ende paa Real-Registeret.

Fortæl-

F o r t æ l l i n g e r .

Odins Reise til Dobre

eller

Poesiens Oprindelse.

Engang i denne Verdens unge Dage,
En fem sex tusind Aar og fleer, ifald man vil,
Før du, min Læser, eller jeg var til,
Og meget meer, som jeg ei vil umage
Dig eller mig med at opramse her,
Var noget til, som ikke længer er,
Blandt andet Guder og Gudinder,
Hvoraf man, sandt at sige, bredt og vidt
Kan overmaade lidt,
Og næsten intet nu omstunder finder.

En Fyr, som jeg og du, kan ofte raget blive,
 For han et tusind Maanedør opnaaer;
 For Guder derimod er hele tusind Aar
 Knap nok til Skiæg paa Hagen dem at give.
 Imidlertid saa got man vil forlange
 Man i vort korte Liv kan stundom kiede sig;
 Vidtløstig kunde jeg, ifald jeg ei var bange
 For at bevise det for tydelig,
 Den Sætning demonstrere dig —
 Men enten du nu troer den eller ikke,
 Saa slutter jeg deraf som saa,
 At Guderne i visse Dieblikke
 Sig græffseligen kiede maa.

Maaskee i et af disse, kiere Læser!
 At Viin, Musik, og Piger bleve til,
 Og Vessels de velsignede Fadæser,
 Og Holbergs Skuespil,
 Og alt hvad andet morende du vil;
 Men dette, som du seer, jeg afgjør ikke,

Det kommer heller ei min Fabel ved:

Nok at i et af disse Dieblikke

Blev skabt en vis Person, som Qvæser hed.

Sandt nok, min Autor taler ei et Ord
Om Riedsomhed dengang paa Odins Slot;
Den Grund, hvorpaa jeg dette troer,
Er den, at han var giort saa overmaade got;
Thi Guder, naar de andet har at giøre,
Saa jasse de Personer ud i hast,
Der kun som Bieting til det andet Skabte høre,
Exempli gratia saa mangen Qvæst,
Hvis hele Væsen oversflødigt er
Hvis rette Navn og derfor, uden Skade
For Læseren af disse Blade,
Aldeles udelades her.
Paa dem, de giøre, naar de have gode Stunder,
De derimod anvende mere Tid;
Blandt disse selv var Qvæser et Bidunder.
Han røbede den allerstørste Flid.

Blandt andre Gaver havde han den rare,
 Som ingen Viis har havt i Grækenland og Rom,
 Og ingen uden for: Paa meer han kunde svare,
 End tusind Toffer kunde spørge om.

Kort sagt: han havde alt det Vid i Panden,
 Som Klaus har uden omkring sin,
 Og al den Kundskab, som (jeg nævner ikke
 Manden)
 Sig bilder ind.

Sligt kunde visse Puslinger ei lide,
 Hvis Pander ei saa vel møblerte var:
 Af dem besluttede derfor et Par,
 At han herefter ei saa meget burde vide;
 Og, for at gjøre Sagen kort,
 Tog de, jeg veed ei selv paa hvilken snedig Maade,
 Hans heele Hoved bort;
 Og Tingen gik og rigtig som de spaaede;
 Thi med hans Blod flød al hans Viisdom i et Kar,
 Saa Qvæser aldrig meer blev den han var.

De tvende Dverge, som forstod,
 At det, der flød af Qvasers Hals og Hjerne
 Var ikke simpelt Blod;
 Men havde læst i en og anden Stjerne,
 Hvortil det kunde bruges, skyndte sig,
 Og mens det end var varmt, saa snildelig
 En Mængde Honning deri tyllt fik.
 Af denne Blanding blev en saare herlig Drik,
 Hvis underlige Kraft bestod deri,
 At den, som drak deraf en Gopken, blev med et
 Begeistret af dem alle ni:
 Poet.

Kort Tid derefter sad en Morgenstund
 Gud Odin paa sit Lidskialf (fra hvis Gal
 Han seer hvert Hav og Flod og Fjeld og Dal
 Som ingen Ting) med Piben i sin Mund,
 Og saae paa Jorden hist og her omkring
 Fra Pol til Pol saa mange Ting,
 At, Læser, du var reent urimelig,

Ifald du vilde fordre her af mig,
 At sige dig alt, hvad hans Eyn faldt paa;
 Jeg vil kun sige dig hvad Odin ikke saae.

Han sad i en udslagen Time der,
 Han sad i to, han sad i tre,
 Gneed Glasflet reent i femten Rikfelter,
 Saae langs og tvers, paa kryds og qvær;
 Men saae dog ikke, hvad han vilde see,
 Sin kiere Qvaser. Alsa-Lars maae vække
 De andre som i Dynerne sig strække;
 Men ingen af dem kan saae Die paa
 Herr Qvaser — Freja selv, som ofte saae
 Med ubevæbnet Die meer
 End alle Guderne med deres Rikfelter,
 Seer denne Gang ei meer end de.

Herved blev Odin heed om Drenge,
 Tyr reev sig i sit Skæg, Thor i sin Jvrighed
 Slog Odins Pibe sønder med sin Hammer
 Frey bandte, Balder sukked, Freia græd,

Kort sagt, der blev iblandt dem sli^g en Sammer,
 Da deres Yndling borte var,
 At siden' Balders Død ei større været har.

"Jeg sværger," udbrød Odin (alle tav)

"Ved Frigges Siel og ved mit eene Die, *)"

"Ved alt hvad helligt er i Himmel, Jord og Hav,

"At før skal Dovre sig for Sydens Storme bøje,

"Før jeg uhevnet tåaler denne Streg,

"Som ingen anden, derpaa tør jeg sværge,

"Har spillet mig, end de fordømte Dverge. —"

"— Ja! ved min Hammer!" brølte Thor," skal jeg—

"Saa sagte kiere Søn! du kan dig let forgribe,"

Blev Odin ved, "viid, hvem jeg er og du!

"Nys slog din stude Tølper mig itu

"Min allerlængste beste Keiserpibe!

"Vær lidt forsigtig med din Hammer,

"Og see dig for herefter hvor den rammer!

§ 5

"For

*) Det andet stod i Pant hos Mimer Wiisdommens Gud
 for nogle Glaffer af hans Brøndvand.

"For Pibens Skyld, det var en Bagatel;

"Men lidt Respect! forstaaer du vel?

"Min Odin, raabte Frigge *), spar din Thor!

"Hvor let kan saadant skee! befaler du

"En lille Koppe Chocolate nu?

"Glem Piben! hør mit Raad!, saavidt jeg troer,

"Er Ovaser ikke død, men nedsend en Stafet

"Til Jorden, for at lede efter ham,

"Saa vedder jeg, man finder Mennesket."

Bed disse Frigges Ord blev Odin gandske tam,

Han kyste hende, drak sin Chocolate,

Og alt blev godt igien.

Paa Jordens Overflade

Imidlertid Hermoder **) springer om

Og søger Ovaser alle vegne

Omsonst. Til sidst et Steds i Heflas Egne

Han

*) Odins Egeteustrue.

**) Hermoder, med Tilnavn den Hurtige, var de gamle Nordiskes Merkurus.

Han til de tvende smaa Personer kom,
 Som havde spillet Pudset. Da de kiendte,
 Endskiønt forklædt, den himmelske Gesandt,
 Saa vidste de, hvad de nu kunde vente,
 Og derfor i en hast den Løgn opspandt:
 "At Qvasér, efterat han havde søgt
 "Forgiæves mellem Dverge, Trolde, Jetter,
 "Og Menneſker i Byer, Bierge, Sletter,
 "Og ingen fandt, som spurgte ham med Kløgt
 "Saa meget, han jo kunde svare meer,
 "Saa, da man ei hans store Klogskab vidste,
 "At sætte den nødvendige Kliskeer,
 "Omsider qvalt af Kløgt han maatte briste."

Hermoder kom igien med den Beskeed
 Til Asgaard. "Paa min Ære!" sagde Srigge —
 "Bed Solen!" udbrød Frey. "Bed Mislner"
 meldte Thor —
 Og Odin nægtede det ikke —
 "Den Sag har meget stor Sandsynlighed!

"Vor

"Vor Qvassers Viisdom var en Dødelig for stor!"

Hvorpaa de sloge sig igien til Rolighed.

Saa let endogsaa Guder Tillid fæste

Til det, som selv en Blind kan see er Digt

Naar deres Stolthed kildres kun ved sligt —

Hvad skulle vi da sige, kiere Næste?

Men Odin svor alligevel en Eed

Bed denne Leilighed,

At siden vogte sig af alle Kræfter

Med Maalet paa Forstand,

Og for en Visheds Skyld herefter

At spæde Menneffenes Blod med Vand;

Samt, for at standse Kundskab lidt behændig,

Som aaben stod alligevel enhver,

Tillod han, at den reent blev unødvendig

Til at erlange gode Dage her;

Og at man kunde blive syv Slags Raader,

Og Excellencer, som en Bagatel,

Stiftamtmand, Erkebisper, Høie Raader

Og

Og, fort sagt, hvad man vilde, meget vel,
 Naar man kun eiede saa megen Siel,
 Som var tilstrækkelig til Kroppen at oplive,
 Og havde lært sit Navn (om ei med egen Haand
 Dog med en Secretairs) at skrive;
 Især, om man forsigtig lod sig gjøre
 Til Søn af een, som bar et vist Slags Baand,
 Thi saa var det endogsaa overflødigt;
 Til Krig, til Dom, til Raad berømmelig at føre
 Man neppe havde det, end sige Hoved, nødigt.
 Ved den Idee faldt Odin paa en anden:
 Og skabte med det samme Aldelstanden.

De tvende Mordere saa snart ei saae,
 At man paa Asgaard ikke just var kræsen
 Paa Grunde; men sig tage lod ved Næsen
 Saa net som nogen, strax begyndte paa
 Med Puds at gjøre sig saa glade,
 At det gif dem, som Gaasen, der saa tit
 Til Gilde kom, at hun omsider kom for Skade,
 Og fik en Hals for lidt.

En Kiempe, som paa Spas sig meget lidt forstod,
 Traf dem, Gud veed i hvilket Puds engang,
 Og med en Arm tolv fiorten Alen lang
 Greb, begge Fyrene saa vældig fast
 Ved Benene, at i en hast
 Den hele Lyvekraft dem pludselig forlod,
 Hvorpaa Herr Suttung (thi saa hed den Mand)
 Dem slængte paa et Skær, midt i den store Strand,
 Netop saa stort, at de derpaa
 Tre Skridt fra Livet af hinanden kunde staae.

Det arme Dvergepar kom her
 Med denne Boepæl i en reent fortvivlet Rnibe,
 Og, for at slippe bort fra det fatale Skær,
 De maae til deres sidste Redning gribe,
 Og byde Suttung deres giemte Drik
 For deres Frihed. Middelet slog an,
 Og i en Hast Affordten kom i Stand:
 Herr Suttung satte Dvergene paa Land,
 Og hiem med sin Mixtur fornsiet gif,

Som han nedsatte dybt i Norges største Fjeld,
 Og bød sin smukke Datter, som en Drage
 At passe paa den der med Liv og Siel,
 At ingen fik deraf den mindste Dryp at smage.

Endskiøndt nu Kiempen holdte Sagen tøs,
 Saa fik imidlertid dog Asgaards heele Hof
 Ved Simbulfamber *) paa en Naade Nys
 Om denne rare Drik, og derved Stof
 Til mangel Prat, Raadslagning og deslige
 Ved Bordet under Bøgen Ydrasil,
 Hvor de maae samle sig, naar Veiret er dertil,
 Sa selv, naar det er flet, som nogle sige.
 Der sad man gjorde Planer, og drak Thee,
 Holdt Raad i Dage to, holdt Raad i tre,
 Og krølled de guddommelige Næser,
 Og Suttung først og sidst misundte vred
 Sin giemte Kostbarhed;
 Og jeg kan ikke nægte, fiere Læser,
 At jeg i denne Stund misunder ham den med.

*) Rygtets End.

Thor var saa reent forkyest i Ting som angik
 Qvæser,

At han kun mumled halv i Skægget om sin Hammer,

"Hvorledes Klipper revne, hvor den rammer,"

Og andet meer — kort sagt, det hele Raad af Aser

Fandt Drikken saare vanskelig at faae,

Og tav, da Kampens Gud brød ud som saa:

"Det koste hvad det vil! saa maae jeg Drikken have,

"Den ikke ligge skal, trods Guttungs Magt og Flid,

"I Dovres Huler skjult til evig Tid.

"Jeg vil mig selv til denne Reise lave,

"Og see hvorvidt, min Guddom strækker sig!

"Det er dog, haaber jeg, et lille Stykke Bei;

"Sadl Sleipner *) op! dog nei

"Det ei gaacr an! saa kiender Guttung mig;

"Sadl Sleipner ei!

"Jeg vil til Fods! jeg sikkert mig skal skaffe

"Den ypperlige Drik — Min Frakke, Hat og Stok!

"Mit Fyrtøi og min Pibe! — det er nok!

"Lav

*) Odins otteføddede Hest.

"Lav mig nu først en stærk og god Kop Kaffe,

"Min lille Frigge! skynd dig lidt min Tøs!

(Gudinden tripped ud, og han blev ved)

"Jeg Reisen, saavidt mueligt, skal forforte;

"Men hold lidt artig Huus, imens jer Far er borte!

"Og gjør mig ingen af jer Frigge vred;

"Ehi hør jeg det, saa bliver Fanden løs!

"Du Thor kan passe midlertid paa Huset!

"Men gjør mig ei mit gamle Hoved kruset." —

Og nu kom Randen frem paa Bordet, Odin drak,

Mens Freja fyldte Daasen med Tobak,

Saa gav han Frigge tre, de andre hver eet Kys,

Dermed Adios.

Jeg ved hans Reise vil ei her opholde mig,

Kun fort og got min Læser sige dig,

Han underveis slet ikke moerte sig

Med smukke Koner eller smukke Piger,

Som hans Collega salig Zevs saa tidt

Paa sine Reiser bød at bie lidt,

Og sinkede saa meget, som man siger;
 Men satte een Fod frem, en anden foran den,
 Og kom paa den Maneer bestandig længer hen,
 Med sli en Fart, at inden Sol gik ned,
 Befandt han sig, omtrent to hundred stive Mile
 Fra Hiemmet sit, paa et saa vndigt Sted,
 At det hans hele Krop og Siel indhød til Hvile.
 En Gud er let til Guds, som hver Mand veed,
 Imidlertid ved Rislet af en Kilde,
 Hvis Nymphe ham i Roe betragte vilde,
 Han dyssedes i Slum og sødelig sov hen.
 Naar man har sovet ud, opvaagner man igien.
 Men vaagnet seer han paa den store Slette,
 Ni Karle, tæt ved Stædet hvor han laae,
 Med favnelange Segle Korn at slaae,
 Hver af dem lang og før og haandfast som en Jette.
 Ni slige Drenge var' just ei at spørge med;
 Men da de vogted' her et Sted,
 Han skulde just nødvendigen passere,

Saa var ei andet for ved denne Leilighed,
 End dem derfra med List at praktisere.

En Gud er færdig strax i slig Omstændighed:
 Han snu tilbyder sig at hvæsse deres Segle,
 De sige Tak; og Odin een for een
 Gjør i en Hast saa skarp, at de paa deres Negle,
 Og siden Kornet de probeerte dem,
 Fik de saa stor en Lyst til Mandens Hvættesteen,
 At alle klyngede sig til ham frem,
 Og bød om Rap, derpaa — da Odin kycler
 Den i det samme op i Lusten over dem. —

Som naar paa gammel Torv den blinde Pøbel
 myler

I Klynger om det lykkelige Nummer,
 Som bringer femten Fryd og femten tusind
 Rimmer,
 For den Rigsort, der til Belønning udsat er
 For den som puffer best paa Kryds og Over:
 Saaledes foer iblandt hinanden disse ni,
 Med skarpe Segle de saalænge sammenrendte,

3 Blinde langs og tvers, at inden Legen endte,
De myrdede sig selv i deres Maserie.

Herpaa tog Odin Fod i Haand igien,
Og satte Reisen fort; da han blev vaer
Det Sted, hvor han sig agted hen,
Saa klædte han sig om, og laved sig til Svar:
For, om man spurgte ham: hvorfor? hvorfra
han kom?

Og hvem han var? og sligt, som der kan spørges om,
Han da ei skulde staae som en Peer Eriksen.
Saaledes vel betænkt, paa hvad der kunde møde,
Begav han sig, ved næste Morgenrøde,
Med Navn af Bolverk til Herr Suttungs Broder
hen.

Galt gif det, og vel var det som det pleier,
Herr Bauge (saa hed Manden) netop var
De ni til Helhiem nylig sendtes Eier;
Og dette Tab ham dybt i Hiertet skar.
Det kunde have skaaret saa hver anden —
Han derfor ei saae meget venlig ud;

Men

Men tog imod sin Giæst, den fiere Gud,
 Som imod Fanden,
 Med Skieldsord, Trudser, Skraal og Skrig og
 Banden.

Men heraf Odin ei sig kysse lod:

"Retfærdig er (saa talte han) din Zver;

"Thi vee den Mand, som ei opirret bliver

"Naar man fornærmer den, som tiener ham med
 Sveed!

"Men her, min Ven, har ei din Brede Sted;

"De selv, og ikke jeg, var Aarsag i,

"At de foer ned til Helhiem alle ni.

"De bad mig alle om min Svættestein;

"Jeg vovede mit Liv, ifald jeg gav den een;

"Jeg gav den alle, lod dem selv afgjøre,

"Hvem de blev eenig' om den skulde reent tilhøre.

"Dog, da jeg, skændt uskyldig paa min Side,

"Er Aarsag i, dit Arbeid blev forsvunt,

"Saa lover jeg dig her (at du maae vide

"Hvor falskt du om din Giæst har dømt)

"J meget mindre Tid allene at afmeie

"Hvad de forlod; og fordrer blot til Løn

"En Sopken af den Drik, din Broder har i Cie."

Herr Bauge syntes den Alford var ganske skøn.
 At faae saa meget gjort blot for en Sopken Misd,
 Er got Kibb, tænkte han, den være nok saa sød. —
 Den gode Mand var langt fra Sværmerie
 Med nogen af de helikonske Li,
 Og troede en Slurk Misd og en Slurk Poesie
 Var hip som hap.

Top! sagde han, afmei kun rap

Det Korn Du seer, til sidste Trave!

Og Soppenen Du sikkerlig skal have.

Herr Bolwerk meiede til Høsten var forbi
 Hvad der var levet af de Ni;

Da Vintren kom, og alting nu var færdig,

Saa fordred han den Løn, han havde gjort sig værdig,

Og Bauge loved ham, da han fornøiet saae

Sit Arbeid reent i Stand,

En Dag med ham til Suttung hen at gaae,
Og skaffe Gopken som en ærlig Mand.

De gik, og fort fortalt, kom til Herr Suttung ind,
Og bød god Dag, og satte sig paa Skind,
Og prated først en Deel om Veir og Bind,
Om man fik Frost i Morgen eller Tøe,
Og endelig begyndte peu à peu
Diskursen hen paa Gopkenen at snøe —

"Det gjør Du nok, min Broder, vil jeg haabe?"

Herr Suttung loe:

"Ha!" raabte han, "ha! ha! skaf Tingen der?"

"Ja Pyt sa Peer!

"Jeg svær ved Odin og den hele Gude-Hær,

"J faaer i Evighed af den ei mindste Draabe."

Der stod de i en Maade! aldrig har
Man seet en Gud at hænge saa med Næsen,
Som Odin her. Det-fast paa Nippet var
Han glemte sit guddommelige Næsen,
Og græd af Vergrelse, som rigtig nok

Han havde Marsag til ved sig en Bok!

Der stod de begge med to lange Næser,

Saa lange som de var!

Hvad var at gjøre her? Veed du det, Læser?

"Farvel, min Far!"

Dermed var den Besøgelse forbi,

Som gjorde Odin reent konfus i sin Paryf.

Han udsvor i sit Naserie

En mægtig Fed med sig en Eftertryk,

(Skjøndt jeg begriber ei hvad sligt ham kunde gavne)

At hele Dovre skiald, og Bauge trimled om

Saa lang han var, og drat en tredsindstyve Favne,

Før han igien til Godefæste kom:

"At miste før sin Evighed, sin Frigge,

Sin Guddom og sit Alt, før han, trods Gutturungs
Magt,

"Lod denne Drif urørt i Dovres Indvold ligge —

"Hør Bauge! raabte han — men Bauge var,
som sagt,

Lidt for i Veien. Bolverk sandt omsider,

Den

Den arme Kiempe, med forknuste Sider,
 At ligge saa dybsindig, at det lod
 Som om paa første Bink han ikke strax opstod.
 Men han fik Fyren op, og smurte hist og her
 Med hvad han først fik fat (det fast utroeligt er,
 Den Styrke Guder har i Medicinen!)
 Han neppe havde smurt, for Bauge strax
 Var frisk og heel igien, og vever som en Lar.
 "Hør! sagde Bolverk da, det lønner ikke Pinen,
 "At gaae for langt herfra! vil Bauge, du som jeg,
 "Saa skal vi faae ved List, hvad vi ved Bøn fik ei!
 "Du veed dog vel det Sted, saa noget nær,
 "Hvor Suttung nedsat har den Drif, jeg søger her?"
 Ja, Herre! sagde han, men, tør jeg spørge dig,
 Du er, saavidt jeg troer, ei nogen Dødelig?
 Din Fed, mit Puf, din Lægedom: fort sagt,
 Alt siger mig, du har en meer end jordisk Magt.
 "Jeg være hvem jeg vil, en anden eller ingen,"
 Igientog Bolverk "det gjør intet her til Tingen,

"Kun viis mig Stedet!" — Ja! det kan jeg let;

Men Sagen er at giennembryde det! —

Og derpaa førte han igiennem mange Huler,

Hvor Nattens Troldpaf sig for Dagens Rønge skjuler,

Herr Bolwerk til en Plads saa mørk og gyselig,

At Miltons Helvede mod den er Himmerig.

Her, sagde Bauge, dersom du kan slippe,

Halvanden Mil omtrent

Dybt ind i denne gamle Klippe,

Hvor Spor af Lys og Liv blev aldrig fiendt;

Kort hvis Umuelighed er muelig for din Evne,

Saa findes Driften der. I Stedet for et Svar

Bor Bolwerk midlertid en Jernstang frembragt har,

Hvormed han stødte til hvor Klippen hulest var;

Umiddelbar derpaa man hørte Fjeldet revne,

Og hule Tordner over Toppen rullede

I den forfærdeligste Storm,

Og i et Dieblif var Odin Dørm,

Og, vips! i Hullet.

Der kryber han en Tid omkring
 I mange underlige Sving;
 (Saa frøb engang for endnu længer siden
 Hans Uncle *) gylden, rund, og glat, og liden,
 Igiennem Sprækken af et Tag,
 Ei for, som han, at stæle Nisb,
 Men for at glide ned i sin Tilbedtes Skibd).
 Han kryber varlig frem og titter for og bag
 Og endelig en smule Lys opdager;
 Han seer et slags Gemak i Klippen hulet ind,
 Og midt deri sit Kar, ved Hielp af Lampens Skin,
 Og strax sin forrige Gestalt paatager,
 Hvori han træder frem. Ved Lyden farer op
 Af korte Slum den deilige Gumløde;
 Bestyrtset skuer hun en menneskelig Krop
 Paa dette Sted at komme sig imøde,
 Og Bolverk eller Odin ligefrem,
 Var ikke heller reent ved sine fem.

Hvad

*) Jeg har megen Marsag til at troe, at Odin egentlig var en Søstersøn af Jupiter.

Hvad Grækenland og Rom saae fordum i de Tre,
 Som Haand i Haand omringed Alphrodite,
 Gik Nordens Zeus fuldkommen her at see
 Foreenet i en eeneste Charite.

Forgieves stræber svage Digter, dig
 Min Læser, hendes hele Glands at vise,
 Saa yndig, herlig og guddommelig,
 Som den fuldkommen kun kan tænke sig,
 Der saae dit Smil, livsalige Lovise!
 See alt, hvad skönt og blidt vor Jord frembar,
 Den rene Fryd, som ifkun Himlen har
 Foreenet i Lovises søde Mine!

See himmelsk Viisdoms, Godheds lyse Smil
 Og alle Dyders Glands i hendes Dines Ild;
 Og tænk dig saa vort Nordens Erycine.

To Kinder paa hvis smilende Ovaler
 To Roser blomstre mellem Amoretter,
 En lille Mund, hvis rødmenende Coraller
 I Yndighed med Morgenrødens tletter,

Et Diepar, hvis Jld gjør Mørket lyst,
 Hvis Smile skabe Dag i Dødens Grav;
 En Hals, hvis Lilier ombølges af
 To mørkebrune Lokker, og et Bryst,
 Smud hvis Sneeglands Alabast er sort,
 To trinde hvide Arme, og et Liv,
 Hvor alt er rundt og lokkende — hvor fort
 Naturen tømte blid sit vellystfulde Bliv!
 Alt dette skjedesløst bedækket med
 En næsten giennemsigtig Sølv-Moer-Skyn
 Forbinder Odins Syn. Nat, Hule, Tensomhed,
 Umuelighed i Hast at kunde flye!
 Hvo af slig Fristelse sin Dyd kan redde ud,
 Er ikke Menneke, og mindre hedenst Gud.

Han længe stille stod, som rørt af Lyn.
 Jeg troer en Kampesteen ved sligt et Syn
 Blev selv, trods hele dens Ufølsomhed,
 Gaa henrykt, at den ei sig rørte af sit Sted,
End

End sige en Person, som var af Rød og Blod;
 Hvad Under ham lidt Sands forlod?

En sød Forvirring, naar hans Dine hendes møde,
 De friske Roser, som derved udsprede sig
 Paa hendes Kinder's Snee, saa blussende, saa røde,
 Som om Uskyldighed i deres Purpur døde;
 En Zittren, denne fælnæ Zittren liig,
 Som hin i Flugten efterlader sig;
 Et ømt, halvbage, dybt fra Hjertet hentet Suk,
 Som hæver op og ned det halv bedækte Bryst;
 Et Skrig, kaldt frem af Skræk, og qvalt igien af Lyst,
 Og hvad, som Skønhed selv gjør altid dobbelt smuk
 Den paradisiske Blufærdighed,
 Hvormed i zittrende Forlegenhed
 Det bange Blik mod Unglingen fløi hen,
 Og mere bange fløi fra ham igien
 Til Jorden. Dette tause Tryllespil
 Hvert Dieblig ham Munden aabne vil,
 At sige smukke Ting, og atter binder;

Han

Han leder efter Ord; men lutter Tanke finder;
 (Man efter Tanke maaskee leder her,
 Og finder Ord — desværre!

Det sidste hænder mange flere)

Men Tanterne tilsidst gaae fløiten med;

Han glemte reent sin skrækkelige Sed,

Sin Drik, sin Frigge selv, og Himlen veed hvad mere

En Gud kan glemme, naar han gaaer fra Vid.

Saaledes stod man der et Par Minuters Tid;
 Hvorpaa man bukked sig, og gjorde to Trin frem,
 Og vips! kom Tanke, Sands og Ord og alting hjem;
 Han kysser takkelig Gudlødes Haand, og hun
 Begriber om en liden Stund,
 At, naar og hvor det er en Mand
 Er intet andet end en Mand
 Trods alt hvad derom siges kan
 I den og den Moral-Philosophie. —

Med Glædens Jil var Natten alt bortvejet —
 Svordant det ellers gif deri

Min

Min Læserinde finder streget —
 Kort sagt, thi Korthed synes mig er smuk,
 Især hvor dit og dat kan møde:
 Uskyldighedens sidste kielne Suk
 I Bolverks Favn paa hendes Læber døde;
 Sødtlumrende med slynget Arm i Arm
 Laae Odin ubekymret, tryk og varm
 Ved Siden af den yndige Gunløde,
 Og i besneete Dovres dybe Skød
 Den søde Søvn i qvægsom Hvile nød.

Forgæves stræbte fra sin Rosenkind
 Den nys opstandne gyldne Morgenrøde
 At liste sine første Straaler ind
 Igiennem Dovres Rister; brudte døde
 De glimrende paa Marmorkiempens Bryst,
 Som værgede Odins og Gunlødes Lyst.
 Forgæves brød igiennem Østens Himle
 Med usædvanlig Glands den kongelige Søel;
 Hans gyldne Dag-Herolde Pol til Pol,

For sovende Natur at vække, vrimle;
 Een af dem trænger sig i Dovres Huuler ned,
 Seer knap vor Odins Fryd, for han er alt afsted,
 Og derom Budskab sin Udsender bringer;
 Strax rustet sig den lyse Dagens Gud
 I al den Glands, hvormed han sprang af Chaos ud,
 Fra flammebygte Slot paa Diebliffes Binger,
 Titusind Trillioner sammenbringer,
 Og dækker Solefredsen fiern og nær
 Med sin til Kamp mod Mørket sendte Hær;
 Forgæves stormer den i lynende Galop,
 Paa sin Befalers Bink, mod Dovres haarde Side;
 Thi Millionviis fra dets ætherfronte Top
 De lyse Helte ned med Sneen knuste glide;
 Usmeltet Dovre staaer, trods Ildens Konges Harm,
 Og Odin ligger tryk i sin Gunlodes Arm.

For Stilens Hede lidt at svale
 Og mere dagligdags at tale:
 Den gyldne Soel var alt en Fierdingvei spadseret

Paa Himlen frem før Odin og Gunløde
 Hinanden kyskende God Morgen bøde,
 Og, efter lidt at have præludert,
 Bad han med Fynd, som kunde rørt en Steen,
 Om blot at smage Mædden — arme Pige!
 Hvad vil din grumme Fader sige? —
 Han sige hvad han vil, den Sag er reen,
 At flig en Underholdning man ei fiøber
 Paa dette Sted for en Drif Mæd;
 Hvorpaa hun Odin Helligdommen røber.
 Han drak; men Drikken smagte ham saa sød,
 At paa sit eene Knæ han bad om nok en Sup,
 Og bønært drak den anden, (arme Pige!
 Hvad vil din grumme Fader sige?)
 Paa begge Knæ nedkastet Bolverk ligger,
 Med Læber, Dine, fort: med alting tigger,
 Endog paa Riim, den tvivlende Gunløde
 Om nok af dette vellystfulde Søde
 En ganske lille bitte Sup

Hans længselfulde Læber at tilstæde;

(O Elskov! Elskov! arme Pige!

Hvad vil din tigergrumme Fader sige?)

Hun siger ja — og Solverk drak den tredde,

Og drak i den al Middden Kub og Stub.

Man har lagt Mærke til, og jeg vil ikke skjule

Hvad Fædre til Advarsel skrev,

At Amor næsten aldrig gammel blev,

I nogen Hule.

Knap saae han Karret tomt, før omfækt til en Drn

Han, som Æneas fra sin Didos Barm,

Fløi bort, af den Tilbedtes Arm —

I søde unge Pigebørn!

Troer ingen Tid en Kavaleer,

Som spiller Elsker paa min Helts Maneer!

Troldkiempen Suttung har imidlertid

Bed visse Fandens Konster lugtet Krudtet,

Mens Odin med hans Drik var ud af Fieldet smuttet.

Paa Troldmaneer i hast han ruster sig til Strid;

Han lægger sine Arme bort,
 Og gjør sin milelange Krop saa kort,
 At i en Ornehud han magelig den skjuler;
 Bips! flyver han fra Dovres Huler,
 Og hurtig, som en Vind,
 Vor Odin haler ind —
 "Stop!" brølte han — og høit hver Gegetop
 Hver Klippetind fra Syden indtil Norden,
 Hvor fordum aldrig Ekko svang sig op,
 Gientog i Skrald, som rysted hele Jorden,
 Hans buldrende forfærdelige Stop.

Som i et Tordenveir, naar fra de brustne Skyer
 Et Hav uventet styrter ned
 Paa Bondens Huus, med stor Geskiefstighed
 Familien af Stuen flyer
 I Gaarden hist og her omkring,
 Een med en Spand, en anden med en Saae,
 Een med en Strip, og een med ingen Ting,
 For alle Regnvand i en Hast at faae

I alle Kar, endskiønt de stundom alle
 Med Rædsel høre Tordnens høie Knald
 I Luften mellem Lyn i Lyn at skralle,
 Hver ventende sin Død i næste Skrald;
 Saa vimse de dog alle ud og ind,
 Og Haab om anden Dags velkaagte Erter
 Opliver deres skræksfyldte Sind
 Og skaber Mod i de forkyste Hierter:
 Saaledes foer af Himmelporten ud
 Iblant hinanden Asgaards bange Guder;
 Mens Guttungs Torden-Stop i Luften tuder,
 Og Slag i Slag af sorte Binger
 Dem Bud om Odins Knibe bringer,
 Sees en Gudinde her, og hist en Gud
 Omhyggelig af Asgaard ud at trippe,
 Og bange for at Helten skulde slippe
 I Kampens Hidsighed sin vundne Drif,
 At sætte Tønder, Krukker, Valler ud
 Og hvad de først i Hænder fik.

Det blev for langt, for fiedsomt og for stygt,
 Om jeg min Læser her fra Hoved indtil Hale
 Den Tvekamp vilde dig omstændeligen male,
 Som satte Nordens Guder selv i Frygt;
 I Hexametrer sligt desuden kun kan flinge,
 Og ei i Vers paa Riim, der trækkes ud og ind
 Alt efter Musens løierlige Sind,
 Som paa en Fier af Klopstoks Binge
 Mig ingenlunde vil saa høit i Beiret bringe,
 At Læserne maaskee mig fandt igien
 Medtumlet i en Gump, som mangen anden Ven.
 Kun kortelig jeg altsaa her vil sige,
 Hvad jeg om denne Tvekamp sige kan —
 Og ei forkrække nogen frygtsom Mand,
 Og mindre nogen frygtsom Pige.

End gientog Vdrasil og Asgaard's Mure
 Troldkiempens tordenhøie Stop,
 Som vækked' alle Guder op,
 Og hele Skabningen begyndte taus at lure;

Da Suttungs Kloe fik fat i Odins Krop.
 Svæbt i en Storm udsender Thor en Torden
 Mod Trollden; strax er hele Himlen sort,
 Og høie Brag forfærde hele Jorden,
 Sol, Maane, Stierneer svinde bange bort;
 Kun Suttung skrækkes ei ved al dens Bulder,
 Med tunge Vingeflag han dæver den,
 Rundt om de Fægtende den langsom ruller,
 Og flyer tilsidst til Asgaard hjem igien.
 Med Næb mod Næb og Kloe mod Kloe de klempe
 Med lige Styrke; skrækkelige Slag
 Af Binger, Storm og Skrald, som kappes om
 at dæmpe
 Hinanden i forfærdelige Brag,
 Forkyndte Jordens Børn den sidste Dag.
 Af Drn forvandler Odin sig til Løve
 Med Binger paa,
 Og Suttung ligesaa;
 Med større Kraft i større Klæder

Udrustede de friske Kræfter prøve;
 Men Seieren er uvis nu som før.
 Nu seer man dem som to bevingte Orer
 Hinandens Hovder stange Puf i Puf;
 Nye milelange Horn enhver af Panden voxer,
 De stanges, ingen vinder; i en Ruf
 Man seer dem gloende, som tvende Drager
 Med fiorten Hoveder, ethvert saa stort
 Som Hekkenfield, og saa fremdeles fort,
 I hvilke Skikkelser min Læser helst behager,
 Nu som to Slanger, nu som et Par Børne,
 Enart som to Ratter, snart som Elephanter,
 Bestandig som to lærde Disputanter,
 Og endelig igien som Orne.

Gud Odin er tilsidst af denne Tvekamp kied;
 Jeg troer min Læser er det med.
 Bidløstig Snak om huggen, støden, biden
 I Sielens Mave, man forsikre vil,
 Især naar den er ikke vandt dertil,

Skal ligge meget tungt, og forårsage Breden.
 For ingen lækker Siel at volde sig Colik,
 Jeg derfor hvad jeg mere kunde skrive
 Om disse Puf og Stød og Stik,
 Man fik og gav, og gav og fik,
 Vil heller i mit Blekhorn lade blive.

Hvad Aeggaards Guder frygted om vor Kriger
 Traf rigtig ind. I Stridens Hurlumhei
 Saae han sig tvungen til, paa en og anden Maade,
 For Næbbet des bekvemmere at raade,
 At lade Drikken gaae sin Wei.

Han valgte, siger Fablen, to;
 Meent ud, o Muse! sig dem ikke!
 Sligt kan sig ei for peene Piger skikke.

En Regel siger Nei, en anden siger Jo:
 Naar man er uvis om, af yderlige to
 Hvem man skal troe,
 Saa gior man allerbest, naar man seer dybt i Tingen;
 At troe slet ingen.

Kort sagt, jeg ikke ret fortælle gad,
 Hvordan i denne Sag Gud Odin bar sig ad.
 Nok, at han Drikken lod i Karrene nedglide, —
 Og den som meer derom vil endeligen vide,
 Kan læse det ret net og peent paa Fransk,
 Naar han paa Siden, som i Noten staar, vil fikke
 I Herr Mallets Mythologie celtique *),
 Det flinger ikke nær saa smukt paa Dansk.

I tvende Kar paa saadan Maade flød
 Den af hin Biises Blod og liflig Honning
 Snildt blandede guddommelige Misd,
 Som før bevogtet af Ufkyldighedens Dronning
 Laae skilt i Dovres Marmor Skib.

Gud Odin saae sig ei saa snart fra Byrden frie,
 Før frumme Næb beviser Suttungs Dryst,
 At al hans Styrke, Snildhed, Koglerie
 Forgieves er i Gudedyst,

Han

*) See Monumens de la Mythologie & de la Poésie
 des Celtes, pag. 129.

Han hakker det saa dybt i Troldens sorte Lever,
 At Blodet strømmer ud af leede Krop,
 Og Bravo-Raab fra Asgaards Guder svever
 Til den guddommelige Seirer op.

Sol, Maane, Stierner komme nu tilbage
 Med festlig Gratulats for seierfronte Helt.
 Forfulgt af Tordner flyer med tunge, svage
 Forknuste Vinger Trolde; huult og fælt,
 Svæbt i en giftig Skye med rædsomt Bulder
 Han hylende bag Nordens Pol nedruller
 I Pølen, som det Troldepak mylrer i,
 Det Asgaards Guder fordum ei gad lide,
 Og derfor slængte ned i hæslig Qvide.

See her Oprindelsen til al den Poesie
 I Vesten, Østen, Syden, Norden,
 Som moerer, kieder, nytter, skader Jorden!
 I disse tvende Kar, det eene saare stort
 Og let at komme til, det andet meget lille,
 Laae nu Herr Suttungs Drik deelt i forskiellig Sort,

Alt

Alt efter den forunderlige Viis,
 Hvorpaa sig Odin fra den maatte stille,
 For ei at give sig og den en Trolld til Priis.

Den vise Qvassers Blod med Honning blandet
 lærer,

At sundt med sødt en Digter blande maae
 I Bægeret, hans Sangerske frembærer,
 Hvis han sit høie Kalds det store Maal vil naae,
 Det store Maal, at danne, mens han fryder,
 Det unge Hjertes Bor' i Musens varme Haand,
 Indmoere Klogskab og fremfildre Dyder
 Umærkelig i den beruste Aand.

Til dette Kald blev Digter-Misødden blandet
 Og smagtes ingentid af den, der føler andet.
 De tvende Gratier, som vogted denne Misø,
 Foreened i den yndige Gunløde,
 Hvis hulde Gunst vor Eventyrer nød,
 Før denne søde Drif hans Læber nøde,
 Har vise Fædre malt, som evig smukt Exempel
 Paa Veien man skal gaae til Poesiens Tempel.

Ved Foden af et Bierg, hvis Top til Himlen naaer,
 Det store Kar i lave Slette staaer,
 Den Drik, som fylder det, kun deri ligner Misd,
 At den for hvem, som drikker den, er sød,
 For Næsten er den sinudsig, sort og vandet —
 Kort: saa modbydelig, at den som fik
 Kun mindste Dryp af den modsatte Drik
 Ei nævne kan hvormed dens Gist er blandet;
 I Taagen, som uddunster af dens Værme
 Sees daglig Millioner Giester sværme.

Men høit paa Fjeldets stjernefronte Top,
 Hvor kun Natur og Kunst med Flid kan klavre op,
 Staaer i et lille Kar den ægte Digter-Misd;
 Klar, reen som Æther, ikke alt for sød;
 En liflig qvægsom Duft den rundt omkring sig spreder,
 Som skaber Mod i unge Krigsmænds Bryst,
 Og Dyd i Pigens Barm, og allevegne Lyst;
 Reen ubesmittet Lyst, som Buisdom selv tilstæder.
 Men lang og steil og tornefuld og haard

Er Veien til den høie, lyse Throne,
 Hvorpaa dens glimrende Erobrer staaer,
 Og famler efter Evighedens Krone.
 Uagtet Lamper glimre hist og her,
 For Vandreren paa rette Bei at lede,
 Saa kommer han dog tit en Klippefant for nær,
 Og, bumps, saa ligger han igjen dernede;
 Hist, strækker ham den lange Bei, som bringer
 Ham til en nye, naar reent han troer den endt,
 Hist Synet af hans Formands knuste Vinger,
 Og hist og her en høvdløs Recensent.

Af eet af disse Poesiens Kar
 Har alle de Poeter, kiere Læser,
 Som ere til, som kommer, og som var,
 Dst godt og ondt, Moraler og Fadæser;
 Een drak af dette, een af hint,
 Og een og anden af dem begge to,
 Adskillige drak saare fint,
 Og somme drak prestissimo.

See Grunden' her til Forskiel paa Poeter,
 Hvi sande store sees saa sielden som Cometer,
 Mens sande flettes Navn er altid Legio;
 Thi til det store Kar kan alle komme,
 Som veed paa een og anden Viis
 At trodse Folks, Fornusts og Smagens Domme
 Og Frue Kritikens Riis.
 Af dette Kar har for og bag i Tiden
 Bestandig druffet Millioner Mænd,
 Hvis Navne, Værker frøb for længe siden
 Ind i det Mul, som fødte dem, igien;
 Og Musen gyser ved dem Dag fra Dag at skue
 Formeered' i en rædsom Proportion
 Det skielvende Parnas med Undergang at true,
 Hver stormende dertil paa sin Façon.

Saa, men des større, seer man deres Navne,
 Som drak og drikker af det ægte Kar,
 Som naae det store Maal, fornøiende at gavne;

Men

Men iblant dem, som deraf druffet har
 Fra første Gang til nu, drak ingen meer
 End Evighedens straalende Homer;
 Ham fulgte Grækenlands og Latiums de store,
 Udsædige Mænd, hvis Bærker nytte, moere,
 Hvis Læsning drager fleer i samme Fied
 Paa Veien til den lyse Evighed.

Ei Musen vil i chronologisk Orden
 Opregne hver, som drak deraf især,
 Hvis ærefulde Navnes lyse Hær
 Fra Syden straaler mod vort Norden —
 Kun Eder Tre, som drak af denne Nisb
 Allene meer end alle hine nød,
 Hvis Minde Jorden evig hellig være:
 Dig store Schak'spear! Britterlandets Ære,
 Hvis mageløse Skaber-Phantasie
 En digtet Verden fremgaae bød, hvori
 Den virkeliges Himmel-Helved-Syner

Med kildrende, med ængstende Magie,
 Om Hjertet smiler og om Hjertet lyner;
 Dig, Klopstock! som den tunge Støvets Træl
 Til Lysets Throne laaner Engles Vinger,
 Og lænkeløst den himmelrykte Siel
 I Selskab med Udsødelige bringer;
 Og Wieland! dig, som den beruuste Aand
 Til Skønheds Helligdom paa Roser leder
 I Gratiernes Dands ved Amors Haand —
 Kun Eder, Digterfieldets Fyrster! Eder,
 Hvis Navne mærkne selv den glimrende Homer,
 Saae Musen, mellem nye Trylleries
 Dintonet af uhørte Harmonier
 Deraf saa vældig drikke, at til fleer
 Der intet skulde blevet nu tilbage,
 Hvis ei den Egenkab var givet denne Drik,
 At, lig et Hoved paa Alcidents Drage,
 Nye Niid sprang frem i samme Dieblif.

Og havde Skæbnen blot forundet mig
Det halve af den Nisb den gavmild skienkte dig,
Min ædle Pram, de Danske Musers Ære!
Hvor vilde jeg da vis paa Digter-Krandsen være!

Ja og Nei
eller
den hurtige Frier.

Man synger næstendeels om alt paa Jorden
I denne gyldne Tid,
Da Digtergave her i Norden
Faa ligesaa almindelig er vorden,
Som Frihed, Velstand, Smag og Flid.
Trods Abbeden Du Bos, den Anti-Jyde, *)

H 2

Som

*) Tout le monde sçait, qu'il n'est sorti des extrêmités du Nord que des Poëtes sauvages, des Versificateurs grossiers et des froids Coloristes. La peinture et la poësie ne se sont approchées du pôle plus près que la hauteur de la Hollande.

*Reflex. crit. sur la poësie et peint. par Mr. l'Abbé
du Bos. II part. XIII. sect.*

Som uden ringeste Medlidenhed
 Kom Folk bag Rhin og Fæe i samme Gryde,
 Vi stakkels Danske kom dog ogsaa med
 I Digtekonsten, som i alt det andet;
 Thi nu, hvorhen man lytter her i Landet,
 Er lutter Harpeklang og Citharlyd,
 Og hvor man vender Diet hen, man skuer
 Poeter overalt (o! søde Fryd!)
 Som Fluer.

Man synger Kongens Pris, man synger om sin Pige,
 Om Frihed, om Oplysning, og deslige,
 Om Mod i Krig, og flittig Konst i Fred,
 Om Vaaren, Borgerdyd og Ærlighed
 Og kort, om ikke syndig sagt saa lige:
 Man synger, hvad man ikke gider sige,
 Alt hvad man ikke har, og hvad man ikke veed.
 Hvor er vel noget nyt uvædet før?
 Hvorom har ikke hin og den gjort Ode?
 Hvad tænkeligt, fra Sirius til Smør,

Er ikke, rimet, eller sat paa Noder,
 I alle Byens Urteboder?
 Og synge noget, som er reent forslidt,
 Jeg ikke gider og har aldrig gidt.

Min Muse har gestæftig, stakkels Pige!
 Fra Klokken fem i Morges løbet om
 I hele Muelighedens Rige,
 For at faae fat paa noget, som
 Var værd at svede for i Rim at binde.
 Det splinternye staaer ikke strax paa Vinde.
 Omsider i Kong Jørgens Herredom
 Hun fandt, hvad dennesinde
 Min Læser, om han vil, kan ogsaa finde.

Fra Visen om Kong Edvard, god og from,
 Hvis Sønner tre, for Fuglen at begiere,
 Mod hvilken andre kun Canailler ere, *)
 Til Dronningen af Saba kom;

H 3

Og

*) "O! du velsignede Fugl Phoenix! alle andre Fugle er
 kun Canailler imod dig!"

Og til den Bog, hvori Tom Jones søger
 Sin yndige Sophie hist og her,
 Mod hvilken alle Verdens flige Bøger,
 Hvad andre Fugle mod Fugl Phoenix, er;
 Har, siden jeg kun stak halvanden Allen
 I Lusten, ingen Eventyrer saa
 Fortryllet mig, som de, vi faae
 Fra høire Haand ved Siden af Canalen.
 I intet andet Land saa meget skeer;
 Sandt nok, paa tusind andre Steder
 Man snakker, synger, gifter sig, og leer,
 Forelsker sig, er Pebersvend og græder,
 Frembringer snart en Bog, et Barn, og saadant meer,
 Dyr nu til Folk, og Folk til Dyr forvandler,
 Blir, spiser, drikker, sover, drømmer, dør;
 Sligt Russ og Dansk og Tydsk, og flere gjør,
 Som ingen Ting — men Engelskmanden handler.
 Han gjør, som vi, desværre, meget galt;
 Men gjør det galt tilgavns, originalt:

Han

Han gjør, som vi, adskilligt viseligt,
 Elskværdigt, godt; men og guddommeligt:
 Han alting gjør, som vi; men alt med mere Synd —

 Een skyder sig — o! ja! det kan man gjøre,
 Naar Lykken bliver stundom alt for tynd;
 Men just fordi man alt har paa det Tørre
 At skyde sig — det er en engelst Synd *).

 Man stundom hænger sig, og Halsen knækker,
 Naar Ynkssomhed for vidt eens Kone strækker,
 Og Panden derved blir for lig en Skov;
 Men, gjøre sligt, fordi hun ikke vilde
 Hvad hver med Vessel tilstaaer dog er ilde, —
 Dertil har Engelmændene eene Lov. **)

H 4

For

*) Philip Mordant var Synderens Navn. Han var 27 Aar gammel, velskabt, smuk, riig, af adelig Familie, vittig og underholdende i Selskab, og det, som er mere værdt end alt det andet, inderlig elsket af den Unsdige, han elskede. Alt dette gav ham saa megen Afsmag for Livet, at han i Fortvivlelse gjorde Bers og Kiød sig.

**) William Smith hed denne løierlige Karl. Han troede med Madame Deshoulières: "qu'a coqueter toute

For Elfskovs Magt man alle vegne bukker;
 Man bliver heed om Hjertet, klager, sukker,
 Man kommer efterhaanden reent i Brand,
 Man hører lidt af Sphærens Harmonier,
 Man brøler Oder, piber Elegier,
 Og mister stundom hele sin Forstand,
 En Bagatel, som oftest. Gaaer det længer,
 Den Skønne siger uophørlig Nei,
 Saa bliver man vel og (at sige,
 Naar det for Næsten er en velskabt Pige)
 Til sidst saa vred, at man sig hænger;
 Man mister dog kun Livet i den Leeg,
 Tit og en Bagatel. Har man for store Fødder,
 Og troer, det Tyranindens Dæ støder,
 Saa høit en Taa paa hver for Amor veg;
 Men — kappe hele Benet, for at vinde

En

toute belle est encline,” og at ingen kunde undtages
 fra denne Hovedregel, uden dumme og støgne. Hans
 smukke, men dydige Kone blev derfor efterhaanden saa
 dum og grim i hans Pine, at han hængte sig af Ergrelse.

En umaneerlig stiv, træbenet Qvinde, —

Det, seer man strax, det er en engelsk Streg *).

Ser Cinquer uophørlig, intet andet!

Er, som enhver maae tilstaae, reent forbandet;

Man fløiter, man skæder Tænder, bliver gal,

Og løber rasende rundt i den hele Sal,

For ei at pine af sin Modparts Latter,

Man bander Pine deux, trois, quatre;

Ja: tant que vous voulez! **) — men stille staae

Med Haanden skjult i Varmen hele Tiden;

Og pille langsomt Hjertet ud af Siden,

Saa stærkt kan Tab en Engelskmand kun slaae***).

§ 5

Til

*) Denne Historie kiende ventelig alle mine Læsere, da den har staaet i Læsecabinet for beage Rion, og selvfølgelig er i det mindste et Par Gange fortalt paa Dansk i Forveien.

**) En spillende Franskmand hørte, at hans Modpart, hver Gang han gjorde et ulukkelig Kast, raabte: Pine Død! Da han selv tabte, og tabte glubsk, vilde han overbande den Danske, og raabte: pine deux, pine trois &c.

***) Tradition.

Til mange Kneb kan Pengetrang forlede.
 Af Frygt for grumme Creditors Brede
 Een Iyver Bid og Dyd paa sin Patron,
 Og een gi'r Sniksnak ud paa Subscription,
 Og i en Sang, som tidt blev bedre hiemme,
 La'r godt Folk høre paa sin hæse Stemme:
 Ting, rigtig nok, som koste Hovedbrud
 For een og anden ærlig Synde —
 Men hitte paa, at spille Skak med Gud,
 For Erkebissen lempelig at snyde *) —
 Det, tør jeg vedde to mod een, ja tre,
 Var blot en sulten Engelskmands Idee.

Jeg

- *) Nemlig Erkebissen af Canterbury. En Riebmænd i London var bleven ruineret. For at sætte sig i Stand igien, behøvede han Penge, og, for at faae disse paa en honet Maade, anttede han, som Eremit, ud i en Skov, og sad eene der og spillede Skak uophørlig, som han sagde, med Gud. Bemeldte Erkebisp besøgte ham paa sin Tour der forbi, for at see, hvorledes det gik til. Eremiten spillede, trak sine egne Brikker med mueligste Forsigtighed (saade han) og Guds efter Indskydelse. Medens Bissen saae derpaa,

Jeg kunde blive ved paa den Maneer
 At ramse op fra nu og til i Morgen
 Af Engellands Mirakler mange fleer,
 Som for den Menings Grund, at der det meste fleer,
 Tilstræffeligen kunde være Borgen *).
 Men tag nu blot til Prøve disse fem,
 Min Læser! man maae tænke længer frem,
 Og holde varlig Huus med Tiden.

I London var, for ikke længe siden,
 Iblant en Hoben andre Ting

En

derpaa, vandt Gud et temmelig stort Spil, som Eremiten betalte ham ved hans til al Enkelt nærværende Tiesner. Alt dette fandt hans Eminent's rimeligt. Men paa Tilbagereisen, da Bispen ogsaa saac til ham, tabte Gud et tredive Gange saa stort Spil, som vor Eremit fandt rimeligt, at samme Casserer udbetalte. Bispen maatte gjøre det, enten han peeb eller sang; thi de vare ene, og Eremiten var stærkest. See alle engelske og franske Gasetter fra den Tid.

*) Frankrigs to og tyve Millioner vare dengang endnu ikke opvaagnede af deres Slum.

En Ridsmand, som i Hast maae hedde King,
 For ei med nye Riim at spille Tiden.

Naar jeg faaer sagt lidt meer om Manden,
 Man snart vil mærke, hvad han hed
 Er af den mindste Vigtighed:

Navn er en Bagatel, det har hver anden;
 Men noget, som man kalder Vid, i Panden,
 Og noget, meer end Vid, en Hoben Muld,
 Som andre kaldte fire Tønder Guld,
 Var mere mærkeligt hos Manden;
 For Kesten var han virksom i sin Bod,
 Var munter, vittig, artig, smuk og god;
 Men hurtig i sin Dont, som bare Fanden.

Madam! for Himlens Skyld bliv ikke vred!
 Da Korthed er min store Kieledægge,
 Jeg havde nær forglemt hertil at lægge
 En vis Omstændighed:

Endskjønt i femten Aar multipliceert med to
 Han havde vaaget, drukkert, spist og sovet,

Var

Var han dog ikke gift, og ei engang forlovet.

"Det var en Skam!"

Sa hvis han Piger saae, som lignte Dem, Madam!

Man ingenlunde kan undskyldte ham.

En Philosoph, hvis Navn jeg ikke lider,

Har ikke meget ziirlig sagt:

"Hver som fornøiet leve gider,

"Maae sige, som Pest, Herr Hymens Pagt,"

Han siger endnu meget mere

For at bevise det,

Som jeg vil ingenlunde repetere.

En anden Philosoph er meer honet:

Hans Ord om denne Sag saaledes lyde:

"Gift, eller gift dig ei, det kommer ud paa et,

"Du begge Deele vil fortryde!"

Vor Herre veed, om han har ret.

Den tredie meest Levemaade viser:

"Det være langt fra mig," saa taler han,

"At raade nogen fra den giste Stand!

"Nei!

"Nei! tvertimod, jeg dette Forsæt priser;
 "Men det er altid dog et vigtigt Spring,
 "Man gjorde derfor uden Tvivl ei ilde,
 "Om man sin Livstid derpaa tænke vilde,
 "Betænksomhed er en velsignet Ting!"

Om een af disse Misogyners Tanker,
 Og Frygt for noget, som han havde hørt,
 Gemeenligen med Egtestanden vanter,
 Til Pebersvendom *) havde ham forført,
 Hvad heller, som jeg snarere vil raene,
 Han mellem Bøxler, Actier og sligt
 Forglemte reent, at han var eene,

Det

*) Jeg haaber, at man kan tillade mig dette Ord. Svend-
 dom er rigtig nok for længe siden gaaet af Moden, som
 overflødig i vort Sprog, i dets Sted burde vi altsaa
 efter Horaz's Regel have et ganske nyt:

— si forte necesse est

Indiciis monstrare recentibus abdita rerum;
 men netop fordi vi ingen Svende har, har vi naturligt
 viis desto flere Pebersvende; og:

— ego cur, acquirere pauca

si possum, invideor?

Det veed jeg ei, og det er ei min Pligt,
 At vide sligt.

Hans Slægt og Venner uophørlig plagte
 Ham med Erindring om at gifte sig —

Dog sagte! sagte!

Der har jeg uden Tvivl forsnakket mig!

Til Ære for hans Slægt jeg den maae lade,

At ingen af den samme derom bade;

Slig Commandeur af fire Tønder Guld

Bød ingen Slægtning om at fylde Jorden,

Med mindre Slægtningen var gal og fuld!

Det strider mod Naturens Orden.

Vend, hvo som lyster, op og ned paa den;

Jeg snakker meget heller om igien:

Kun Venner bade ham, og neppe disse,

Thi hvis de alle havde bedt min Mand,

Saa havde han Anmodninger tilvisse

Casseret ind fra halve Engeland;

Da rundt omkring enhver, der havde Mave,

(Som

(Som næsten alle Britter have)

Ustridigen var hans hengivne Ven —

Den reene Sandhed er, at et Dofin af Slige

Vad ham bestandig, fleer at gjøre lykkelige,

Og i en lille Slægt, naar han var sovet hen,

At leve paa en Naade op igien

Bed Hielp af en elskværdig lille Pige.

"Top!" raabte han engang, "jeg vil forsøge det!"

"Men Sagen er, hvor i en Hast saa lige

"Jeg træffe skal en vakker lille Pige?" —

"Den kan du træffe meget let;"

Gientog hans Ven, "sadt op i Morgen, Broder!"

"Og rid tre, fire Mil herfra

"Til næste Herregaard, hvor en Papa

"Til tre ret vakre velopdragne Poder

"Af Evakionnet boer. Hver af de tre,

"Rød, som en Rose, hvid, som Sne,

"Uskyldig, munter, fielen, vil henrive

"Din hele Siel, saasnart du faaer at see,

"Hvad

"Hvad jeg omsonst forsøger at beskrive,

"I hver Modellen til en Gratie.

"Medgift jeg ei kan love dig i Penge;

"Men ellers alt." — "Top!" raabte han igien,

"I Morgen galloperer jeg derhen!" —

"Det er et Ord?" — "Et Ord! Farvel saa længe."

Om Morgenens derpaa Herr King staaer op;
 Sig munter i en Hast paa Hesten svinger;
 Den fløi saa let, som om den havde Vinger,
 I susende høitbølgende Galop
 Til Herregaardens Port — og dermed: Stop!
 Smaadrenge tager mod den; Herren dandser
 Saa net, saa let ad Kioffentrappen til;
 En lille Landsbyetærne der ham standser
 I Farten — thi man er, som uden Sandser,
 Naar man sig gifte vil,
 Saarelsom naar man hænger sig, desværre! —
 "Nei! hist er Stuedørren, gode Herre!
 "Behag at gaae til den!" — og han gik ind.

Hans Dine fem Gestalter der opdage,
 Hvoraf de tre
 Undseeligen, i Landsbys Negligee,
 Sig neiede, løb bort og rødmede;
 Huusherren og hans Frue blev' tilbage:
 "God Morgen!" sagde han,—"Velkommen!" sagde de.
 "Min Herre, blev han ved, jeg ikke har den Ære
 "At kiende Dem, men ønsker, det at lære;
 "Mig syntes ganske herligt om den Sag,
 "At spise Frokost her i Dag;
 "Og uden Hensigt syntes det mig ikke;
 "De neppe denne giette kan —
 "Jeg altsaa Dem vil sige den; velan! —
 "Dog! strax at sige den kan sig vel ikke skikke;
 "Lidt Frokost først! der gives dit og dat,
 "Som uden Frokost ei fra Læben glider glat."

Frokosten knap var endt, før Talen gleed
 Fra Frierlæberne paa denne Maade:

- "Af Jordens Rigdom, Tre, Herlighed
 "Jeg har saa meget, som jeg vel kan raade;
 "Saa meget, som jeg skifter om,
 "Af Himlens Gaver er min Eiendom;
 "Tre, fire Tønder Guld jeg eier, for det første,
 "Min Alders Kraft og Styrke, Nummer to,
 "Og for at fylde Tallet, Sindets Noe —
 "En Skat mig mangler kun, og det den allerstørste,
 "En Kone, som i fierlig Sympathie
 "Vil deele med mig, til det er forbi,
 "Det tredje, det andet og det første.
 "De trende Døttre har, og mellem disse tre
 "Er een, som dette gjøre vil, maaskee;
 "Vil De, saa lad mig faae dem strax at see
 "I Negligee!
 "Eh! jeg har andet at bestille,
 "End spille Tiden, hvis de ikke ville." —
 "Med Glæde! strax! i dette Dieblis!"
 Gjientog smukke gamle Mand og Kone;

Ud smuttede den huslige Matrone,
Og ind igien med sine Døttre gif.

I landlig Dragt, med hvide Lin om Panden,
Hvorunder Haaret sneg sig bølgende
I brune Løkker ned paa Skuldrene;
Hver med halvdækket Barm, hvorpaa en Rosenknop
Forsøgte, skinsyg paa sin modne Ben,
Den lille røde Mund at lukke op,
For og, trods Sløifen, ret at kysse den;
Med korte Trøier, af hvis Ermer stak
Et Armepar, hvis Mønster du, Seline!
(Thi hvad er rundt og hvidt og nydeligt som dine!)
Din Elsker dølger alt for tidt i Frak;
Med Skjorter, som i lette Folder gled,
Lig Sommerfyer forbi Maanen, ned
Forbi de runde Knæe til Fødderne,
Stod' rødmende, blufærdig smilende,
Og, som jeg ei kan sige det, de tre,
Jeg glemte Rimet for — ved Siden af hinanden.

Herr

Herr King, vor Frier, henrykt stod og saae,
 Og saae, og gjorde intet meer end saae,
 Og saae sig fast ihjel; thi Sielen flyver
 Ved saadan Leilighed igiennem Diet hen
 Til det der blendende fortryller den.

Spørg Pastor Paris, om jeg lyver?

Han længe stille stod og saae,
 Og ønskede hemmelig hans hele Krop var Die
 Fra Top til Taa,
 For ret med dette Syn at kunne sig fornøie.
 "Ja! saadan kunde jeg nok længe staae,"
 Udbrød han endelig, "men her er meer at gjøre!"
 "Jeg een maae vælge; thi dem alle maae
 "Jeg venteligen ikke saae,
 "Skøndt det var nemt?
 "Hvad meener De? Jeg Loven ei erindrer;
 "Thi jeg har den og alting glemt
 "I denne Glæde, som for mit Die tindrer —"

I Engelland saa lidt, som her,
 Man bruger den herculiske Maneer,
 At skabe Hustruer af trende Piger
 I een og samme Bryllups-Nat;
 Der, som i næsten alle Riger,
 For sig en Heltestreg har Loven Punctum sat.
 Herr King sig altsaa maatte lade nøie
 Med een;
 Der gives stakkels Mænd, som nok maae døie
 Med den;
 Skøndt samme stakkels Mænd jeg ei beklager,
 Det deres egen Skyld gemeenlig er;
 Thi Koner ere, som man Koner tager,
 Det seer enhver.

Men mellem disse tre var Valget ikke let
 For stakkels Manden,
 Gærdeles nu, han saae saa slet,
 Og havde søet sig halvveis fra Forstanden,
 En Ting, som saare let kan skee

Ved een at see,
 Ja stundom blot en halv, end sige tre.
 Hans Tanke dandsede Kehraus i Panden,
 Som unge Russer, med en lille Perial,
 Paa et Examenastens Bal,
 Indtil de bleve ganske trætte.
 "Gid Pokker tænke meer!" saa tænkte han,
 "Mig alle tre de ligevel staaer an,
 "Og den, jeg faaer, er ventelig den rette."

Med dette fløge Forsæt, blev han ved
 Paa denne Vis: "Min Herre og Madame!
 "Hvem af de tre, jeg faaer, er mig det samme;
 "Og derfor, uden meer Omstændighed,
 "Lad den iblandt dem Ronelodden ramme,
 "Og faae mit Hjerte, Haand, et cætera,
 "Som først — hør efter, Smukke! — siger: Ja!"

Papa, Mama samtykte denne Maade,
 Som Jupiter, ved Nif;
 "Hør Piger!" sagde hun, "I nu jer selv maae raade!"

"Betænker," sagde han, "jer egen Gaade!"

Men et tredobbelt taust undseeligt Blik

Var alt det Svar de fik.

Vor Frier stod og stirred' tre Minuter,

Og lytted efter hvor den første Lyd kom fra;

Men fra de tause purpurrøde Putter

Kom ingen Ja.

"Saa vil De," brød han ud, "Dem endelig betænke?"

"Nu, Herre Gud! den ældste vil

"Jeg et Kvarteer dertil,

"Men heller ikke meer, taalmodig skienke."

"Det er for lidt, Herr King!" gientog Mama —

"Ja! jeg kan ingenlunde længer bide;

"Nu Klokken alt er over ti!" — "Ja, ja,

"Vi faaer at see!" Følg med, Marie!

(Saa hed den ældste, og som virkelig,

Smellem os, Herr King helst ønskede sig,

Og, som jeg har min egen Grund at meene,

Han overalt i Grunden ønskede' eene;

Thi selv uvidende, hvordan det gik
 I nybemeldte Stirre-Lytte-Scene,
 Hans længselfulde lange Blik
 Sneg' sig saa lumskelig til hendes Barm allene,
 Hvorpaa med synderlig Uroelighed
 Bouquetten hævede sig op og ned.) —

Men, man er, frygter jeg, en smule fied
 Af min langagtige Fortællemaade;
 Tilgiv, o Læser! o tilgiv i Naade,
 Om hidindtil det faldt dig lidt vel surt!
 Nu skal det gaae, som det var smurt.

Quarteret gik; og, vips! af Kabinettet
 Mama kom ud igien, og, som en Vind,
 Fløi Frieren i hendes Sted derind,
 At see hvad Tanker havde der udrettet:
 "Nu! vil De have mig? saa skynd Dem!" —
 Nei! —
 "Alvorlig?" — Virkelig! — "De vil det ei?" —
 Min Herre! — "Hvad?" — Min Herre! —
 "Vil De" — Nei! —

"Ja, ja! saa rider jeg min Bei,"

Og dermed gif han hurtig ind i Stuen

Og bød Farvel til Herren og til Fruen.

De maatte lide denne Svigersøn

Og bød ham indstændigen at bide:

"See! Beiret er jo smukt og Beien skøn!

"Vov et Qvarter endnu!" — Gaf ind Sophie!

(Saa hed den anden Datter) — "Ja! lad gaae!

"Jeg denne Gang endnu forsøge maae!" —

Qvarteret gif, som forrige, til Ende,

Og hurtig Frieren fløi ind til hende,

Det samme Spørgsmaal: "Vil De, eller ei?"

Gif trende Gange repeteret: Nei!

Vor Helt tilbage gif igien i Stuen,

Og sandt at si, var lidt vred i Huen —

En Kuro har mangan en i Hov'det Fluer sat;

Men to — Gud frie mig! jeg blev desperat —

Det blev alligevel Herr King dog ikke,

Han vidste sig i Kurve godt at skikke;

Det,

Det, som forvoldt ham stærkest Hiernevrid,
 Var den uigienfaldelige Tid,
 Og derfor bandte han, med disse Kurvepiger
 Slet intet meer at foretage sig,
 Endskiøndt Forældrene bad inderlig
 Om et Qvarter endnu. Men af! som Vessel siger:*)
 (Gud glæde ham for alt, hvad han har sagt!)
 "O! Christen Siel! hvad nytter al din Banden
 "Mod Kierlighed, mod Skiebnen og mod Handen?"
 At trodse dem, især den første og den anden,
 Vist ikke staaer i vores Magt;
 Herr King nu skulde gistes, og — giv Agt!

Den yngste Datter var endnu tilbage,
 Som Henriette hed,
 Og efter megen Beden og Umage
 Vor Frier nok engang paa Krogen beed,
 Og et Qvarter endnu for hendes Skyld spenderte,
 Som ei saasnart var endt, før han igien
 Sprang ind, og fik den tredje Kurv risqverte.

Han

*) In Op. perd.

Han syntes næsten alt at have den,
Og spurgte derfor i en rolig Tone:

"De vil vel ikke heller være Kone? —

"O! Skynd Dem, at jeg komme kan herfra

"Med alle mine Kurve! Vil De?" —

Ja! —

"Min Kone være?" —

"Deres Kone! Ja!" —

"Det er for Alvor Deres Hjertes Mening?

"Nu! Gud velsigne Dem og mig og vor Forening,

"Et cætera!"

Og dermed Arm i Arm de hopped' ind i Stuen.

Fornøiet Herren blev, og glad blev Fruen,
Som sluttede, hvad Læseren nu veed.

"Ja Sagen mellem os er i sin Rigtighed,"
Udbrød Herr King, "nu mangler os kun Præsten

"Og Kongebrev, som snart skal være giort;

"Jeg svinger mig i største Hast paa Hesten

"Og trap, trap, trap, igien til Byen fort;

"I Morgen skal jeg have strax den Ære

"Med

"Med begge Dele her igien at være.

"Jeg elsker ikke megen Snak:

"For Froekost Tak!

"De tvende Kurve vil jeg lade hænge;

"Farvel saa længe!"

Dermed vor Frier hurtig Afsteed tog,
Og som en Piil afsted mod Byen jog.
Papa, Mama, Sophie, Henriette,
I Døren noget stod og saae derpaa,
Til Synet ham ei mere kunde naae.

Marie derimod — Kan Læseren vel giette
Hvor hun imidlertid er smuttet hen?
Nu, Kiere! kommer først Historien.

Ei langt fra Gaarden, tæt ved Landeveien,
Laæ mellem nogle Træer en lille Hvi.
I Afsteeds Hurlumheiens Støi
Med Dikken, Skraben, Haandtryk, Kysen, Meien,
Hun sneg sig bort, og hen til denne fløi —
Af hvilken Aarsag, veed jeg ikke;

Hvad

Hvad kan ei stundom unge Piger stikke?
 Noe sagt, hun sad useet paa samnes Top,
 Og kunde derfra mageligen skue
 Herr King i sin ustandsede Galop,
 Saa længe til han blev saa lille, som en Flue;
 Og da hun ikke meer ham øinte noget Sted,
 Steeg hun paa Hellingen mod Veien ned,
 Og satte sig i Græsset der, og græd.

Ulykkelige Kierlighed!

Hvor kan du Hiernen ei paa Folk forkrue!
 En Elsker sandser, huser ingen Ting,
 Imens du tumler ham omkring
 I Frygtens Sneefog eller Haabets Lue.

Saaledes gif det denne Gang Herr King;
 So Fierdingvei han alt var galloperet,
 Før han, med et, besindte sig,
 At Brudens Fornavn var ham reent uvitterlig,
 Som dog til Kongebrev blev requireret.
 Han derfor vendte sig og Hesten om,

For hendes Navn i største Hast at hente,
 Som havde sagt ham Ja. Men da han kom
 Til Høien, hvilken Fryd! i det han kiendte
 Den ældste Datter, som spadserte der!

"Det sparte mig, ved Gud, et heelt Qvarter,

"At De, min Smukke! just er her tilstæde;

"Jeg glemte hendes Navn, som gav mig Jaderne—

"Vil De behage her at sige mig,

"Hvordan det lyder egentlig;

"Eh! jeg kan ingenlunde længer bide?" —

"Min Herre! hendes Navn, som vilde gifte sig

"Med Dem? som elsker Dem?" —

"Ja vist!"

"Marie." —

"Saa hedder hun? det kan jeg lide paa? —"

"Som saa!" . . .

"Marie? — jeg skal rigtig Navnet gienne."

"Marie, ja! . . . Marie! — Hils der Hjemme!"

Og bort han fløi;

Men

Men mumled', uden et Minut at tie,

"Marie —

Marie — hop! Marie — hop! — Marie."

Tak skee dig, lykkelige lille Hvi!

Der hiemme var en Praten om den Frier,
Om hans forunderlige Hurtighed,
Hans Skabning, Midler, Bæsen, Narrerier,
Og mange flere Snurrepiberier,
Hvoraf jeg knap det halve veed:
Papa holdt for, hans Hest var at beklage;
(Deri han havde megen Ret)
Mama sandt ud, at i hans unge Dage
Han havde været nok saa net;
Sophie paastod, han var alt for lille,
Og Henriette han for gammel var;
De begge holdt den Ting for soleklar,
Han var en lille smule Nar —
Marie blot taug ganske stille,
Og lod dem prate sammen hvad de vilde.

Da Dagen var forbi, det blev omsider Nat;
 Og Søstrene, som nu blev eene,
 Fortsatte deres Snak — "Men hvordan er det fat,
 Marie? hvi saa bleg? — "jeg skulde meene,"
 Var Henriettes Ord, "at det kun tilkom mig
 At blegne her; thi, sandt at sige,
 Dengang jeg sagde ja, jeg arme Pige
 Tog feil." — "Saa gif det netop dig,
 Som det gif mig;
 Dengang jeg sagde nei, jeg egentligen vilde" ...
 "Sagt ja! —
 "Ah! ha!"
 Sophie stemmed i, som tænkes kan: "Ha! ha!"
 "Men hør engang det end er ei for silde!
 Bliv rød igien!
 Gaae du for mig til Brudeskamlen hen
 I Morgen!" sagde Henriette —
 "Kun Navnet! — hvis han kun ei havde dette?"
 "Hvad Navnet angaaer," blev Marie ved

"Det har sin Rigtighed."

"Nu det er løierligt," udbrød Sophie —

"Saa, Henriette, veed du hvad,

I Morgen vil vi pynte Søster Rie

Hvordan vi bær os ad,"

"Ja! ja! — det blev i hast afhandlet og besluttet,

Og alle tre

Med hi! hi! hi! — ha! ha! — he! he! —

Sig ned i Dynerne (sov sødt, I Søde!) putted.

Den næste Dag derpaa kom King igien
Med Præst og Kongebrev. Til Bryllupsfesten
Var alting færdigt, uden netop den,
Som skulde krone hele Nesten.

Det varte to Qvarter, det varte tre:
"Hvor længe kan dog ogsaa Bruden bie?"

Da man tilsidst fik pludselig at see

Imellem Henriette og Sophie

I hvide Bryllupsdragt den rødmende Marie.

Forældrene, som ei begreb
 De trende Søstres overlagte Kneb,
 Og alle Gæster studsede ved dette.
 Men King, som troede, Bruden var den rette,
 Sig nærmede til den, som festlig pyntet var,
 Og vilde have Sagen klar.

"Min Herre, det er ikke Henriette." —

"Nei det forstaaer sig selv." — "Du det er underligt

"Hvordan han meer end vi begriber sligt;

"Min Herre! det er virkelig Marie." —

"Ja hvem vel ellers." — "Hun som sagde Ja

"De vil jo have?" — "Just! Men hedder da

"Hun Bruden her, ei virkelig Marie?"

"Jo rigtig nok, men" —

"Hvad skal dette Men

"Da sige? skal jeg nu frie om igien?

"Hvorefter skal vi længer bie,

"Naar Bruden færdig er og Præsten, som skal
 vie?" —

Man Kongebrevet saae, og see! der stod Marie.
 Man studsede forfækkelig derved.
 Min Frier blev af al den Studsen kied,
 Tilfidsst han blev endog en smule vred.
 Men endelig forklarede Sophie
 Den hele Sag,
 Til Kings, Pæpas, Mamas og hverø Behag:
 "Ehi," sagde Henriette, "jeg kan lie." —
 "Det haster heller ikke just med mig;
 "Men det sig passer allerbedst for dig,
 "Min Søster!" lagde til den skielmske Miss Sophie.
 Historien de, fort sagt, alle leed,
 (Gid Læseren det vilde med!)
 Og King blev viet og gift, og glad med sin Marie.
 Moralen, som heraf kan pilles ud,
 Med overmaade lidet Hovedbrud
 Er meer end een; jeg kiender, sandt at sige
 Kun faa Historier i Niim saa rige
 Paa reen og syndig, sand og sund Moral,

Som

Som denne. — Takt af hver en Periode
 Man lære kan alt hvad man lære skal,
 Naar man har Takt for det moralske Gode.
 Det vigtigste deraf for Brudgom og for Brud
 Vil sikkerlig min Læser selv udfinde,
 Naar han og hun engang faaer sligt i Sinde,
 Hvortil dem skienke Held den unge, blinde,
 Bevingede, bekiendte lille Gud! —

Thomas Moore
eller
Venstabs Seier over Kierlighed.

Bee! tretten Gange vee det Dieblif,
Hvori jeg første Gang det Indfald fik,
At rime!
Bee! tretten Gange vee den Tyge Brahes Dag,
Da noget (ganske vist en Dievel) lumskelig
I Dret hviffed' mig:
"At giøre Vers er ingen Sag!"

Jeg siden ei har havt en rolig Time.

Jeg, som har røbet nys paa langs og tvers
Min unge Muses Wildskab, snart i lange,

Snart

Snart forte, snart i vide, snart i trange,
 Og overalt i lovlig flette Vers,
 Paa samme Farvand atter mig begiver.
 En Sæmand tit i Havsnød sværger paa,
 I Hastighed ei meer ombord at'gaae,
 Og næste Dag fra Landet atter driver.
 Lig ham jeg frydser, driver, legger bi;
 Min Fabel er det Skib jeg sidder i;
 Mit Bildskab er den Vind, som blæser stik imod,
 Og, om jeg paa mit Hoved stod,
 Kan jeg dog ei til Skuden sige:
 Gaae Skude! gaae mod Binden ganske lige!

Hvi vil jeg seile da? Spørg Skiebnen, kiære Ven!

Man staaer mod alle Ting, kun ei mod den.

I Gaar jeg ganske fast mig foresatte,
 At byde Skiebnen Trods, og svor, til evig Tid
 At aldrig vilde mindste Vers forsatte,
 Knap Epigram engang, trods al den Flid
 Hver Nar sig gjør, der gaaer forbi mit Kammer,

For mig at narre til at giøre Epigrammer.
 I Dag, jeg veed ei selv hvordan min Pen
 Gaar paa Papiret alt sin skæve Gang igien.

Der var en Mand i Engelland et Sted,
 Jeg husker ikke hvad han hed,
 Naturligviis han hed vel sagtens noget —
 Dog, da jeg holder det for baade Synd og Skam,
 At snakke om en Mand, og ikke nævne ham,
 Saa sætter jeg, at han hed Lovingham,
 For ei at snakke ganske hen i Taaget.
 Den samme gode Mand var frie
 For Bryderie
 Med ellefte December, og Patroner,
 Og Berter, som Herr Pips, der vil betales strax,
 Og slige skrækindjagende Personer,
 Som, for Exempel, de, hvis Baaben er en Car,
 Som skabe Meeneffer, men dræbe dem igien.

Med

Med Regninger paa Skabelfen,
 Og de, som springe rundt omkring paa Luur,
 For reent, som oftest, at annihilere
 Den sidste Stump af Skræddrens Creatur;
 Han reent var frie for dem og mange flere,
 Der med og uden Skiæg,
 Saa mange Sieler dividere —
 Og levede som Blommen i et Æg.

Jeg ønsker meget hiertelig,
 At det gif ligesaa med mig —
 Nu, Herre Gud! det gaae nu, som det kan!
 Igien til vores lykkelige Mand.

Maaskee man tænker, dette skulde være
 Det hele Malerie paa hans Lyksalighed?
 Man tænker feil; thi Penge ere
 Aldeles ikke nok til Sindets Rolighed,
 Og uden den — Farvel! Lyksalighed.
 For Guld man kjober galonerte Klæder,
 Og Hofmænds Duf, og knibste Pigers Stierts,

Og Bittighed, og Dyd, og fine Sæder,
 Og Himlen selv i sultne Skaldes Vers;
 Men troe mig, aldrig, aldrig — rene Glæder.

For ei ham selv, (som tit, desværre! skeer)
 Men for hans Lykke her at krone,
 Gav Himlen ham en meget deilig Kone.
 Mærk vel, jeg mener her ved deilig meer
 End alle Træk af Venus Erycine,
 Det deilige, som ikke taber sig,
 Og eene gjør en Mage lykkelig,
 Den smime, gode Siel, som møder mig
 I hvert et Blik af min Valmine.
 Nu som den eene veed, den anden slutte kan,
 En Pebersvend af Guld bær ikke Bånd,
 Var han endog St. Pavers Trippel-Krone,
 Imod en Mand af simpel Jord, som kan
 Fra Soel gaaer op, til Soel gaaer ned,
 I uafbrudt lyksalig Kierlighed
 Dinsavnes af saa elskelig en Kone;

Men

Men af! fra den Tid af, da vores første Fader
 Bar sig i Paradiis netop saa daarlig ad,
 Som hver iblandt hans Alfkoms Myriader
 Fra Sem og til den Søn, jeg ønsker dig, Palmine!
 Sig havde baaret ad,
 Fra den Tid Moser groe iblandt Torne, Fryd hos Pine,
 Og nu, da Nøisomhed er reent fra Jorden veget,
 Forjaget af de nye Nødvendigheders Hær,
 Til ret at være lykkelig, desværre!
 Udfordres meget, overmaade meget.
 Vær æret, viis og riig! tryk til dit Bryst
 Den yndigste blandt alle Jordens Koner,
 See hende lide, du er uden Trøst,
 Viis, æret, elsket, Mand paa Millioner!
 Døm aldrig nogensinde den og den
 At være ganske lykkelig, min Ven!
 Den rige Claus har selv imellem Hovedbrud;
 Ei skue vi det Kryb i vore Haver,
 Som volder, Planter, Blomster, Træer gaae ud,

Og ingen seer den skjulte Orm, som gnaver
 Dens Siel, hvis Klædebon med Diamanters Lyn
 I Dandsens lette Sving forblinder Pøblens Syn.
 Hvor mange tunge Suk i skjulte Braaer led!
 O! mange Taarer blot i Maanens Paasyn flød
 Fra deres Dine, som med kunstig muntert Emil
 I Selskab skjule maae, blandt tankeløse Taarer,
 Den giftige, den dødelige Piiil,
 Som Hjertet uophørlig saarer,
 Og saarer tit saa dybt, at kunstig Munterhed
 I dyb Fortvivlelse for evig sænkes ned;
 Vor Lod det engang blev paa denne Jord, at græde,
 At blande Emil med Suk, og verle Sorg med
 Glæde —

Sandt nok, hvad før jeg troede, nu jeg veed:
 Lyksalig Elskov blev fra Himlen sendt herved,
 Som Støvets allerstørste Herlighed;
 Men Himlen gav det naadig een endnu,
 Som kappes om med hin, hvem Prisen skal tilhøre,
 Som

Som for min Mand ret lykkelig at giøre,
 Jeg her maae lægge til endnu:
 Han havde det, omsonst saa mange søge
 Fra Callundborg til Riøge,
 Og altsaa, haaber jeg til Siellands Ære,
 Hvor det skal være,
 Det som man næsten aldrig har paa Thronen,
 Som Manden ikke altid faaer med Konen,
 Den Skat, som alles Tab erstatter os igien,
 Kort: en fornuftig, dydig, trofast Ven.

Hans Navn er glimrende blandt mange store,
 Og til vor Tid endnu bevart;
 Herr Bayle siger tydeligt og flart,
 At denne Ven hed Thomas Moore.

Herr Lovingham, var Fader til to Piger,
 Den yngste var saa smuk, at det, som Laso siger,
 Var en formastelig Forvovenhed
 At prøve paa, fuldkommen at afridse
 Blot hendes allermindste Fingerspidse,

End

End sige hendes hele Deilighed.
 Den ældste, Sanny, derimod —
 Jeg siger ikke meer; jeg nødig vil umage
 Mig med at male sligt,
 Som udført nok saa mesterligt
 Dog ingen Moders Siel i Verden kan behage —
 Nok sagt, at Sanny ei var nær saa smuk, som god,
 Og contrasterede med Spøgelse især
 Deri, at hine meest i Mørke styes,
 Som farlige at komme nær,
 Hun derimod var skrækkeligst ved Lys —
 For Næsten manglede hun ikke Bid,
 Og man paa hendes Dyd ei noget kunde sige:
 Kun, at hun ei fra Arrilds Tid
 I Grimhed havde havt sin Lige,
 Og fik den heller ei, før Tydslands Poetinde *)
 Til sommes Lyst og andres Skræk blev til,
 Der, hvis man ellers kan og vil

Til

Til somme Røbberstykker fæste Troe,
 I Grimhed gierne kunde gaae for to.

Forældrene var' ei ved denne Forfkiel blinde;
 Vel knurrede de ei mod Himlen for een Torn
 Blandt tusind Roser; men skøndt deres Dyd
 Forbød dem Knurr, tillod den dem at græde;
 Det Huus, som et par Aar tilforn,
 Før Kopper kom derind, et Tempel var for Fryd,
 Blev nu Melancholiens Sæde.

Herr Moore kom saa tit, som Ven, i Huset,
 At han omsider gif, som Elsker ud.
 Den yngste Datter gjorde Hov'det kruset
 Paa Manden, og den fiere Elskovs Gud,
 Saa vældigen bestjød ham Skud i Skud,
 Til han omsider blev saa reent beruset,
 At ønske: Gid den Pige var din Brud!

Mens Timerne — den første Kierlighed
 Gjør Maaneder til Timer, som man veed —
 I Elskovs Sukke sødt for Moore sig bortliste,

Han

Han i sin Tummel dog sin Ven bestandig seer,
 Og seer ham med Forundring meer og meer
 Ein Fordums Munterhed at miste.

"Min Ven! — udbryder han engang
 Spadserende med Lovingham allene,
 Mens Vestenvindens Dands i Bøgens Grene
 Til Vækkens Musik og Nattergalens Sang,
 I Aftenens høitidelige Scene

Dem begge to til Følelser indbød;

Men, som sædvanlig, hver til sine —

"Min Ven! hvor smiler Aftenen yndig rød!

"Men denne mørke, kummerfulde Mine

"Forraader, at den smiler ei for dig —

"Og taus du nærer denne skjulte Smerte;

"Udøs for mig, min Ven, dit hele Hjerte!

"Hvo veed, maaskee jeg var saa lykkelig,

"Om ei at hæve, dog at lindre

"Din Sorg; o Ven! den halv tilhører mig

"O lad mig dele den, o! nægt mig ei den Lyst!

"Udeelt

"Udeelt forstørres Sorgen i vort Bryst;

"Men deelt i Bønnensavn den altid bliver mindre." —

Den Form, i hvilken alle andre svare,
Naar de blier spurgt om Ting, de ei vil svare paa,
Blev brugt af Lovingham; for Tid at spare,
Jeg altsaa videre vil gaae.

En Maaned eller to gif hen som saa.
Kied af tilsidst sin Ven at plage
Vor Moore taug; men blev, som før, hans Ven;
En gammel Mode, som er nu af Brug igien
I vore Dage.

"Tag, Himmel, tag igien den Rigdom, du mig gav!
"Giv mig for dette Slot en ussel Hytte,
"Og Plads ved samme til en Grav!
"Jeg ønsker intet meer; mig intet meer kan nytte.
"Den Engel, du mig gav til Livets Lyst,
"De to, jeg faderlig saa tit har knust,
"Den Ven, jeg trykker tit fortroelig til mit Bryst,
"Vist ville glade med mig alle flytte;

"Tag, gode Himmel! tag alt andet, hvad du vil;

"Men giv min Datter, giv min elskte Mage,

"Giv mig den Noe, den tabte Noe tilbage,

"Som døde med min Fannys skønne Smil!"

Saa lød blandt Skovens melankolske Bøge

Paa Steder, som man pleied' ei at søge,

Den smme Faders Sufke, ofte nød

Han der en Lindring i, at bittre Taarer flød;

Tit blandtes der hans Suf med Philomeles Klager

Tit gif han der, og sine Hænder vred.

Engang det Hændelsen behager,

At sende Moore hen til samme Sted.

Skjult hører han hvert Ord fra Lunden næst derved;

Tungt falder hvert paa hans venstabelige Hierte;

Useet erfarer han nu Grunden til hans Smerte,

Og ubemærkt sig atter lister bort.

Men, da den ædle Tid sig lister ogsaa med,

Saa vil jeg nu for Alvor være fort.

Den næste Dag man Thomas Moore saae

Med splinternye Silkestrømper paa,

Med

Med Chapeaubas, med Kaarde og deslige,
 I Frierstilling for Herr Lovingham at staae:
 "Min Ven! jeg kommer — og jeg har den Ære,
 "At komme, saasom — eftersom — og" —

"Kiere!

Hvortil de Complimenter? Hvi saa pæen?
 Dog, ha! jeg gietter alt, hvad du vil sige —
 Din her i Stuen var nok een,
 Min Datter, skadede vel ei saa lige —
 Maaskee da Tungen bedre kom i Gang,
 Og din Prolog blev noget mindre lang?
 Jeg veed det alt; tænk ei, at dine Blikke
 Blev ubemærkte! tænk og heller ikke
 At dine Suk for hende ind i eet,
 Og atter ud af andet Dre føere!"

"Min Ven, udbød den ædle Thomas Moore,
 "Det glæder mig, at du har seet,
 "Hvad falsk Undseelse forbød mig før at sige;
 "Jeg derved altsaa spare kan
 "En Hoben Eving, og gaae lidt mere lige;

- "Din ældste Datter har, jeg veed ei selv hvordan,
 "Saaledes meer og meer mig rykket hen til sig,
 "At jeg i Dag maae sige dig:
 "Jeg kun ved Sannys Ja kan blive lykkelig."—

Man let kan tænke sig ved denne Leilighed
 Herr Lovinghams Forundring, Studsen, Glæde;
 Men et saa let den Guddoms Fryd, hvormed
 Vor Moore saae sit Værk. Saa fra sit Himmelsæde
 Nedsmilte fordum Kiempernes Betvinger
 Til Baucis og Philemons Fryd.

Kun den, hvis Siel sig op til Himlen svinger
 Med stadig Flugt, og stolt og seierrig
 Seer Mægdens Spot og Fordom under sig,
 Kan tænke Datteren af dig.

Guddommelige Dyd!

Den himmelreene Lyst, at seue Brødres Glæde
 Rigt med sin egen Qual. Kun Dydens Ven,
 Hvis ædle Bryst oar aldrig Lastens Sæde,
 Kan tænke den.

Den sande Dyd til intet fremmet trænger,
 Den er, som Elskov, selv sin egen Løn
 Til den Termin, da Had og Spot ei længer,
 Skal følge dens miskiendte Søn.

Lad Dyds og Elskovs Følelser regiere
 Selv ubelønnede, bestandig i dit Bryst!
 At elske, troe mig, altid sødt vil være;
 At gjøre vel, vil stedse blive Lyst.

Men, af! kun een og anden Tillid fæster
 Til denne Sætning. Tag Belønning bort,
 Saa mister snarlig Dyden sine Gæster,
 Dens Tempels Tilløb bliver ikke stort —
 Den Mening har desværre mange fleer.
 For altsaa Mængden at faae tilfredsstillet
 Ved min Historie, jeg burde vist nok her
 See til at faae en lille See i Spillet,
 Hvis en slog ikke til, den hele Hær;
 Og saa ved sammes Hielp, i sidste Scene,
 Naar Helten med sin Brud fra Brudekamlen gif,

Saae Englands Karschinn i et Dieblif
 Forvandlet om til Albions Helene.
 Men det maae være nok for denne Gang;
 Der gaaer for megen Tid til de Spectakler.
 Tilfreds med blot at have viist, i Sang
 Jeg ogsaa kunde hitte paa Mirakler,
 Jeg ender med at sige fortelig:
 Frue Moore blev sig selv bestandig lig;
 Men hendes milde Dyd, foreenet med Forstand,
 Den sømme Følelse, den takkefulde Barmherticheit,
 Hvormed hun sølte sig i sin Tilbedtes Arme,
 Den Omfarg for ham idelig at fryde,
 De heede Taarer, som i Strømme flyde,
 Naar han er ikke glad, den Fryd, som hviler
 Paa hendes hele Siel, saasnart han smiler,
 Tid, Vane, disse sande Seer eene
 Vor Sanny gjorde snart til en Helene,
 Og Moore til den lykkeligste Mand.

Kallundborgs Kronike

eller

Censurens Oprindelse.

Den hele vide Verden veed —
Bed hele Verden, Notabene!
Poeter i Særdeleshed
Gyv, otte gode Benner mene,
Jeg træver i Poeters Fied,
O! altsaa: hele Verden veed,
At for umaadeligen længe siden,
Da Kronprinds Humble selv var ganske liden,
En Æst i Kallundborg Borgmester blev,
Som deer sig kaldte, Peer sig skrev;

Sit Tilnavn kunde han aldeles ikke lide,
 Og Fornavn var paa den Tid ingen Skam —
 Hvad om den hele Verden fik at vide
 Lidt meer om ham?

Det gaaer Skribenten, der gior Verden Cuur,
 Naar Verden tier stille som en Muur,
 Aldeles som en anden Frier:

Han troer, at man samtykker, naar man tier.
 Den sidste feiler gierne meget lidt;
 Den første tit.

Maaskee jeg og mig her for meget lover —
 Men hvad? den vinder ei, som ikke vover.

Saa hør da min Fortælling, lille Jord!
 Og ryst og bæv med alle dine Throner,
 Og alle disse Hof-Cameleoner,
 Som vrimle rundt derom fra Syd til Nord!
 Thi stor er Tingen, som jeg taler om,
 Og større Manden, fra hvis Bug den fór,
 Da Rundskabs Straaler i dens Skygge bde —

Jeg

Jeg siger Bug; thi ingen Hierne var
 Vidtløftig nok, den Sag er soleklar,
 Til dig, o Kiempe! dig, Censur! at føde!

Frygt ikke, Læser, denne Hæftighed
 Skal vare hele Tiden ved!

Det var et lille Glimt af Pieriden —

Bed en og anden Leilighed

Jeg bliver vel i Hovedet lidt heed;

Men sagtnes efterhaanden siden.

I Konning Dans for længst henfarne Dage

Var Kallundborg en ganske anden Stad

Der var en mægtig Hob, jeg veed ei hvad,

Hvoraf nu meget lidet er tilbage:

Der gaves Folk, som kunde færdig Jydsk,

Lybsk, Holsteenisk, Hollandsk, Flamsk, og Tydsk;

Ia Kræmmere, som havde Been i Panden,

Og blot ei Horn — som kunde tviste med

Achill og Don Quixott' i Tapperhed,

Og gave Lybeks sorte Tavle Fanden;
 Pastorer, som holdt Troen reen og puur,
 Og jog', ved Hielp af Aandens Naade-Gave,
 Hvert Kiettersviin af Helligdommens Have,
 Som, for dens Deberrødder at opgrave,
 Sig sneg saa lumskt omkring paa Luur,
 Studenter, som for nogle saa Rosiner
 Forflarte hele Curtius paa Tyndst,
 Og Skriverkarle, som med lærde Miner
 Endog Aviser tolked' ud af Tyndst;
 For hvilke Læsning, selv i velcke Bøger
 Var ingen Konst —
 Af! slige Folk man nu omstunder søger
 Omsonst.

Blandt mange flere Herligheder,
 Som jeg vil springe reent forbi,
 Var og i Kallundborg et Trykkerie,
 Som den Tid fandtes næsten ingen Steder;
 Ja, somme holde for (og rimeligt det er),

Den

Den skadelige Kunst, at trykke Bøger,
 Er egentligen først opfunden der
 Af en fordømt Knapmager Tøger,
 Som Fanden tog engang paa Veien til Corsøer,
 Lig Doctor Faust en Tid derefter —
 Og, som ved slige Folk han altid giør!
 Bevist herfor er over mine Kræfter;
 Jeg hader al Slags Klammerie —
 No, at der den Gang var, som sagt, et Trykkerie.

Men Trykkerie er eet, og Trykkerie er to!
 I den Fald Kallundborg var et Geneve:
 Man tænkte hvad man vilde, skrev i Noe,
 Og Skrivter ubedømte trykte bleve.
 Man derfor og fornam, at meer og meer
 De gamle Hæx svandt med deres Herre;
 At Haandverksfolk blev efterhaanden færre,
 Og Tiggere hver Løverdag blev færre;
 Thi Konster, Videnskaber vorte frem,
 Og Klogskab i hver Næringsvej med dem,

Man

Man boede mageligt i nette Huse,
 Goin for det meste stod i lige Stad,
 Man spiste god og vel tillavet Mad,
 Og drak sin Nød af skönt glaseerte Kruse.
 Har efter Har den meer oplyste Stad
 Blev smukkere. Rundt om dens vestre Side
 En Skov af Skibe saaes, opfyldte med
 De fierne Jordens Egnes Herlighed.
 End skønnere man saae mod Østerlide
 Det vel opdyrkte rigdomsvangre Land
 At prange, lig et Strøg af lutter Haver,
 Med alle Jordens moderlige Gaver.

Saaledes overalt paa Mark og Band,
 I Husene, paa Torvet, og paa Gaden
 Var nyttig Flid; og Ploven, Aaren, Spaden
 Knibtangen, Øren, Naalen, alt blev brugt
 Med mærkeligen meer og mere Frugt.
 Meer ordentlig gif Sagerne til Tinge;
 Meer ordentlig i Kirken Sangen gif;

Man

Man hørte bedre Byens Klokker ringe;
 Kort alt — endog de Halte bedre gif —
 Men rigtig nok man stundom fik at læse
 En lille Bise, trykt i dette Aar,
 Som rynked' hist og her en fornem Næse
 Vor Herre veed hvorfor;
 Og rigtig nok (thi lyve vil jeg ikke)
 Kom ud en Gang en atheistisk Bog,
 Hvori Forfatteren til Punkt og Prikke
 Beviste, "den var ikke rigtig flog,
 "Som troede, Jorden sad og Himlen rendte —
 "Saa stor en Høflighed" (Gud frie os! hvilke Ord!
 En Gysen giennem Præst og Præstedeien foer)
 "Man ikke," sagde han, "af Himnelen maae vente."

Klog over det, som skrevet staaer,
 Vær ingen from, retsindig Christen være!
 Og trykke Bøger, hvor det gaaer,
 Er egentlig dog intet andet, Kiære! —
 Saaledes raisonneerte den og den,

Som var i Troen nogenlunde kræsen;
 Særdeles Præsten og Borgmesteren
 Leed ingenlunde dette Trykkræsen,
 Som, sagde de, var Aarsag i,
 At Bantroe, Svir og Horerie,
 At Riettermeninger og Poesie,
 Logomakie, Astronomie,
 Og frem for alting, Atheisterie
 Gik Overhaand i alle Byens Gader,
 Ja selv i Herrens Huus, skøndt det utroeligt lader,
 Saa stærkt, at Folk henstumred' mangan Gang,
 Naar Prækenen var blot tilbørlig lang
 Endogsaa paa de lave Stolestader.

Imidlertid gik Pressen lige fuldt.

"Lad dem kun smøre, de profane Hunde!
 Saa længe vi, trods deres tappre Gult,
 I vore Kanapeer rolig blunde!"

Saa tænkte Byens Fædre — men, o Bee!

Bee! Bee dig, Kallundborg! din lærde Hæder

Skal

Skal snart fordunkles! Dumbhed snart skal lee
 Paa den Ruin, hvor alt Minerva græder!

En Dag (saavidt jeg veed, en Hundedag)
 Borgmesteren sad i sin Stool, hvis Arme,
 Hvis magelige Sædes lumre Varme
 Min skrøbelige Geist er alt for svag
 Til at beskrive ret; elastisk hæved'
 Det kielne Duun dens silkebløde Varm,
 En Duft, som slukte strax hvert Glimt af Harm,
 Omkring dens tause Damast døsig svæved' —
 Kort: dypped' jeg i Lethe Qvæders Pen,
 Og skrev paa Valmu Dag og Nat med den
 Jeg kunde den ei søvnig nok afmale —
 Desuden var maaskee min Stræben her
 Reent overflødig; thi, desværr'!
 Maaskee min Læser ligger alt i Dvale.
 O! send, i saa Fald, Skylden ei paa mig;
 Men blot paa Stolen! —

Med

Med den dybe Mine,
 Som for en saadan Mand kan stikke sig,
 Hvis rummelige Mave faderlig,
 Maae giemme hele Byens Fryd og Pine,
 Gad den Belvifeste. Den Roelighed,
 Den philosophiske Dybtænkksomhed,
 Og overvættes store Sielesfred,
 Man seer paa Dalens fede Konges Bunde,
 Naar han i Græsset sagtelig slængt ned
 I Skyggen af et Træ, ved Kildens Bred,
 I Dyssen af de musikalske Bunde,
 Med rigtig Taushed tygger, Drøv,
 Gad paa hans store purpurøde Næse,
 Hvor man med liden Nøie kunde læse:
 Siel! hold dig klogeligen i dit Støv!

Som Solen, naar den kobherrød fremstikker
 Imellem tykke Skyer i taaget Rusk,
 Saa fremstak af Paryffens Bukkel-Busk
 Hans Ansigt i en Damp af Portorikker.

I lig Forfatning havde han for Skik,
 At smøge sig i Slummer alle Dage,
 Men hvordan det nu gik og ikke gik,
 Saa vilde Sønnen ei i Dag behage,
 Paa Pibens Vink at nærme sig som før;
 Han røg, og røg igien, og røg sig ør;
 Men intet Blund han fik, end lige Slummer —
 (Af! ingen Dødelig er frie for Kummer!)
 Lig Kong Asverus lod han hente da
 Den gamle store Stadens Chronika,
 (En Bog, fem Gange tyve Vintre gammel,
 Der ellers brugtes for hans Søn til Skammel,
 Og for ham selv, at løfte til Motion)
 Hvoraf hans Kone pleied' i lig Knibe
 Mod Søvnløsheden Antidot at gribe,
 Og forelæse ham saa stor Portion,
 Som til forønskete Virkning at frembringe
 Var. nok. Som oftest var den Dosis ringe;
 Thi deels Borgmesteren, for sin Person

Til snart at slumre var utroelig nem,
 Og deels var Bogen til at assoupere
 Fast ligesaa beqvem;
 Men denne Gang hun maatte læse mere:
 Hvad Ord for Ord, aldeles paa et Haar,
 Som det i samme gamle Krønike staaer,
 Jeg her min Læser troelig vil levere.

* . * *

"Den — hujus døde Christen Smed *)
 Den hele Bye til stor Fortræd;
 Han var en brav og nyttig Mand,
 Beslog en Hest med stor Forstand,
 Paa Laase gjorde mange Sving,
 Slog Dier ud for ingen Ting.
 Gid hisset han ei saa maae svede,
 Som han har altid giort hernede!"

"Endnu

*) Den 28de, om jeg mindes ret; men hun sprang det
 over, fordi det var trykt med Rommertal XXVIII.

"Endnu du sover ei, min lille Mand?"

Udbrød den standsende Borgmesterinde

"Nei! læs kun meer," igientog han,

"Det vil sig haaber jeg paa Timen finde;

"Jeg ei begriber denne Svønløshed;

"Nu vel! læs meer! bliv ved!" — og hun blev ved:

* * *

"Vor Præst, som nylig var lidt svag,

Bli'r feed og fyldig Dag fra Dag.

Han kan lidt meer end Fadervor,

Og maner stærkt, som Ordet gaaer;

Alligevel for Tyverie

Den stakkels Mand er ikke frie.

Forleden misted' han sin Hest.

Vor Herre skaane kun vor Præst!"

Borgmesterinden standsed her igien:

"Du slumrer ei endnu?" — "O nei! vist ikke!

"Jeg slumrer ei saa snart i Dag, min Fikke!

(Saa hed til daglig Brug Borgmestersten)

"Du nok kan mærke, naar jeg sover hen;

"Jeg snorker, som du veed; bliv ved at læse,

"Saa længe til du hør Signalet af min Næse."—

Borgmesteren begyndte da igien;

Men sprang tre fire Blade reent forbi,

Som der var alt for meget moersomt i;

Man derfor eene hende Skylden give

Om Følgende lidt kiedsomt skulde blive:

*

*

*

"Den Tyv, som stjal Herr Nielses Hest,

Blev greben sidste Mortensfest,

Og bragt paa Stand for Magistraten,

Som arresterede Krabaten

Man kneb ham med saa megen Fynd,

At han tilsidst tilstod sin Synd,

Blev foresiunget, forelæst

Af den sagtnodige Niels Præst,

Og siden paa en Sluffe slængt,

Riørt ud, vendt om, berettet, hængt;

Men

Men, som man snart vil mærke det,
 Altsammen overmaade slet.

Det henved Midnatstide var,
 Og Maanen skinte ganske klar,
 Og mange Stjerner blinkte ned
 Paa Marken og paa Tyven med;
 (Thi Maanen seer paa slig Person
 Saavel som paa Endymion)
 Da kom paa Hesten, trap, trap, trap,
 Jens Skovfogd ridende saa rap,
 Forbi det gyselige Sted,
 Hvor Dievle vogte, som man veed,
 Trofæen for Retfærdighed.
 Ret, som han rider bedst, og seer
 Ud Galgebakken til — hvad skeer?
 En Røst, lig den af Belzebul,
 Saa rædsom, underlig, og huul,
 Ham brøler ud fra Galgen: "Stop!"
 Og vips! foer Kolden i hans Krop;

Han skiald, som Esp, og i sin Skræk
 Forglemte han at spore væk,
 For i Gallop at komme bort,
 Som jeg i hans Sted havde giort.

Han saae, og lytted' nok engang,
 Og nok et "Stop!" fra den, som hang;
 Han slog et Kors, slog to, slog tre,
 Men ligemeget hiulpe de;
 Han takked' i en Bøn for Mad,
 Men ihvor inderlig han bad,
 Kom dog den samme Lyd igien
 Fra Fandens nylig hængte Ben.

Jens var for Resten ei Poltron,
 Og hidtil aldrig kaldt Rujon;
 Han tog paa sin Samvittighed
 Det allerstørste Bangeled,
 Og slog med det engang en Tyv,
 Og kyste hele slige syv,
 Som vilde plyndre lumff hans Hiem;

Men

Men der var ogsaa Liv i dem;
 I denne Dievel derimod
 Var intet uden bare Blod,
 Og ingen, ingen Moders Siel
 Kan slaae tilgavns en Død ihjel;
 Selv naar han Græsset maatte bide,
 Al Fordeel var paa Tyvens Side.

Imens han raisonnerte saa
 Lod Tyven atter fra sig gaae
 Endnu et Skraal, som vores Helt
 Fandt mere liveligt end fælt,
 Og som, hvordan det ogsaa var,
 Den Ting ham gjorde soleklar
 At der var Liv et cætera,
 Hvor dette sidste Skraal kom fra.

Liv altid var Jens Skovfogd nok —
 En levende Banditerflok
 Han meget heller Spidsen bød,
 End een, som, nok saa tam, var død;

Og derfor reed han, hop sa sa!

Did, hvor den Lyd af Liv kom fra.

"Hvordan," udbrød han, "er det fat?

"Er du i Live Kammerat?" —

"Ja! Skær mig ned o! christen Siel!

"Jeg ellers hænger reent ihjel!" —

"Band paa, du lever, først, hvis ei,

"Jeg løber strax igien min Bei!" —

"Ja vist! i Dievels Skind og Been,

"Jeg lever! ja! den Sag er reen;

"Men lever bandsat, som du seer,

"Og dør, hvis — o! jeg kan ei meer" —

Jens Skovfogd tænkte lidt sig om,

Og snart til sin Beslutning kom;

(Thi det er dog særdeles sødt,

At bringe Liv igien i Dødt.

Jeg troer, ved saadan Leilighed

Jeg og en stakkels Tyv skar ned.)

Jens Skovfogd tog sin Tællekniv
 Og raabte: "Løb, og frels dit Liv!" —
 Og ned sprang Tyven, lig en Kat,
 Der lang Tid har i Tønden sat,
 Naar Dragges Helt med vældigt Drag
 Den redder i et Seierslag. —

Lig en forrykt, beskænkert Mand,
 Som Glæden jager fra Forstand,
 Han takked' ham, som gav ham Liv
 Ved Mod og Kierlighed og Kniv —
 Og Glæden af at gjøre vel
 Betog vor Jenses hele Siel:
 "Løb," sagde han, "af alle Kræfter!
 "Og stiel nu aldrig meer herefter!" —

"Du gav mig Livet," gientog han,
 "Kun for at døe paa nye, min Mand!
 "Hvor skal i Nat jeg arme hen?
 "Klæng mig i Galgen op igien!
 "Forvildet, saaret, bange, mat,

"Man faaer mig lettelligen-fat,

"Hvis jeg til Morgen ei hos dig

"Maae lidet vederqvæge mig.

"Troe mig, det er en egen Sag

"At have hængt en ganske Dag!

"Lad mig udsove denne Skræk,

"Og pille mig i Morgen væk!

"Hvis ei, saa heller, fiere Ben!

"Klyng mig i Galgen op igien." —

Jens fandt den Sag ret rimelig,

Og sagde: "Kom da hjem til mig!"

Og tog ham bag paa Hesten, rap,

Og reed til Huset, trap! trap! trap!

"Min Kone sover," sagde han;

(En Helt er altid fierlig Mand)

"Gjør derfor, Landsmand! ingen Larm.

"Men læg dig her, og sov dig varm!"

Og viste ham en opredt Seng;

"Sov vel! og ei i Drømme hæng!"

"God

"God Nat!" og derpaa begge to
Sig sloge meget snart til Ro.

Jens havde med fra Marked hjem
To nye Støvler, hængte dem
Paa Sengestolpen, hvor han laae,
Og faldt i Slummer strax derpaa.

Vor Hængte med sin lange Hals
Var Sønnen ei saa let tilfals.
De Støvler fik han Die paa,
Og meer og meer paa samme saae;
Han saae saa længe, saae saa tit,
At han til dem fik Appetit;
Han vel tillukked' Diet; men
De Støvler lukked' op igien.
Og hvor han vendte Synet mod,
De nye Støvler for ham stod;
De blanke var, og uden Meen,
Og syntes giorte til hans Been —
Som Tyvs, hans eget gamle Par

I jammerlig Forsatning var;
 Thi hvor kan Netten tænke paa
 En Fyrs Forlegenhed som saa!
 Man troer gemeenlig, een, som hænger,
 Af alting mindst til Støvler trænger —
 Han stirred' atter paa dem hen,
 Og Kapse-Nyffen kom igien:
 Naturam furca pellas ex,
 Hun kommer dog igien, den Her!
 Han saae paa dem, han saae paa sine,
 Og tænkte: De skal være mine!

Som tænkt saa giort! han listed' sig
 Til Sengestolpen lumskelig,
 Gik Støvlerne fra Knagen ned
 Med al en Hængts Behændighed,
 Og trak dem hurtig begge paa,
 Og vilde netop til, at gaae —
 Da Jens, som vogned' ved den Larm,
 Gik i ham fat med vældig Arm:

"Fordsømte Tyv! som nyelig hængt.

"Er end med Tyverie befængt!

"Kom du fra Galgen før i Live,

"Du nu for Alvor hængt skal blive!"

Saa sagde han, og trak ham med
Paa Marken ud: "afsted! afsted!"

Og puffede ham puf i puf,

Og puffed' af ham mangt et Uf!

Det gik saa tyst den hele Bei;

Ehi skrige høit han voved ei,

Indtil de kom til Galgen hen —

Bed atter at beskue den,

Blev han, der Hest og Støvler stjal,

Som han var ganske bindegat,

Og slog omkring sig vildt og fælt —

Men Jens, som før er sagt, var Helt,

Giengieldte Fyrens blinde Puf

Med sikke Slag, og i en Ruf

Han styrted' ham paa Jorden ned,

Og

Og bandt ham med Behændighed,

Og flynget ham i Galgen op

Tilgavns, med ganske Siel og Krop:

"Raab nu, saa tit du gider, Stop!

"Forsøg hver Lyd fra dig at give!

"Du tredje Gang ei hængt skal blive!"

Det meget over Midnat var

Og Maanen skinte ganske klar

Og alle Stierne blinkte ned

Paa Marken og paa Lyven med,

Som hastig gav det sidste Suk,

Og muffed' siden ei et Muf —

Jens Skovfogd gif sin Bei igien,

Kom hjem, gif i sin Seng, sov hen,

Stod op, og Morgenens derpaa

Sig lod med ingen Ting forstaae.

Aurora, mellem Ostens Høie

Kom i sit røde Skjort og Trøie

Med gyldestykkets Hue paa,

Og ligerviis paa Tyven saae.
 Ved samme Tid en sort Krabat,
 Som fuldt sig havde foresat
 I Dag at ville staae sig brav,
 Fordi han slemt i Gaar røg af,
 Kom, henrykt i Qvintilian,
 Og rendte paa Herr Urian,
 Han standsed', studsed', da han saae
 Ham med to nye Støvler paa;
 Og tænkte stirrende: mon Fanden
 End efter Døden rider Manden,
 At selv i Galgen han ei kan
 Afholde sig fra Natteran?
 Gud frie os! "Stjæle Støvler hængt
 "Er før ei seet, ja neppe tænkt!"

Med disse Ord han rendte hjem,
 Og raabte høit, hvor han kom frem:
 "Den Tyv, som hængt i Aftes var,
 "Et nyt Par Støvler stiaalet har!"

Det

Det hele Rallundborg kom ud,
 Og saae det Syn; bevar' os Gud!
 De gamle Støvler borte var,
 I deres Sted han nye bar.
 Man stirrede paa ham, som hang,
 Man loe, man græd, man peeb, man sang,
 Man giennemgik Physik, Moral,
 Og Hypoteser uden Tal;
 Kort sagt: den hele Bye blev gal —
 Men ingen kunde dog udgrunde
 Hvor hængt man Støvler stæle kunde?

Man efter Præsten Nielses Raad
 Som selv begreb ei denne Daad,
 Omsider Haabet reent opgav,
 Om den at fatte nogen Tid,
 "Før, som han sagde, lag sin Grav
 Man kom til noget mere Vid."

Borgmester Ebbe derimod,
 Som nok saa lidt deraf forstod;

Var ei saa rølig i sit Sag
 Ved denne paradore Sag.
 Han paastod fast med Mund og Pen;
 At Tyven nok engang igien
 For dette Nan afstraffes skulde;
 Thi Tyverie er Tyverie,
 Og Tyv bør ei gaae Nam forbi,
 Fordi han ligger under Mulde.
 I manges Act in Folio
 Man twisted' contra, twisted' pro,
 Men kom med Sagen ei til Ende.
 Man veed endnu med Visshed ei,
 (Thi saare lang er Rettens Wei)
 Til hvilken Kant den vil sig vende." —

"Hvad!" raabte vor Borgmester vild,
 Og slog sin Pibe reent itu paa Kanten
 Af-Folianten,
 "Hvad!" brølte han, "er det for en Pasqvil?"
 "Det mig skal ramme, som jeg hører —"

"Alt lugte sligt, er ingen Konst!

"Nu, ved min Nave! den fordømte Smører

"Skal ikke have smurt omsonst!" —

"O Himmel!" raabte hun, og slængte Bogen
Saa langt hun kunde, hen i Krogen;

"Du drømmer slemt, min lille Mand!

"Vaagn op, og kom igien til din Forstand!

"Og lad den fule, Smør og Sild, og Lugt

"Og alt det andet fare! vaagn nu smukt!" —

"Hvad drømmer! drømmer! drømmer! nei desværre

"Jeg ikke fik et Blund, det veed vor Herre!

"For al den Skumlen, som du læste der,

"Det Frugten af den Hunde-Friehed er,

"Alt hvad; man vil at kunne trykke!

"Fornam du ei, din Gaas! det hele Stykke

"Du læste der, var Skamskrivt over mig?

"Men det skal hævnnes! troe mig sikkerlig!" —

"Men, lille Mand!" gientog med Emil Madammen

"Betænk, det er en grumme gammel Bog!

"Og

"Og det er trykt og skrevet alt tilsammen

"Før jeg og du blev født; betænk dig dog!

"Du har jo Støvler aldrig stiaalet!

"Du er jo hidtil ikke hængt, min Peer!" —

"Ja gammel hid, og gammel her,

"Den skal," saa bandte han, "paa Baalet!

"Du dig kun lidt forstaaer paa slige Ting;

"Jeg seer en smule dybere; jeg veed

"Som Dommer, som Jurist om sligt Beskeed:

"Han mener mig med hele Magistraten;

"Jeg rigtig nok engang har hængt en Tyv,

"Trods ham, og al hans skammelige Praten,

"Jeg kunde hænge slige syv,

"Og, hvis jeg havde ham saa sandt i Fælde,

"Ham selv i Midten, om det skulde gielde.

"Hvem anden mener han vel med den Mær,

"Som kom imellem nogle Høie

"Med guulrødt eller brunrødt Skjørt og Trøie,

"Og gyldestykkets Hue noget nær,

"Hvem anden vel end dig? — Til Punkt og Prikke

"Han dig har malt, men lille Fikke!

"Hvem gaaer med gyldenstykkets Huer nu,

"Med røde Damask Trøier, uden du?

"Og, troe mig! med den sorte, det er reent,

"Som han beskriver saa confus,

"Han har vor ældste Søn, vor Petrus meent,

"Som røg forgangen af med Nucleus." —

"Ja," sagde hun, "nu synes mig, min Peder!

"At jeg begriber, du har Ret.

"J Mænd dog alting fatte kan saa let;

"Hvor er' vi Koner dog kun Saar mod Eder!" —

"Desuden," blev han ved, "jeg længe har

"Mig ærgret over det fordoimte Væsen,

"At kunne trykke frit i hvad det var —

"Hvad kommer der vel ud af al den Læsen?

"En Skræder kan jo blive nok saa klog,

"Som jeg; kan mønstre mig og hele Staten;

"Kan trodse mig og hele Magistraten

"Bed

"Bed Hielp af en og anden lumpen Bog?

"Spørg kun Herr Morten! han med mig vil sande!

"Jeg tit har hørt ham Bøger at forbande;

"Han siger: det er lutter Satans Kram!

"Studeringer er' blot for Folk, som ham,

"Der kan sin Hierne styre selv og raade,

"Og veed med Pønffningen at holde Maade —

"Og overalt — hvad Krøniken især

"Betræffer, sli'g en Bog er ikke værd,

"At være mere til, om ei for andet,

"Fordi den mig har skilt i Dag

"Bed Middagsøvnen — blot for denne Sag

"Den være skal til evig Tid forbandet!"

Endnu før Solens Nedgang blev sendt Bud
Til Præsten, som var stærk Bclot i Sagen;
Og under megen Raflen, Knittren, Bragen,
Blev Krøniken opofret Ildens Gud.

Med al Høitidelighed dette Bæsen
I Borgemester-Gaarden foregik:

De tvende Byens Fædre stod' og saae
 Med megen patriotisk Fryd derpaa,
 Mens Røgen af den brændende Chronik,
 Satyrisk selv i Dødens Dieblig
 Dem begge to stak ondskabsfuld i Næsen.

Den næste Dag kom en Forordning ud:
 "At alle Exemplarerne af samme
 Opofres skulde Hævnens vrede Flamme,
 Som lige skyldige" — med nok et Bud:
 "At ingen, hvo det var, herefter mere
 Til Trykken maatte nogen Ting levere,
 Det være hvad det vilde, flogt og galt,
 Philosophier, Eventyr, Moraler,
 Ordbøger, Ode, Elegier, Taler,
 Satirer, Fabler, Krøniker, Annaler,
 Og andet sligt — med eller uden Salt —
 Paa Tydsk, paa Tydsk, paa Holsteenssk eller Flamsk,
 Ja Græsk, Sverinsk, Franzøsk, Mesopotamisk,

For

Før det af Byes Borgmester eller Præst
 Var nogie giennembladet, giennemlæst,
 Og dømt, hvorvidt det Statens Lær og Væge,
 Og deres Bedste kunde tienligt være."

Saaledes for een Mands afbrudte Slum
 Opofredes for evig hele Staden —
 Man hørte i et sammenmængt Brum
 Af Jammerkrig, hvorhen man kom paa Gaden:
 "Af! vi har mistet vort Palladium!"

Borgmestren var, som han er nys beskrevet;
 Som Censor kiender man hans Dygtighed.
 Med Præsten Morten man, saavidt jeg veed,
 Saa nogie hidtil ei bekiendt er blevet.
 Jeg derfor af hans trufne Malerie
 Vil give her, saa godt jeg kan, Copie —
 Originalen hænger i Pæer Paars —
 Han stærk og fyldig var, og lidt til Mars,
 Særdeles Kiender, frem for alt, af Heste;

Men af sig selv, som Folk er fleest;
 Donat og sligt han eengang havde læst,
 Og glemt igien; for Nesten, som den beste,
 Han brægede for Altret, præked' blot
 Et maadeligt Qvarter, og dog saa got,
 Som nogen, fik sin Menighed i Slummer.
 I Skriftestolen var han meget skrap,
 Især mod dem, hvis Offring var lidt knap:
 "Den rette Vej til Himmelen er Kummer,"
 Hans Mundheld var — og, som en Ciele-Ben,
 Han derfor rundelig uddeelte den
 Med Lovens Straf og Prophetiens Varsler,
 Og skrumpede de Døende med Klem,
 Til Lægen fra hans Torden frelste dem;
 I øvrigt: aad for fire, drak for fem
 Ved alle Bryllupper, Begravelser og Varsler.

Med disse Censor-Eyner rustet ud
 Han hialp Borgmestren i at censurere

De sidste, svage litteraire Skud,
 Som Rectoren, Conrectoren, og flere,
 Hvis Navne jeg ei her opregne vil,
 (Tildeels dog Calvinister) af og til
 Bad' skielvende Borgmesters Pige, Rikke
 Igennem Borgemeesterken, Frue Sikke,
 At presentere Borgemeester Peer
 Til naadig Dom.

Omsider meer og meer
 Man kiedtes ved, tidt uden Frugt, at tigge
 Til Trykken saadant Privilegium.
 Man tabte Bid med Modet og blev dum;
 Og endelig man skrev aldeles ikke.

Bestandig meer og meer svandt Staden hen,
 Thi Muserne Censurens Sæde skuede,
 Og Handel, Konster og Fabriker flyede
 Med dem i Hast til andre Ryster hen,
 Hvor Fred og Frihed trygt de kunde nyde.

Den hele Bye blev fyldt med Graad og Sorg,
 Ja! græd, ulykkelige Kallundborg!
 Bee! Bee! dig, arme Stad! din lærde Hæder
 Er nu fordunklet! Ignorance leer
 Paa den Ruin, hvor trøstløs Pallas græder!

Historien vist lære kan enhver,
 At vi har Trykkesfrihed her;
 For Næsten seer jeg ikke paa min Ære!
 Hvad andet man af samme skulde lære.

Constance

C o n s t a n c e
eller
A m o r s H e v n .

Paa Yderdelen bær man ingen troe.
Tit bærer Viisdom Dumheds Stempel,
Tit, hvad man leder om in Folio,
Staaer i en Duodez. Cupido, for Exempel,
Hvis man kan lide paa de Krøniker, vi have
Om hans Spilopper, Rænker, Strikker, Skud,
Saa, skønt Personen paa Charlottenborg seer ud,
Som een, der nyelig har begyndt at stave,
Beviser han, trods hver langskiægget Gud,

Med

Med tusinde Mirakler Almagts-Evner,
 Hvoraf Hans Belærværdighed,
 Boccaccio særdeles mange nævner.
 Hos ingen Gud, saavidt jeg veed,
 Man finder mere Skaber-Styrke,
 Og det er derfor ei at undre paa,
 Skjønt ti, som han, paa hver en anden Gud kan gaae,
 At næsten alle kloge Folk ham dyrke.
 Men Størrelsen gjør meget lidt til Sagen;
 En Oberon, en Bouleman-Sang-Sir,
 Har tydeligen lagt for Dagen,
 Man ei behøver i Statur at være Magen
 Til Frue Spir,
 For i en Bogn, med Løver for, at føre,
 Og med Mirakler sig bekiendt at gjøre.
 Cupido har, saa lille, som han er,
 Omdannet flere Dyr til Mennesker,
 End alle Skræddere paa hele Jorderige;
 Og flere Mennesker skabt om til Dyr,

End

End den forfærdelige Tyr,
 Som opfandt Adel, Puns, og Biskop og deslige.
 I gammel Tid det ofte var hans Bane,
 At skabe Zevs endog nu til en Svane,
 Nu til en Tyr, nu til en græsk Dukat,
 Nu til, jeg veed ei hvad. Ungkarle, Koner,
 Mænd, Piger sætter han, den konstige Krabat,
 I hvad han vil for Situationer;
 Af stive, Sæder heglende Catoner
 Han høielige Pudderdukker gjør;
 Han snapper Hjertet fra de modigste Personer,
 Og giver det til dem, som intet havde før;
 Jorddrotter selv, naar disse skrive noget,
 Som stundom seer, i Veir og Bind,
 Fast holde bedre Huns med Loven og med Sproget
 End han med Dødeliges Sind;
 Han skjuler sig i Pompadourers Haar,
 Og vender op og ned paa hele Stater;
 Ved ham omdannes Clauser til Socrater,

Ved ham omdannes Ulven til et Faar;
 Med Kiemper selv han tit gjør kort Proces,
 Som manges Alderdommens Helt beviser,
 Exempli Gratia, den store Hercules,
 Og Polyphemus, den berøgte Folkespiser:
 Den eene sidder paa en Klippetind,
 Som Theofrit opbyggeligt fortæller,
 Og klager ynkeligt for Veir og Vind,
 Hvorlunde han er brændt af Elskovs Næller.
 For Gluttens Spøg, hvis underlige Sind
 Slaaer paa den tappre Næse mange Krølle,
 Den anden til en Vindepind
 Forandrer sin forfærdelige Rølle.
 Af den Slags Anecdoter har man nok;
 Jeg kan, for min Part, eene fast en Skof.
 Nyismeldte salig Herr Boccaccio
 Fortæller een, som kunde gaae for to,
 Den handler om Herr Simon; sandt at sige,
 Jeg kiender saa saa mærkelige:

En ung, udannet Fyr, og smuk, som Elskovs Gud,
 En Ganymed i Krop, men i Forstand en Stud;
 Cupido faaer engang i Lære,
 Og i et Dieblif —

Paa Knægten sætter Skif,
 Bips! er han saa galant, som en kan være.
 Hvad gjorde det? to smukke Dine, Kiere!
 Ved dem at have seet et Dieblif,
 Herr Simon, hvad han før ei havde, fik,
 Den Aand, det Bid, som Elskov eene giver;
 Men, skönt det falder rigtig i mit Sag,
 Er det dog ikke denne Gang min Sag,
 Jeg til en anden Casus mig begiver.

I Rom, en Bye, som, hvis jeg havde Penge,
 Jeg reiste til i Morgen, ei fordi
 De mange gamle vise, tapre Drenge,
 De store Rieledægger af de ni,

De

De Paver, Keisere, hvis hele Cleresie
 Man for det meeste burde hænge,
 Har boet deri; —
 Ei heller for, til Nordens Spot og Spee,
 Det skønne Syds Ruiner at besee —
 Og allermindst for Stykker af vor Frue,
 Og Jacobs Himmelfrige at beskue;
 Men for de smukke Nonners Skyld, som der
 I større Mængde falde skal end her —
 I dette Rom opholdt sig en saa yndig,
 Saa velskabt, og beleven Slut engang,
 At al Beskrivelse paa hende blev for lang,
 Om ikke det, som end er værre, syndig;
 Hvis, kort sagt, nogen har Frue Venus seet,
 Kan han sig tænke hendes Skønheds Lige,
 Det er, med andre Ord at sige,
 Den kun er fattelig for en Poet.
 Een Feil alligevel hun havde med alt dette,
 Som mange syntes om; men fleer ei lide gad,

Hun var i næsten meer end tilladt Grad
 Coquette;
 Men stolt som Juno selv, og lidt urimelig,
 Kort: ganske Fruentimmer i det hele.
 Den fjerde Part af Rom var lykkelig;
 De øvrige tre Fierdedeele
 Fast efterhaanden alle hængde sig.
 Ministre, Cardinaler, og Baroner,
 De mægtigste, de rigeste Personer
 For hendes Fødder daglig laae;
 Tre hele Sider vilde knap forslaae
 Til alle hendes Slavers mange Navne;
 Jeg holder altsaa, Læser, for som saa
 Du dem maae meget heller savne.
 Noget sagt, den ringeste, hun viste Gunst imod,
 En Smule maatte være i Conclave,
 Selv Helligheden, som var den Gang Pave,
 Hun ikke holdt for god.

Som man kan slutte, var vor Aphrodite,
 Hvis Zepter hele Rom var underlagt,
 Som Byens meest tilbedede Charite,
 Den første blandt dens Damer og i Pragt.
 Klædt med den meest udsøgte Smag,
 Hvor hun fremviste sig, de glimrende Brillanter
 Omskabte Nat til Dag,
 Og Decans og Golcondas Diamanter
 Med hendes Dine kappedes at blende
 Den Sol, som i sin Middagsglands,
 Mens alle tabte baade Sind og Sands,
 Misundelig bestraalte hende.

Cupido, som bemærkte den Allarm,
 Hun grusom voldt i mangel Ynglings Barm,
 Og saae, hvor høit hun satte Næsen,
 Leed ei det Væsen:
 Men svor ved Bue, Pii, og Binge,
 Den Skønnes Stoltthed reent at undertvinge;
 Og holdt som ærlig Gud sin Fed.

En velkast ung Person med alle Dyder;
 Som velopdragen Ungdom pryder,
 Han brugte til sit Diemeed.

Camillus, saa var Heltens Navn, engang
 Constance, vor Heltinde, fik at se,
 Og vips! hans Hjerte stod i lyse Lue;
 Camillus sukked', græd, og peeb, og sang;
 Som Elskere' naturligviis' maae giøre;
 Men. Qviden er for stor, Beskrivelsen for lang,
 Constance lod sig endeligen røre;

Men stilte sig, dog som sædvanlig an,
 Og skændt hun brændte nok saa stærkt som han,
 Hun skulde dog i dobbelt spodske Miner
 Sin Kierlighed! —

Hvorfor? Spørg Damer! Sligt jeg ikke veed.

Camillus blev omsider fied
 Af ubelønnet Elskovs lange Viner.
 Lidt Grumhed skader ei; men dog, alvorlig talt,
 For meget og for lidt fordærver alt.

Troe mig forunderlige Piger! ingen
 Aldeles ubelønnet bliver ved —
 Beständig over Eders Gruesomhed
 At sukke. Maade, Maade, det er Tingen!
 O! troer mig! men hvis ikke, troer mig ei,
 Mig er det ligemeget, sandt at sige,
 Med Tyrannie befæster Eders Rige,
 Saa længe som i kan; men husker paa tillige,
 I komme siden til at gaae Constances Bei.

Saa snart var Elskov ei i hendes Hierte,
 En Maaned gammel, før dens hele Hær
 Af Frygt, og Tvivl, og Haab, og Suk, og Smerte
 Desligeste sig indquarteerte der,
 Og, hvad hos hende mindst man havde ventet,
 Var. Frygten den især, som førte Regimentet.
 Den stolte, som tilforn en Tigerinde lig
 Lod hver uvaticansk og uconclavisk Herre,
 Hvoraf der var endeel alligevel desværre,
 Gaae hen og hænge sig

Af Elskovs Qvide, Klokken sex, syv, otte,
 I Halsflud, Strømpebaand, ved hendes Dør,
 I Peking, Philadelphia, Corsør,

Kort: naar, hvordan, og hvor det ham befalde
 maatte,

Vlev nu med et saa ydmyg, from, og tam,
 Tak skee dig, o Cupido! som et Lam.

Den hele Vne det saae; Camillus eene
 Dertil ei lagde mindste Notabene;
 Endskjønt Constance nu forsøgte paa,
 At lade hendes Blikke sige,
 Hvad hun ei vilde selv saa lige,
 Lod han, som han slet intet saae.
 Da det ei hialp, begyndte hun at sukke —
 Nu mærker han det dog; men nei!
 En Taarestrøm hans Hierte skal oplukke —
 Omsonst! han seer den; men forstaaer den ei.
 Saaledes hengik mange Dage
 Med Graad, og Hovedpine fulgte den;

Naar den gif over, Graaden kom igien.
 Saa mange Smile spildtes i den Plage,
 At næsten ingen fleer hun har tilbage,
 Og hendes Skønhed, om ei tabte sig,
 Blev dog alt meer og meer beskuelig,
 Da Glædens Soel forsvandt, hvis Aftenrøde
 Paa hendes taarevædte Kinder døde.

En Aften Selskab hos Camillus var
 Af begge Køn, blandt andet ogsaa Kronen
 For det saa kaldte smukke, nemlig den
 Jeg nævnte før, og nævner snart igien;
 Alting var muntret; thi det muntre Par,
 Frue Venus og Herr Bacchus stemte Tonen,
 Og ingen af de gode Damer der
 Var synderlig beløbet i Moralen,
 Og i Philosophien, som, desværre!
 Mangfoldigen hos os fordærver Talen;
 Men Anecdoter, Borgere, Bonmots,
 Og Biin, og Drikkeviser faldt i Mængde,

Og alting drak, og spøjte, sang, og loe,
 Og ingen i det hele Selskab tænkte —
 Constance kun var tavst, og talte meget lidt;
 Men tænkte destomeer. For ingen Ting saa tit
 Jeg bandet har, og bander, og vil bande
 Cupido, som fordi han Dag og Nat
 Sig moerer med at bringe dit og dat
 I godt Folks Vand, —
 Og fylder Pladsen, som var tom tilforn,
 Med Tanker eller Horn,
 Ting, som i vore Tider paa min Vre,
 Man meget gierne kan undvære,
 Iser at tænke, som til ingen Ting er got;
 Det andet dog, i hvad man og vil sige,
 Til Embed, Rigdom, Titel, og deslige
 Forfremmer undertiden mangen Sot,
 Skönt jeg, for min Part, underdanigst takker,
 Og siger i en lang Distance bæ!
 Til den Slags Cornu Copiæ;

Jeg uden Horn vil heller være Prakker.
 Men til min Text igien! Constance sad
 Nedslagen, tankesuld, med Sorgens mørke Mine
 Og lod de andre synge, spøge, grine,
 Og være vittige saa meget, som de gad.
 Til sidst slog Klokken tolv, og gjorde Streg i Tiden,
 Selskabet efterhaanden skiltes ad,
 Enhver tog hjem til sit, og tom blev Salen.
 Constance smutted' bort imellem dem;
 Men ikke, som man tænkte, til sit Hiem;
 En anden Vej hun lumskeligen tog,
 Og skulde sig i en affides Krog.

Imidlertid befaler strax derpaa
 Camillus sine Folk til Gengs at gaae,
 Og eene bliver i sit Kabinet tilbage,
 For med een Muse eller to
 Den Velbehag en Times Tid at smage,
 Som følger med Forsatterie,
 Alt som han skriver, nynner han, og toner:

”Hvad

"Hvad? Ruffer mig en henrykt Phantasie?

"Hvad? eller skuer jeg fra lyse Throner

"Den himmelske, hvis søde Melodie

"Gienlyder mellem Mattens Orioner?"

Saa vidt han alt var kommen i sin Sang.

Hvad enten nu Constance skinsyg blev

Paa Musen, han anraabte, mens han skrev;

Hvad heller hende Tiden blev for lang;

Om hun maaskee ham vilde kysse;

Om hun maaskee for Tidsfordriv sig tog

En Priis; det veed jeg ei, men i sin Krog

Begyndte hun forstræffelig at nyse.

At høre Musen gjøre sligt,

Er næsten uhørt. At vor Helt blev bange,

Jeg derfor ikke finder underligt;

Jeg blev i hans Sted saa; saa blev vist mange.

Tilfids! da lidt han havde tænkt sig om,

Han sagde ved sig selv: jeg maae forsøge,

Om i min Sal de ni Gudinder spørge!

Man tænke sig hans Studsen, da han kom
 Til Krogen hen, hvorfra den skielvende Heltinde
 (Let confunderet i Hast med en Gudinde,
 Som før er sagt) kom frem!

Han løb tilbage, løb fra alle sine fem,
 Løb til igien, og efter megen Irring
 Umage, Skræk, og Pusten, og Forvirring
 Gik endelig til Verden bragt et: "Hem!

Jh! men bevar os! De, Madame, her!

Saa sildig, Klokken et!

Altsaa har De bestandig staaet der?

Hvo kunde drømme det?

Hvo viste Dem den Krog," saa blev han ved,

"Hvordan? hvorfor? hvad drev Dem?" —

— "Kierlighed" —

I det hun sagde dette, stod

Den hele Venus for hans Die,

Saa rød som Blod.

Camillus kiendte just ei meget nøie

Den hele Konst, som salig Herr Ovid
 Var Doctor i for meget længe siden,
 Det Himlen lønne ham! Imidlertid
 Hans Kundskab var deri dog ei saa ganske liden,
 At han jo giettede sig til,
 Den Skønnes Hierte ganske ham tilhørte,
 Og, at ei Hov'det blot i Krogen hende førte;
 For længer at fortsætte dette Spil,
 Og sig fuldkommen om Gevinsten at forvise,
 (Forsigtighed kun fielden er for stor)
 Lod han, som han slet ikke mærkte disse,
 Og lod ei see det allermindste Spor
 Af Glæde ved de mange kielne Smile,
 Hun spildte sukken ved denne Leilighed;
 Men tvertimod forsikrede sig kied
 Af denne Scene, trængende til Hvile.
 Constance leed i dette Dieblif
 Foragter Elskovs hele bittre Pine;
 Hans ligegyldige fortrædelige Mine

• Lig Lynet hvergang mødte hendes Blik.
 Jeg ei vil male hendes hele Smerte;
 I Graad jeg ganske vist omsider faldt,
 Hver yndig Dame, som har Hierte,
 Desuden græder alt.
 O! gid Constances Tilstand maatte lære
 Hver skøn, men stolt og egensindig Glut,
 En Smule mere medynkefuld at være,
 En Smule mindre mut:
 Fordi jeg elsker, som mig selv, min Næste,
 Som hver retsindig Christen bør,
 Ei for min egen Skyld jeg dette Ønske gør,
 I Skønne! nei! men blot for Eders eget Beste.
 Tilslidst blev Qualen hendes Siel for lang,
 Og følgende fra hendes Læber tvang:
 "Jeg veed, det maae forundre Dem, at skue
 "Constance her, saa uformodentlig,
 "For at opdage Dem sin Elskovs Lue,
 "For at fortælle Dem, hvor lykkelig

"Et

"Et venligt Blik af Dem mig vilde giøre,
 "Hvis denne Rødme, dette Raserie,
 "Den Lyst, den Angst, den Qual, jeg brænder i,
 "Dem til Medlidenhed maae røre;
 "Tilgiv min Dristighed! jeg maae, jeg kan,
 "Jeg vil ei længer bære det; mit Hierte
 "Maae røbe sig: Fortreffelige Mand!
 "De først Constances Bryst, at elske, lærte;
 "Jeg elsker Dem; jeg veed De spotter mig;
 "Men jeg tilbeder Dig; min hele Siel er Flamme;
 "O! spot mig! spot mig ei! det er det samme,
 "Jeg brænder, og jeg er ulukkelig;
 "Foragt mig, had mig, straf mig, knus mit Hierte,
 "Gjør ved mig, hvad du vil!
 "Gjør mig til Offer for bestandig Smerte!
 "Dig hører jeg for evig ganske til,
 "Camillus!" — Med en Tone, med en Mine,
 "Hvori den hele Siel ham frøgt som fløi indod,
 "Udstødte hun hans Navn. Omsonst! han stod

Urørt

Urørt ved hendes fiendelige Pine,
 Og svarte koldt; "Madame! Spot og sligt
 Er ei min Sag; den Tale, De nu førte,
 Jeg med Forundring, sandt at sige, hørte,
 Og finder det heel ubegribeligt,
 At De, som Dame, sætte kan tilside
 Saa ganske den Tilbageholdenhed,
 Som Deres Køn er ellers prydet med,
 Og som tit-eene gjør, vi det maae lide;
 Men, ogsaa den-tilsidesat,
 Hvortil den Hestighed? Paa denne Maade
 Man ikke lettelig faaer Hierter fat;
 Vælg Dem en anden, hvis jeg Dem maae raade!
 For min Part, maae jeg sige dem,
 Der bliver aldrig Koner af Constancer,
 Hvis alle gjøre, som nu De — Advancer,
 Forlad! jeg, som De seer, er ligefrem."

Som rørt af Lyn den arme Vige stod,
 Stum, rødrende, forvirret og beskiæmmet;

Men

Men Elskov styrkede det faldne Mod;
 Da lidt igien sin Graad hun havde hemmet,
 Udbrød hun atter: "Ja! jeg har fortient
 "Den Blusel, som paa mine Kinder gløder;
 "Men af! hvis ei min Skønheds Vaar var endt,
 "Forgieves laae jeg ei for disse Fødder;
 "Min Munterhed, mit Dies Ild
 "Min raske Gang, mit skielmske Smil,
 "Og Roserne paa mine Kinder
 "Er ikke meer. O! var jeg skøn endnu,
 "Den Taare, som nu spottet rinder,
 "Da skulde kyskes bort; men af! jeg skrækker nu;
 "De hæsleg mig ullykkelige finder;
 "Maaskee jeg er det ogsaa; men den Ild,
 "Den længselfulde, trøstesløse Smerte,
 "Som brænder, som fortærer dette Hjerte,
 "Har dræbt Constances muntre Smil,
 "Udslettet hvert et Spor af fordums Yndigheder,
 "Forgiftet mine Dages Roelighed.

"Af!

"Å! jeg begriber det! jeg veed,

"Den er ei længer smuk, som sukkende tilbeder;

"Den har ei længer Bid, som ei er smuk,

"Derfor foragter De min Bøn, min Graad,
mit Suf!" —

"Derom, Madame! kan vi snakke siden!

Det er saa sildig! Klokkeren gaaer til to;

Jeg snuser nu, det er paa Tiden,

En smule Roe." —

"Men," brød han atter ud: "Jeg ikke kan
Aflæde mig allene." — "Skal jeg falde?"

Gientog Constance. — "Å! hvor kan De falde
Paa den Idee? Det gaaer umuelig an;

Jeg i det mindste nødig vilde,

At mine Folk Dem her, Madame, skulde see
Saa silde.

Det, seer De selv, kan ingenlunde skee." —

"For den Uleilighed at undgaae," Svaret lød,

"Jeg kunde skule mig i Krogen —

Dog — heller lad os ikke kalde nogen —

Jeg smutter i min Krog igien.” —

Og nu hun skyndte sig derhen

Men kunde i sin Angst ei finde Krogen. —

Tyrannen gaar i Seng; men Himlen veed,
Hvordan han bar sig ad ved denne Leilighed.

Jeg vil til Ære for Anstændigheden mene,

Han slukte Lyset først i denne Scene.

Den arme Pige taus sig sætter ned —

”Ak!” siger hun tilsidst, og gyser,

”Hvor det i Nat forfækkeligen fryser!

Hvor skal jeg lægge mig?”

Camillus tav,

Og lod, som han betalte Gævnens Krav,

Og snorkede — jeg siger det med Smerte —

Gud veed, hvor nogen være kan saa grim,

Den yderligste Skræk ved den forstilte Slum

Betog Constances elskovsfulde Hjerte,

Og havde hun nu havt en Dolk — bevar os Gud!

Det vilde ganske vist seet tragisk ud.

Tregange ledte hun i alle sine Lommer,

Men heldigviis omsonst, som ellers sieldent er,

Thi af sig selv en Dolk gemeenlig kommer,

Naar man vil stikke sig desværre!

Hun ingen fandt; og slaae sig selv ihjel

Med bare Hænder kan man ikke;

Sligt saae man hidtil ingen Moders Siel

At gjøre; mindst det sig for Damer vilde stikke.

Hun blev saa bleg af Angest, som et Lig,

Og græd, og zittrede forfækkelig;

Saa lutter Furiær for hendes Dine sveve;

Men blev alligevel bestandig ved at leve.

Hvi blev hun der, hvi gif hun ei? — jo, jo!

Gaae hjem i Mørke, midt om Natten, Klokken to,

Naar ingen ærlig Dievel, eller Fanden,

Endnu tilgavns har slaaet sig til Roe,

Men lurker overalt med Horn i Panden —

Desuden, hvordan slippe sikker ud,

Og ikke vække nogen? Elskovs Gud
 Kan vel imellem giennem lukte Dørre
 Indbringe sine Folk; men ud igien
 Man næsten aldrig saae ham nogen føre
 Paa den Maneer. Og sæt, den gode Ven
 Gik hende bragt paa Gaden; af! derinde
 I Pavedommet, og i Rom især,
 Er Politiet ikke nær
 Saa høfligt, mine Læsere, som her!
 Alt dette løb omkring hos vor Heltinde,
 Og derfor blev hun der;
 Alt Haab var overalt ei flyet af hendes Siel;
 Hun kiendte sin Tyran for vel;
 "Han vil forsøge dig, hans Hjerte bløder
 Saavel som dit?" saa smigrede hun sig,
 Gik hen, og satte sig saa lempelig
 Paa Sengen ved den Lykkeliges Fodder.
 Man tænke sig Cupidos hele Seier!
 Mon nogen Cæsar, Ziska, Tamerlan,

Mon nogen Alexander prale kan
 Med en Triumph, som hans opveier?
 Til dette Skridt at have bragt
 Den stolteste blandt alle Roms Coqvetter,
 Hvis Skionhed det ei stod i Wielands Magt
 I fiorten Dage, fiorten vaagne Nætter,
 Med al sin Konst, med alt sit Bid,
 Trods uophørlig Sved og Flid,
 At copiere andet af end Pletter!
 Her seer man denne Gud i al sin Glands;
 Mon alle Himmels nedslægte Tordenfiler,
 For at forstyrre glade Kloders Dands,
 Naar halve Skabningen igien til Chaos iler,
 En Hevn saa kildrende kan bringe Jupiter,
 Som den hans lille Søn nu smagte her?

Men glæder jer igien, I ømme Glutter!
 Camillus, efter nogle faa Minutter
 Sig sovende at have stillet an,
 Den Tvang ei meer udholde kan.

Den Skønnes Taarer som i Strømme flød,
Med alle hendes Brøder ham forløse:

"Constance!" raaber han omsider med en Tone
Som kunde vække Livet i en Død,

"Constance! det er nok! jeg ikke længer

"Med Dem at lide holder ud;

"Min længe hemte Qual til Lindring trænger;

"Kom, kom, min Siels udvalgte Brud!

"Kom lær mig nu ved Deres Smil at glemme

"Den Qual, jeg dobbelt leed

"Ved mine Følelser at hemme,

"Da Deres Ord og Handling sagde mig,

"Jeg elsket var og lykkelig —

"O! har De fundet troe, mit elskovsfulde Hjerte
(Blev han med megen Varme ved)

"Var føleløst ved Deres Graad og Smerte,

"Og ikke tusind Gange mere leed?

"Ak! i det Dieblif, da jeg afmalte

"Dem fald min Studsen ved at høre Dem,
 "Da brændte jeg, Tilbedte, mens jeg talte,
 "Og piinte voldsom hvert et Udtryk frem.
 "Men nu jeg kiender Dem; men nu jeg kiender
 "Constances. ømme, milde, gode Siel,
 "Beed, at for mig lyksalige den brænder!
 "Fra nu af er Camillus Deres Træl;
 "Fra nu af ønsker jeg, mig glad at binde
 "Til Dem med alle tænkelige Baand;
 "Hos Dem allene jeg Lyksalighed vil finde,
 "Og eene Kiæntes Fryd af Deres Haand;
 "For Dem mit Hjerte nu for evig brænder;
 "Elst, had mig, dræb mig, gør mig lykkelig!
 "Mit Liv, mit Haab, mit Alt er nu i Deres Hænder,
 "Som Elsker, Ven og Mand De nu besidder
 mig." —

Med Rys besvarede Constance denne Tale.

Man siger og, at Amor nu kom frem

Af Krogen, hvor han skuldt fra Hoved indtil Hale

Alt

Alt havde mærket, som gif for sig mellem dem,
 Og i Herr Hymens Sted, foruden Præst og Amen,
 I al Uskyldighed, med megen Fryd og Gammen,
 Dem viede sammen.

Det være, som det vil! jeg blev for lang
 I min Fortælling, hvis til Punct og Prikke
 Jeg ramsed' alting op; det vil jeg ikke;
 Mit Eventyr er ude denne Gang.

Tilbedede! saa mange som I ere!
 Paa hele denne løierlige Jord,
 (Det er at sige, paa den Plet i Nord,
 Hvor min Fortælling har den Ære,
 Høit af en Snees, at blive læst maaskee:)
 O! holder ei saa grusomt Huus med somme,
 Der har den Feil, jer Yndighed at see!
 Den Tid kan saare letteligen komme,
 Naar een og anden sig har hængt,
 Og andre sig i Peblingsøen slængt,

At

At een tilsidst den megen Grumhed kieder,
Og, om han just ei gjør det virkelig,
Dog lader, som han kold foragter Eder,
O! troer mig! troer jer ivrigste Tilbeder:
Bli'r Amor vred engang, han grusomt hævner sig!

Døden og Doctoren
eller
Den sorte Pest.

Engang laae Døden (som sædvanlig bleg)
Matgispende ved Roden af en Teg,
Hvorhen paa tynde Been, vor store Tjessen lig,
Den fra en Valplads havde slæbet sig,
Og færdig var, at puste ud sin Siel,
(Figurlig sagt i Vers, forstaae mig vel!
I Prosaklang det alt for galt;
Thi Døden, egentlig og philosophisk talt,
Skal ikke være stærk i Siel)
Kort sagt: Hans Majestæt ei kunde mere,

Træt af at slaae ihjel,

Og laae paa Jorden færdig at krepere.

En Doctor gif forbi,

Og saae den ligge der, og tænkte: ved den ni!

(Saa kalder man for Kortheds Skyld den Syge
Hvorfor Tobias maatte ryge)

Det var en herlig Sag, o Himmelen skee Lov!

Om jeg nu snappede fra Herr Patronens Side
(Han troede Herr Patronen sov)

Den Lee, for hvilken alt i Græsset strax maae bide,
Hvor vilde fiøre da min Plov!

Hvad er mod den al Verdens Laxativ,

Salt, China, Rottkrud, Recepter, Piller, Draaber,

Ta selv den Elixir, hvorpaa jeg ellers haaber —

Og alt det andet Antidot mod Liv?

En Bagatel! — Sandt nok lidt Tyverie

Der stikker i;

Men stæle Medicin — og stæle fra en Død —

Og naar man føler sig til Livets Meiær fød —

Og

Og overalt — langt heller eengang stiale
 End uophørlig hæle —
 Saa raisonnerte han af Iver for sin Konst,
 Og listede sig til at nappe —
 Men Dødens Knokler blev paa eengang rappe:
 "Herr Doctor," skreg den, "det er reent omsonst,
 At prøve paa min Lee at snappe!
 Thi reent-ud sagt, at stiale den,
 Og Køllen fra den gamle Jomfrue-Bærger, *)
 Og Livets Balsam fra min Fiende Bærger,
 Er lige mueligt fiere Ven!
 Jeg raader derfor venligst lad den ligge!"

Den Doctor blev om Næsen ganske bleg,
 Og skialv, og gyste, hommed' sig, og skreg,
 Som een der vil af Døden Livet tigge:
 "Af allernaadigste Herr Mors!
 Tilgiv mig, at det syntes som jeg vilde —
 Nei Himlen frie mig! Fra King-Pe til Mars
 Er

*) Hercules.

Er ingen Dødelig, som tidligen og silde
 Med saadan Gver dyrker dem, som jeg!
 Jeg stjæle fra dem! — af tilgiv mig, nei!
 Jeg Leen blot en smule hvæsse vilde,
 Den syntes mig lidt sløv." — "Nu er jeg død
 I tredsindstive Secler!" hin udbrød,
 "Men i min hele Dødstid aldrig Måge
 Jeg funden har til denne Midfierhed!
 Blandt alle mine Svende, det jeg veed,
 I nye Nætter og i gamle Dage
 Har ingen havt en halv saa mesterlig Idee!
 Hvad siger jeg? jeg selv bekiender det med Spee,
 Jeg selv har end ei havt den — Hør, min Herre!
 Jeg hader Complimenter," blev den ved,
 "Men denne ganske nye Opmærksomhed
 Fortiener en Belønning — De begiere
 Af alt hvad Døden eier hvad De vil,
 Og, ved min Lee! det Dem skal høre til!" —

Vor Doctor brugte næsten to Minuter
 Til at betænke sig
 Og endelig brød ud: "Det græmmer mig,
 At forefinde Deres Majestæt
 Saa skrøbelig og træt,
 At udaf Stand til Leen selv at bruge
 De deres Arbeid reent maae see forsvømt
 I næste Uge —
 De allernaadigst mig en Gave har tildømt,
 Tør jeg mig underdanigst blot udbede
 De denne Lee mig vil tilstede
 Saa længe til de kommer dem igien?
 Jeg vist skal giøre mig al tænkelig Unage,
 For med en Eftertryk at bruge den,
 Som om det var dem selv i deres Ungkarlsdage".*)

Den fiere Død, i øvrigt ufortalt,
 Har, siger man med andre Potentater,
 Hvis Blif maae giennem:overskue Stater

Et

*) Omtrent ved Noahs Tid, da Døden endnu ikke havde
 fuldt 1700 Aar paa Bagen.

Et Syn tilfælles, som seer ofte galt —
 Og ofte, naar man grant betragtet har dens Væsen,
 Man skulde sværge paa den reent gif efter Næsen,
 Som andre fleer,

Der gaae saa skæveligen, som man seer —
 Men Himlen frie mig fra dens Gang at skose!
 Hver gaar paa sine Been saa lige som han kan —
 Kun synes mig, at dens Forstand
 Ved denne Leilighed var ikke just at rose —
 Den burde bedre have kiendt sin Mand
 Og hvad han førte i sin Pose.

Imidlertid den havde svoret saa;
 Og Døden er en Mand, som man kan lide paa. —
 "Velan," udbrød den, "tag den; men hold Maade
 Med Brugen af dens skarpe Odd,
 Og levn dog lidt af Livets Traad!" —
 "Lad mig kun raade!"

Igentog Doctoren — og løb ad Marken hen:
 "Om otte Dage sees vi her igien!"

Han

Han løb — og for ei reent at spille Tiden
 Hvor intet var at meie, hvæssed han,
 Alt som han løb, den frumme Sabrian
 Til ydermere sikker Biden.

Den arme Død saaledes laane paa Luur
 Tre, fire, fem, sex, syv kiedsomme Dage;
 Men uden Medicin ved Hielp af blot Natur
 Den ottende dens Styrke kom tilbage —
 Den reiste sig — og savned strax sin Lee;
 Thi uden den er gode Mors hvad flere
 Vor Verdens Herrer uden Zepter ere,
 En Ræe, man er vant at see.

Den gyste for det Skridt, den havde vovet
 At laane bort sin hele Magt:
 Men, raabte den, har jeg da sovet?
 Jeg dumme Død, som ikke meer gav Agt
 Paa denne Skielms saa kiendelige Maske!
 Hvor kunde jeg saa let mig lade overraske?
 Hvor skal jeg løbe hen? mod Syd? mod Nord?

Hvo

Hvo veed hvor nu den Skurk omfeler?

Og, før jeg seer mig til, afmeier,

Hver Livets Ager paa min Jord?

Den længe raadvild løb mod Østen og mod Vesten,
Mod begge Poler, og, som sluttes let,
Blev atter træt.

Til Lykke fandt den ved et Gærde — Hesten,
(Den gamle Blis,

Som tales om i Apocalyps's)

Paa dennes Ryg den endelig kom op

Og nu, hop! hop!

I Førstningen i Trav, og siden i Galop,
Fra Stad til Stad — i alle fandt den Pesten,
Og skreg sig hæd i lutter Vee! o! vee!

See Virkningen af min misbrugte Vee!

Den sorte Pest (saa har man kaldt det Væsen,
Fordi den Mand, der alting meied bort,
Var ind sædvanlig Skik, ei bleg, men sort)
Staf Døden meest fra Norden af i Næsen —

Den

Den efter Næsen reed, og endeligen traf

Bor Doctor Urian, klif! klaf!

Ha! freg den: "Hid med Leen!" —

— "Pyt! Herr Rytter!

Den tages ikke saa! nu har jeg den;

Og i al Evighed du faaer den ei igien!

Klif! klaf! din Trusel her til intet nytter!" —

Den ellers Blege blev om Næsen dobbelt bleeg,
Og al dens Virkekraft af alle Knokler veeg,
Den faldt af Hesten bumps saa lang den var,
Og Doctoren, klif! klaf! freg: "Lig du der,
din Nar!"

Med eet man ved et Skrald af Jorden
Saae ryste Himmelen og bæve Jorden —
Et Lyn med usædvanlig Glands slog ned,
Af Lynet foer en Mand, saa skøn og lys, som Livet,
Den raabte: Mig blev Lægedommen givet —
Og Doctoren og Døden skialv derved —
Den Leen greb — og i et Nu klif, klaf,

Fløi Doctoren Paryk og Hoved af —
 Der, sagde den, og rakte den til Døden,
 Jeg skienfer dig din gamle Magt igien;
 Men, hvis du nogentid misbruger den,
 Saa skialv, hvor og du er, i Verden for mit Møden!

Min Winslov! trende Gange Døden mig
 Gif truende med Leen ind paa Livet;
 Men for den lyse Aand den skialte sig,
 Og Sundhed blev din Ven tilbagegivet —
 Nys trued' den tredobbelt frygtelig
 Det Liv, som lærte mig at elske mine Dage —
 Jeg skialv — men see! den atter veeg tilbage,
 Og i min Skyttaand jeg gienkiendte Dig.

Kirkegaarden i Sobradise.

Den hele Verden kiender Sobradise:
I dette Land var og en Hovedstad,
Og i den Hovedstad, var til andægtig Lise,
En Kirke, hvor man sang, og sov, og sad,
Og undertiden vel endogsaa bad —
Og ved den Kirke var en Kirkegaard,
Hvori man putted' alle Kirkens Saar,
At sige efterhaanden, som de døde —
Og over hver af sammes Grave laae
En mindre eller større Steen, hvorpaa
Man læste Aarets Navn, som her var Dm & Føde.

Jeg eengang gif, som jeg saa ofte gaaer,
I Tanke over denne Kirkegaard —
Jeg faldt, og paa en Steen slog halv itu min Næse;
Og holdt det for et Bink ei længer bort at gaae,

Men stille staae ;

Jeg stod — og gav mig til at læse :

*

Her ligger Kammerherren! Gaae den Stam,
Der veed den mindste Smule meer om ham —
Han skrev en Bog, saavidt jeg kan erindre
Men om den samme veed man endnu mindre.

Den Gravskrift syntes mig original,
Og dog ei ganske gal —
Jeg gik til næste Steen, nysgierrig efter mere,
Og læste hvad jeg her vil copiere :

*

Vor Stads fornemste Digter Killevalle,
Som gjorde Epopeer,
Tragedier og meer
Paa Fransk og Tydsk Maneer,
Er blevet jordet her ;

Blir han udsødelig, saa blive vi det alle!

Jeg tænkte ved mig selv, det var Umagen værd,
At gaae fra Steen til Steen, og undersøge hver ;
Paa næste stod :

Stat

*

Stat stille Vandringsmand!

Og om du er til Hest, da hold den om du kan!

Her ligger Byens hele Borgemeester,
Mod Øster hans Paryk og Mæven imod Vester.

Jeg sluttede mig til af denne Steen,
At der Bormestere kan gives
Ei uden Hoved blot; men ogsaa uden Been.
Jeg drejede mig om til venstre Side
Og fik ved næste Blik det følgende at vide.

*

Forvandlet ligger her Magister Krog,
Som var en Bogorm før, og nu en Ormebog.

Jeg Ordspil lider ei, og til en anden
Jeg vendte mig og saae:

*

Her er da Manden,
Som alle Poster fik, een efter anden,
Men ingen fandt, som passede ham ret,
Og derfor alle, fra Karetbag-Standen
Til den, hvori han lod sin egen Vogn forgylde,
Forvalted slet,
Her er han da, som Staten ønskede det,
Omsider paa sin rette Hylde!

Vel langt! men videre:

Staae stille! læs og skielv!

Den Helt, som ligger her! var stor i mange Krige
 Og det, som mere er, i Fredstid stor tillige,
 En Ære for vor Jord, en Vellyst for sit Rige,
 Kort sagt, i eet og alt aldeles uden Lige —
 Som alle Tidender og dette dig kan sige —
 Thi han har dem og dette skrevet selv.

Jeg studsed', giettede, hvem kan dog dette være?
 Af Fyrster kiender jeg kun een,
 Som skriver rigtig nok af Omsorg for sin Ære
 Aviser selv — men han har ingen Steen —
 Det maae dog være saadan een —
 Men, hvem det ogsaa være eller ikke,
 Slig Gravskrift maae nødvendig støde hver,
 Som føler hvad Respect man Fyrster skyldig er —
 Gaa tænkte jeg — og vendte mine Blikke
 (Med en Fortrydelse, som den begriber ei
 Der ikke har en Ærefrygt, som jeg

For alt hvad helligt er) fra denne Pasquinade,
 Som aldrig skulde smittet disse Blade,
 Hvis den ei havde givet mig saa god
 En Leilighed, at ivre derimod —
 S det jeg vilde gaae, det just sig hendte,
 At Diet, i det samme jeg det vendte,
 Faldt paa en Steen in Folio,
 Der gierne kunde gaae for to;
 Jeg sandt den gif for fleer, og vilde neppe troe
 Mit eget Syn i det jeg læste:

Kiære!

Her ligge tre og tyve Konger her,
 Den fir' og tyvende er end i vente,
 For at faae udgiort een, som heel fortiente
 En Gravskrivt, der det siette Kiim var værd.

Nei, raabte jeg, det lønner, paa min Ære!
 Umagen ei at læse fleer
 Af disse Stenes Inscriptioner!
 Der skaanes ingen fra Cathedrer indtil Throner!
 Den

Den Uforfammenhed gaaer alt for vidt —
 Isteden for af dette Krimskrams mere
 At copiere,
 Seg af min Lomme tog et Stykke Kridt,
 Og for at hevne mig med bitter Latter
 Paa disse Epitaphiers Forfatter,
 Skrev paa en Steen hvor ellers intet stod
 Hans egen Gravskrift:

Wandrer! vær saa god,
 At læse dette strax for Regnen det udletter:
 Her ligger endelig, trods alt sit Overmod,
 I dette Selskab, for at gjøre Bod,
 Min Fætter.

Ende paa første Deel.

